

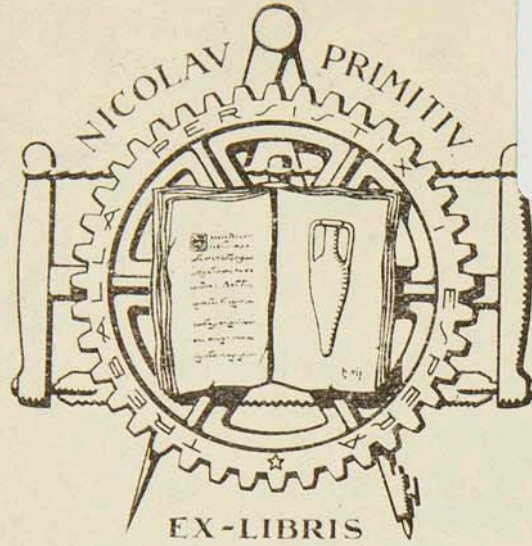

Biblioteca Valenciana
Declamaciones ex corde pe

31000001535445

NP24-25/79

5.5.2

2.5.941

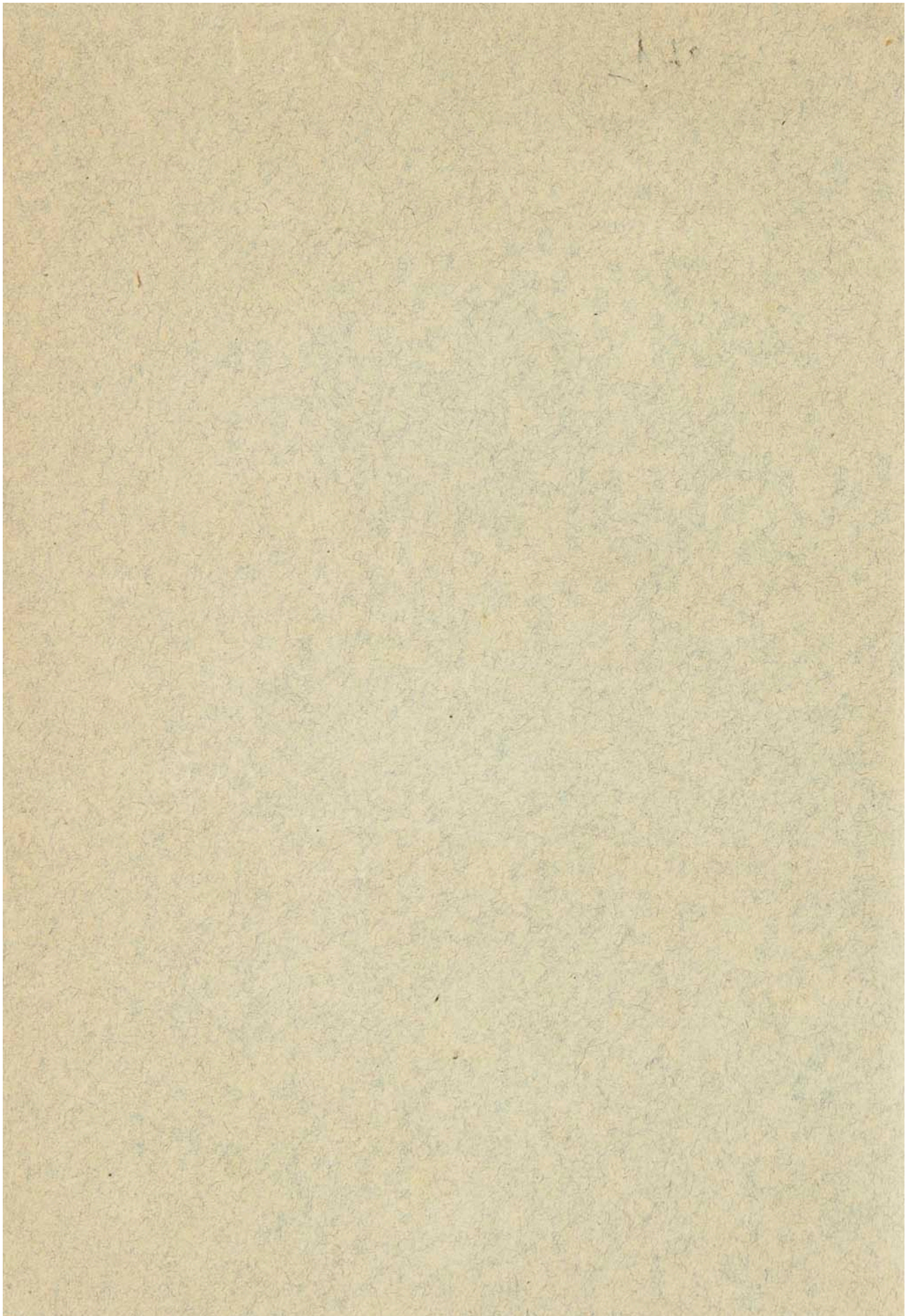
XVIII/3351 7/2

24
1111

24/25 at
79

nicola-primitiu

DECLAMATIONES

EX CORDE PECCATORIS LAPSI
AD POENITENTIAM,
GEMITUSQUE CORAM DEO SE
humiliantis, & misericordiam exposcentis.

AUTHORE

*A. R. P. M. Fr. THOMA SORO, AUGUSTI-
niano, Liberalium Artium Magistro, Sacrae Theo-
logiae Doctore, in Universitate Valentina Profess.
& Censore, Examinatore Synodali, & S. In-
quisitionis Officii Qualificatore.*

QUAS IN LUCEM EDIT

Dr. JOANNES BAPTISTA ORTS, ECCLESIAE
Paroecialis S. Andreae Valentinae Urbis olim Vicarius,
nunc verò Alcludiae Crispiniorum Rector.

SUPERIORUM PERMISSU.

Valentiae: Chalcogr. Josephi Thomae Lucas, I.D.E.G.I. Typ. an. 1750.

SECRETARÍA DE FISCALÍA

ESTADO LIBRE ASOCIADO DE PUERTO RICO

COMISIONADO DE FISCALIA

EDIFICIO DE FISCALIA

BOULEVARD DE LAS AMERICAS

SAN JUAN, P.R.

TEL. 221-1111

FORMA DE RECIBO

RECIBO DE PAGAMENTO

DE LA CUOTA DE IMPUESTO

N. 3655

JUDICIUM, QUOD CIRCA
opus hoc explicuit Dr. Josephus
Febrer, Congregationis Oratorii
Valentinæ Presbyter, ac Præ-
positus.

EX speciali commissione D.D. Petri Albornoz;
J. U. D. Metropolitanæ Ecclesiæ Valentinæ
Canonici, ac pro Illust. ac Revmo. D. D. An-
drea Majoral, Archiepiscopo Valentino, Regio-
que Consiliario, Officialis, ac Vicarii Genera-
lis, &c. non sine magna animi fruitione legi Li-
brum, cujus titulus est: *Declamationes ex corde Pecc-*
atoris lapsi ad pœnitentiam, Authore R. P. M.
Fr. Thoma Soro, Augustiniano, Sacræ Theologiæ
Doctore, in Valentina Universitate ejusdem Fa-
cultatis Professore, & Censore jam Jubilato, S.
Inquisitionis Qualificatore, Synodali Archiepisco-
patûs Examinatore, olim Conventuum Majoris S.
Aug. Valent. & Succursûs Priore, &c. & certè nihil
in eò inveni, quod humilitatem, pietatem, charita-
tem, zelumque ardentissimum non redolet; in ip-
so etenim non tam lingua, quàm Authoris cor lo-
quitur; adeo ut ei cum Vate Regio concinnere
liqueat: *Eruclavit cor meum verbum bonum*; quia
singula ejus verba, singulique periodi nihil aliud
mihi in veritate videntur, quàm sacræ quædam,
ac ferventes eruclationes sui cordis omni charita-
te referti: hæc enim Authorem cum peccatore
lapsi conglutinat, ut verè pœnitens resurgat;
hæc potentissima motiva excogitat, ut firmam fi-
duciam, tum erga Deum, & Jesu Christi Do-
mini nostri Passionem, tum erga Beatissimam Vir-
gi-

ginem Mariam; & Sanctos concipiat; hæc coruscationes coelestes infundit, ut ad veram sui peccati cognitionem deveniat; hæc Authorem in amaras lacrymas resolvit, ut peccatorem ad deflenda sua scelera provocet; hæc demùm omnes sinus suos aperit, ut intra illos peccatorem excipiat, confoveat, & Deo lucretur. Cùm ergo sic Authorem lacrymantem, ac peccatorem lapsum omnibus charitatis officiis prosequentem, cerno, in mentem mihi venit vir ille omni laude major Sanctus Cyprianus Martyr, & Carthaginensis Antistes, qui in suo libro verè aureo *De lapsis*, ita suum ferventissimum zelum erga peccatores lapsos exprimebat: *Cum singulis peccatus meum copulo, mœroris, & funeris pondera luctuosa participo; cum plangentibus plango, cum deflentibus defleo, & cum jacentibus jacere me credo.* Quocirca librum hunc, tanquam à Catholicis dogmatibus, bonisque moribus nihil devium, dignum judico, ut in lucem prodeat, ac prælo mandetur. Sic censeo, sic judico, *salvo semper, &c.* Valentia die 25. mensis Octobris anno 1750.

Dr. Josephus Febrer.

Imprimatur:

Dr. Albornòz, Vic. Gen.

CEN-

CENSURA

D^{RIS.} **JOANNIS BAPTISTÆ**
Benavent, Presbyteri, Philosophiæ Magistri, olim semel, & iterum Professoris, Sacræ Theolog. Doctoris, Professoris, & Censuris, pro variis Cathedris, Præposituris, & Canonicatibus candidati, & olim Epheborum Illustrissimi D. Archiepiscopi Valentini Magistri emeriti.

POTENTISSIME DOMINE.

DE V. A. mandato vidi opus, cujus titulus est: *Declamationes ex corde Peccatoris lapsi ad pœnitentiam*, Authore Reverendo admodum P. M. Fr. Thoma Soro, Augustiniano, Sacræ Theologiæ Doctore, in Valentina Universitate ejusdem Facultatis Professore, & Censore jam Jubilato, S. Inquisitionis Qualificatore, Synodali Archiepiscopatus Examinatore, olim Conventuum Majoris S. Aug. Valent. & Succursus Priore, &c. nihilque inveni juri Regio adversum, immò per omnia ipsum conciliare. Opus quippe reperi pium, magnoperè utile, & omnibus profuturum, maximè in nostra temporum tempestate, in qua (proh dolor!) universus penè terrarum orbis innume-
ris

ris vitiorum spectris horridus apparet, totusque in maligno positus est; adeò ut si vel tantillum mundi statum considerare velimus, ipsum magnâ scelerum, culparumque sordida alluvie sca- tentem reperiemus. Atque hæc omnia cum at- tentè Author considerasset, velut alter Jeremias cum magno ejulatu, & lacrymis lamentaba- tur assiduè: *Idcirco ego plorans, & oculus meus deducens lacrymas*; suosque singultus hisce De- clamationibus intermiscet, eisque jugiter clamat, nec cessat, & quasi tuba exaltat vocem suam, eo fine ut perstreperente in cordibus hominum il- larum horrissono clangore, ad Deum, si lapsi fue- rint, quantocyùs convertantur. Atque jam in his abundè significavi, & innui judicium meum su- per opere hoc, quod dignum censeo publica luce. Sic sentio, salvo semper, &c. Valentia 14. Julii anno 1750.

Dr. Joannes Baptista Benavent.

SUMA DE LA LICENCIA.

LOs Señores del Real Consejo concedieron li- cencia para imprimir este Libro intitulado: *Declamaciones Peccatoris lapsi ad pœnitentiam*, su Autor el M. R. P. M. Fr. Thomàs Soro, del Orden de S. Agustín, Dr. en Sagrada Theologia en la Univerfidad de Valencia: como mas largamen- te consta de la Certificacion dada por D. Juan de Peñuelas en Madrid à tres de Octubre de mil setecientos y cincuenta.

FEE DE ERRATAS.

Pag.2. lin. 27. ventu, leg. vento. Lin.30. alium;
 leg. aliam. Pag. 3. lin. 33. spirasti , leg. ex(pi-
 rasti. Pag. 4. lin. 10. ingrederes , leg. ingredereris.
 Pag.8.lin.4.est,leg.es. Lin.35.apparens,leg.apparen-
 tem. Pag.9.lin.14. ob, leg.in. Lin. 15.infremuit, leg.
 infremet. Lin. 16. moventur, leg.movebuntur. Lin.
 ult. disceptus,leg. discerptus. Pag. 10. lin.27. plan-
 tatum , leg. plantatam. Pag. 14. lin. 24. optimos,
 leg. opimos. Pag. 16. lin. 25. fratres, leg. fratribus.
 Pag. 17. lin. 3. appendebant, leg. appendebantur.
 Pag. 22. lin. 10. rixisse , leg. rixisse. Lin. 33. duo,
 leg. duos. Pag. 25. lin. 22. sustinebat , leg. susti-
 nebat. Lin.24. millies, leg. mille. Lin. ult. vermes,
 leg. vermis. Pag. 29. lin. 28. confudit, leg. confun-
 dit. Pag. 30. lin. 2. & 3. Dei formis :: decorata, leg.
 Deiformibus :: decoratur. Pag. 31. lin. 29. appro-
 priare , leg. appropinquare. Pag. 32. sociandum,
 leg. sociandus. Pag. 37. lin. 16. es , leg. est. Pag.
 38. lin. 9. quos quantos reos , leg. qui quanti rei.
 Pag. 39. lin. 15. abscontionem , leg. absconsionem.
 Pag. 41. lin. 18. superabundabit , leg. superabun-
 davit. Pag. 47. lin. 12. Jordani, leg. Jordane. Pag.
 48. lin.21. inclinatus, leg. inclinata. Lin.29. sumus,
 leg. simus. Pag. 49. lin.16. solitudine, leg. sollici-
 tudine. Pag.53.lin.13. sinistrum, leg.sinistram. Pag.
 54. lin.25. itenere,leg.itinere. Pag.60.lin.13. effu-
 tius,leg.effusius. Pag.64.sæculi,leg.sequuti. Pag.69.
 lin.9. sedis, leg. sedes. Pag.72. lin.12. utque mod,
 leg. utque modò. Pag.100. lin.31. apparientia, leg.
 apparentia. Pag. 101. lin. 8. liberare, leg. liberari.
 Pag.103.lin.17. servientes, leg. servientis. Pag.106.
 lin. 31. tetigis, leg. tetigisti. Pag. 107. lin.10. incil-
 lit, leg. insilit. Lin.25. mansit,leg.mansio. Pag.109.
 lin.14.ellidit, leg. elidit. Lin.25. calida, leg.callida.
 Pag. 110. lin. 23. evalsci, leg. enasci. Pag. 112. lin.

15. intueris, leg. intūearis. Lin. 30. spiritus:: toto, leg. spiritum:: totus. Lin. ult. mira, leg. miram. Pag. 117. lin. 35. somnia, leg. somniant. Pag. 130. lin. 16. evenere, leg. evenire. Pag. 104. lin. 19. acerbissimos, leg. acerbissimos. Pag. 150. lin. 19. fictus leg. fictè. Pag. 160. lin. 24. spineis, leg. spinis. Pag. 170. lin. 3. facti, leg. fracti. Lin. 4. ejus, leg. eorum. Pag. 172. lin. 17. revertabantur, leg. revertebantur.

El Libro cuyo titulo es: *Declamationes ex corde Peccatoris lapsi ad pœnitentiam*, su Author el R. P. M. Fr. Thomàs Soro, Dr. en Sagrada Theologia, del Orden de S. Agustín, así corregidas estas erratas corresponde à su original. Madrid quatro de Setiembre de 1750.

*Licenciado Manuel Licardo
de Rivera,
Corrector General por su Mag.*

SUMA DE LA TASSA.

LOs Señores del Real Consejo tassaron este Libro intitulado: *Declamationes Peccatoris lapsi ad pœnitentiam*, su Autor el M. R. P. M. Fr. Thomàs Soro, del Orden de S. Agustín, Dr. en Sagrada Theologia en la Universidad de Valencia, à seis maravedis cada pliego, el qual contiene veinte y un pliegos y medio, sin principios, ni tablas: como mas largamente consta de la Certificacion dada por D. Juan de Peñuelas en Madrid à cinco de Setiembre de mil setecientos y cincuenta.

ELEN.

ELENCHUS DECLAMATIONUM , quæ in hoc Opere continentur.

Dedicatio simul, & Declamatio I. ad Sanctissimum, Deoque maxime dilectum Sacerdotem D. Thomam à Villanova , pag. 1.

Declamatio II. ad Ven. & SS. Imaginem Crucifixi D. nostri Jesu Christi , prout colitur in Sacratissimo Sacello D. Thomæ à Villanova , in Conventu S. Mariæ de Succursu Valentino , ubi Corpus ejusdem Sanctissimi Pontificis veneratur , pag. 6.

Digressio brevis de Venerabili , ac Illmo. D. D. Fr. Jacobo Perez de Valentia , Episcopo Christopolitano , pag. 13.

Declamatio III. lapsi ad pœnitentiam , pag. 19.

Declamatio IV. ad idem , pag. 21.

Declamatio V. ad SS. & Individuam Unitatem Dei, Trinitatemque Personarum , pag. 27.

Declamatio VI. ad Venerabile , & Augustissimum Eucharistiæ Sacramentum , pag. 33.

Declamatio VII. ad Beatam Virginem , pag. 38.

Declamatio VIII. ad Sanctum Angelum Custodem , & reliquos Angelos , pag. 42.

Declamatio IX. ad Sanctum Joannem Baptistam ,

**

tam,

- tam, Præcurforem Domini, pag. 46.*
- Declamatio X. ad Sanctum Joseph, Sponsum Virginis, Jesu Christi Domini nostri putativum Patrem, pag. 52.*
- Declamatio XI. ad M.P. Augustinum, & quasi obviè ad D. A. D. Thomam Aquinatem, pag. 56.*
- Declamatio XII. ad Sanctam Mariam Magdalenam, & reliquos Sanctos, qui aliquandò peccarunt, pag. 61.*
- Declamatio XIII. de Beatitudine, seu gloria Cœlesti, pag. 66.*
- Declamatio XIV. ad Ministros, & Domini Sacerdotes, pag. 72.*
- Declamatio XV. in Sac. Sacramento Pœnitentiæ, tum in exercitio Sanctissimæ Orationis, pag. 77.*
- Declamatio XVI. lapsi moribundi ad pœnitentiam, pag. 84.*
- Declamatio XVII. infirmi in Agonia pro Sancto Sacramento Extremæ Unctionis, pag. 88.*
- Declamatio XVIII. absque fructu in Inferno lapsi ad pœnitentiam, pag. 92.*
- Declamatio XIX. de infœlici, & nequam fallaci mundo, pag. 98.*
- Declamatio XX. de infœlici strage luxuriæ, pag.*

pag. 105.

Declamatio XXI. ad idem, pag. 114.

*Declamatio XXII. contra superbiam initium
omnis peccati, pag. 119.*

*Declamatio XXIII. in flagello terræmotuum
à die 23. Martii anno 1748. in hoc Regno,
pag. 124.*

*Declamatio XXIV. prævia de memoria neces-
saria dolorosissimæ Passionis Christi, pag.
132.*

*Declamatio XXV. de Oratione in Horto, Ago-
nia, & Captione Christi, pag. 138.*

*Declamatio XXVI. ad Christum Principibus,
ac Concilio Sacerdotum præsentatum, pag.
146.*

*Declamatio XXVII. de Christo mane feria sex-
ta in Parasceve coram Pilato, Herode, &c.
pag. 151.*

*Declamatio XXVIII. de Christi flagellatione,
& spinea Corona, pag. 157.*

*Declamatio XXIX. ad Christum Crucis pon-
dere gravatum, & in Calvariam ductum,
ibique crucifixum, pag. 166.*

EDITOR LECTORI.

Pervenerunt tandem ad manus meas tamdiu à me desideratæ Declamationes istæ, ab insigni pietate, & eruditione Viro conscriptæ. Eas ut accepi, avidissimè cœpi legere, & sensim intra me præcordia inflammari sentiebam; tantum enim in se spiritalem continent ardorem, ut corda vel frigidiora incallescere faciant. Iterùm, iterùmque legi, semper miratus corpore ita exiguo tantum incendium contineri; quot enim verba, tot sunt ignita jacula, de quibus meritò dici potest: *Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent.* Sunt Declamationes istæ, argentæ illæ Israelitici populi tubæ, ad quarum horrifonum clangorem Hiericuntinæ Urbis moenia corruere.

His igitur permotus, ardentius desiderabam ut publicam viderent lucem in fidelium utilitatem, Deique maximam gloriam. Considerabam tamen piissimum Authorem nunquam in id consenturum, utpote qui lucernam doctrinæ suæ semper sub modio ponere studuit, & Declamationes istas jam senectute confectus, erigendo mentem in Deum, quidquid Deus ipse suggererat, ex tempore scripsit, vel dictitavit. Ea igitur mihi metipsi dixi, ignoscat Author; oportet ut effodiatur hic magnus thesaurus, & videat lucem.

Dicet forsitan aliquis, opusculum istud non esse tantò Authore dignum, & quia parvum, & quia cultiori stylo, retoricisque coloribus destitutum. Sed monitum Lectorem volo, non semel accidere, ut exiguus, & incomptus liber aptior sit ad eradicanda vitia, & seminandas virtutes, quam magna volumina tropis, figurisque referta. Audiat Hugo Cardinalis, qui explicans illa verba Judic. 3. *Samgar vomere interfecit sexcentos: Ad polito gladio solum Eglon,* hæc habet: *Sic sapè con-*
tin-

cingit, quod plures convertit qui taliter prædicat, quam qui subtiliter. Præterea quis unquam humilius, incultius, & inornatius prædicavit Evangelista Joanne cum senex esset? In ejus enim Officio canit Ecclesia: *Nec posset in plura vocem verba contexere;* & nihilominus hoc nec sermonum efficaciam, nec Joannis famæ nocebat. Cur igitur dedecori erit opusculum istud, licet parvum, licet inornatum, Authori tam pio, & erudito, & de litteris, & litteratis benemerito?

Audiatur insuper Sanctus Franciscus Salesius, Genevensis Episcopus, & Princeps, qui Epistola 3. sic ait: *P. Philippus Diaz multum mihi placet, planè discurret, spiritumque prædicationis habet; deest tamen illi, quod in Ofsorio reperitur, nempe, ordo, & methodus, quia neutrum habet.* Si igitur Pater Diaz, quamvis incultè, & impolitè scripserit, tanti Viri elogia meruit, adeo ut Sanctissimus ille Præsul *convenientissimum esse, monebat, semper in manibus habere Patris Philippi opera:* cur non sperabo & ego, gratiores, acceptioresque omnibus fore Declamationes istas, quamvis simplici, & familiari stylo conscriptas, maximè cum eas prælo dignas censuerint tres Valentinae Universitatis Theologi insignes?

Videant ergo publicam lucem, faxitque Deus votis meis annuere, & desiderium meum opere implere. Futurum enim spero, ut quotquot attentè istud opusculum legant, seriò ad pœnitentiam excitentur, & ad Deum, à quo per peccatum fortè recesserant, toto animo convertantur. Tu autem, Lector benevole, hunc meum laborem partum habeas, & in bonam veritas partem, quæso. Vale.

PRÆFATIO.

CUm in solito meo recessu cogitarem , non sine ingenti animi dolore , totum mundum in maligno positum esse , & pro antiqui serpentis verusutia innumeras ferè animas in orcum detrudis; non levis irruit super me timor , nè & ipse eandem cum ipsis infoelicitatem sortirer. Quapropter ut me jam longævum , & morti propinquum seriò excitarem ad pœnitentiam , has assiduè Declamationes in corde meo conferebam , quibus veluti totidem sagittis , carnes meas configi experiebar. Easque litteris mandare decrevi , ut crebra earundem lectione spiritus incalesceret. Faxit Deus ut , quod futurum spero , fiante interiori Spiritus Sancti gratiâ , divini amoris ignis in corde meo ita exardescat , ut tandem Deo in æternum perfrui merear. Amen.

AUTHOR LECTORI.

IN delictum mihi jure vertetur, quod homo nullius momenti nihil penitus (ingenuè loquor, & ad omnia dicenda hæc sit præventio) arripiam calamum: malè dixi, nec ad hoc utilis, quoniam caligaverunt oculi, & nihil penitus scribere, vel modicùm legere aliquibus abhinc mensibus valeo, adjutoriô alterius indigens: quidni ergo, qui ætate plusquam septuagenarius, omnibus ut dixi destitutus, non quoad rem in se, nec adhuc quoad adjacentia rei utilis, & nunc mundum docebo? Sed non fuit hæc intentio: *Infr-*
ma mundi elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt confundat, ut non gloriatur omnis caro. Quidam ex Sociis S. Francisci percontatus est eum: Quid est hoc? Tu nec doctus sapientia hominum, nec nobilis, & totus mundus post te abiit? Respondit, & hoc facillimè percipitur: Vult Deus, quod sua opera ut sua agnoscantur, nec humana, sed sibi omninò tribuantur: ideò & inutiliora elegit, & quæ vilioris sunt momenti, ut sua Omnipotentia agnoscat. Sic duodecim Apostolos elegit; & si totas paginas percurris, invenies quanta elegit Deus viliora, ut sua Omnipotentia laudetur. Hæc sit consolatio mea, nam nullus quantumvis malus, à Dei misericordia excluditur. Verba congregantis: Stultissimus sum virorum, & sapientia hominum non est mecum: non didici sapientiam, jactans autem cogitatum in Domino; ora pro me, & incipiamus. Cæteris decrepantibus, ajebat Maximus Hieronymus, in senibus sola sapientia crescit, & bos lassus fortius figit pedem. Ipse de se scribit in quadam Epistola, sibi accidisse, quòd figulo accipiente in manu luteam massam ut vas formaret, volebat parvum facere, & non advertens pede rotam movit,

1. Ad
Corinth.

Proverb.
30.

vit, & vās magnum invenit. Iterum: circa aliud argumentum in tot difficultatibus plurimum implicatus pluribus incipiebat, sed illis propositis desistebat; iterum amore proficiendi reassumebat vires, sic pluribus evenit, sic ad finem perveniunt plura Dei adjutorio impleta, etsi pluribus difficultatibus involuta: quid si fortè Deus, cujus misericordiæ non est numerus, & Bonitatis infinitus est thesaurus in me indignissimo peccatore exequeretur? Ex quo ferè credo perveni ad usum rationis, extunc enim Deus Optimus Maximus non cessat homini inspirare quæ recta sunt; licet ego semper restiterim durus corde, & auribus; multitudine cogitationum, & fluctuum sæculi in hoc salo, & proceloso mundo qualiter vitam peregi? Quot pericula, quot tentationes, qui casus, & nesciens, & ignorans in senectute me inveni: ò si vel dicere possem, in senectute bona! Quot mala, & aliena, & mea voraverim, testis esto tu mihi, Deus: si publica confessio est prohibita, quoniam scandalum pateretur, sat sit mihi dicere: Homo peccator sum; & cum Publicano, nec oculos ad Cœlum, nec ad homines levare sum dignus; sed cum ipso stans à longe percutiundo pectus dicere: *Deus propitius esto mihi miserrimo peccatori.* Novissimè autem, ut alia omittam, mundi, & hominum mala urgebant mentem meam, ac me insomnem reddebant, quasi quatuor venti in mari magno pugnant, quoniam cor stulti quasi mare fervens: jam timor, jam tremor, jam fiducia, jam justitia, jam pietas Dei in corde meo urgebant: quam quietem haberem, quid Domino offerrem pro peccatis meis, & alienis: qualiter conscientiam sedarem; quoniam si nulla major pœna, ut agebat D. Gregorius, quàm conscientia delicti, etiam, ut Scriptura loquitur, *secura mens, atque conscientia quasi*

Lucæ 18.
v. 13.

quasi jure convivium, curis, ac cogitationibus
agitatus, factus in corde meo quasi ignis exestuans,
claususque in ossibus meis deficiens ferre non sus-
tinens; repente quasi non cogitans vocavi fra-
trem: sedens citò scribe, sine titulo incepti, & lo-
quens de alio incepti, quoniam de pluribus loqui
poteram: nota primam Declamationem; sed quia
naturali pondere dum de lapsu, & lapsis sermo-
nem facerem, ad me conversa est oratio: de aliis,
& de me sermonem accipe. Hæc fuit ratio scrip-
tionis meæ: ergo ad finem orationis veniens (ami-
ce Lector) unum est necessarium: ad finem vitæ
quasi veniens ad vineam ultima diei hora: potens
est Deus dare denarium laboranti, quasi tota die
operam contulerit, præcipuè si ut illi fortè ege-
runt ultima hora tantum laboris impenderint, qua-
si reliqui tota die. Dr. Illuminatus Joannes Tau-
lerus (quod semper in mente habui pluribus ab-
hinc annis) ait: Quod inter opera Divinæ Pro-
videntiæ occultissima, quibus filios hominum va-
riis, & veris modis in finem Beatitudinis dirigit,
solet pluribus per totam vitam longam, & for-
tè malam, permittere peccata plura, ut plorent,
& humilientur: tantæ molis est hominem conde-
re humilem; illis cogitantibus, quod fortè non
exaudiuntur, quia pluribus, etiam rogando de-
ficiunt, tamen ad finem vitæ, vel pro suo be-
neplacito, aut prout magis expedit, exaudit, &
eis emendationem concedit, mensuram bonam,
confertam, & coagitatam concedens quanta fue-
runt desideria eorum, imò tanta cum plenitudi-
ne suæ misericordiæ præteritas satisfaciens moras,
ut uno solo actu perfectæ introversionis in Deum,
omnes omninò abluat culpas; & quemadmodum
mater diligens filium, si viderit illum in clivam
dari præcipitem, se projicit brachiis, & ulnis
illum amplectens; sic Deus ad primum instans

Prov. 15.
v. 15.

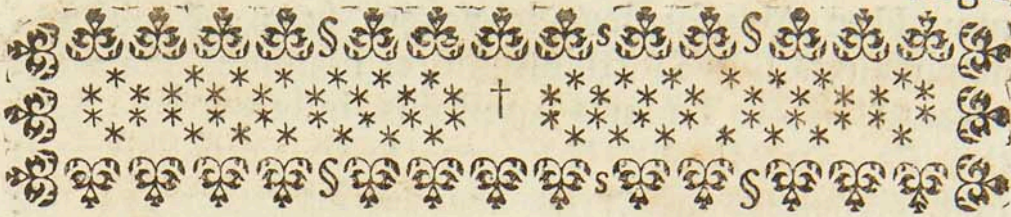
***

con-

conversionis ab inferno eripit ; usque ad Coelum
extollit , præ plenitudine messis præteritam ste-
rilitatem exuperans. Hæc semper præ oculis ha-
be de me , & pluribus sermonem facere , quo-
niam post mea , quanta in proximis , & mundo
agnoscam , Deus scit : mundus in maligno posi-
tus est , & licet dicere non valeam : *Zelus Domus
tuæ comedit me* , tamen in tot mundi malis , for-
tè dicam : *Quis infirmatur , & ego non infirmor ?
Quis scandalizatur , & ego non uror ? Vale , &
ora pro me.*

DEDICATIO SIMUL, ET DECLAMATIO
 ad SS^{mum} Deoque maximè dilectum Sacerdotem
 DIVUM THOMAM A VILLANOVA, cognomento
 Eleemosynarium, Patrem pauperum, Præsulibus in
 exemplum, sed minus dictum, juxta votum cujus-
 dam ex Patribus Sacræ Rotæ: pueris, adolescenti-
 bus, juvenibus, prout à suo Magistro Joanne de
 Vergara publicè proponebatur suis condiscipulis in
 ludo litterario: sed quid Fratribus, & Religiosis,
 præcipuè Augustinianis sui Instituti? Tandemque
 Præsulibus, & omnium statuum; prout ejus sa-
 crum Corpus colitur in pauperrimo, sed ditissimo
 Sacello, ubi & ejus Sepulchrum, & in Conventu
 Cella, in qua habitavit in Cœnobio B.V. & Ma-
 tris Mariæ de Succursu Valentino.

QUI appenderem vota mea (Aman-
 tissime Præsul) nisi aræ tuæ, quan-
 tumvis illa exigua, & nullius mo-
 menti sint? Ab initio Religionis,
 imò & à fonte Baptismatis no-
 menclaturæ Thomæ potitus. O
 foelicis nominis mihi foelix prog-
 nosticum! Abyssus abyssum invo-
 cat. Thomas interpretatur *Abyf-
 sus*, inquam humilitatis, Chari-
 tatis, Misericordiæ, omniumque cœlestium Charisma-
 tum.

tum. Hæc Abyssus levavit vocem suam, & altitudo manus suas. Tres Sancti insigniores nomine Thomæ coluntur: Sanctus Thomas Apostolus, insignis fide; Sanctus Thomas Martyr, & Cantuariensis Episcopus, zelo Ecclesiasticæ libertatis tuendæ invictissimus, nec respiciens carnem, & sanguinem, fortis, & invictus: Thomas Doctor Angelicus puritate, & scientiâ Angelus: quæ in his divisa, collecta tenes, ut quidam ex Patribus Sacræ Rotæ in tui Canonizatione vocitabat.

Tom. 1.
in Vita
ejus.

Adhuc vivens alter Paulus, Cereus divini amoris, organum Spiritûs Sancti in ore omnium dicebaris: alter Paulus, Vas electionis, Prædicator veritatis, adeò ex suggestu quasi Tuba exaltans vocem tuam, ut tot ex tuis Concionibus ad vitam perfectiorem commoverentur, ut Religionum Novitiatus ad eos excipiendos non sufficerent. Cereus divini amoris, ardens, & lucens, Dei amore tam fervidus, & flagrans, quippè, qui soleres dicere: *Tibi propè modum tollerabilius videri te in Infernum dimitti, quàm Deum non diligere, & præ ignibus, & tormentis illud unum expavescere, quod qui cruciantur in Inferno Deum oderunt.*

1. ad Co-
rinth. 12.

Proximi verò quasi totus deficiens, ita omnium proximorum necessitatibus compatiens, omnibus omnia factus nihil tibi, sed singulis totus misericordia esses, ideò: *Beatus misericordiam consequutus, quoniam ipse misericors.* Organum Spiritûs Sancti, cujus omnes fistulæ in uno pleno vento dulciter sono concrepent, propter quod inscribitur: *In uno spiritu omnes nos;* & quæ harmonia virtutum omnium in te non resonabat pleno ventu afflante Spiritu Sancto? Omnium operum misericordiæ, spiritualium, & corporalium, omnium Donorum Spiritûs Sancti, omnium fructuum, & percurte singula: hæc ergo abyssus alium invocat abyssum; abyssus nempe tuæ misericordiæ abyssum nostræ miseriæ: hæc altitudo manus suas levat. Jam ab honoribus abhorrens Episcopatum Granatensem renuntiaveras, & nisi ex Obedientiæ præcepto non Valentium admisisses: in schedula nomen tuum inscrip-

3

tum apparuit dùm Carolus V. Imperator ; alterius no-
men inscribi jussisset. O altissima Providentia ! dùm
dubium excitabatur in lege veteri , ut ait Abulen-
sis , inscriberetur in charta, quæ relicta in Sanctuario,
die sequenti, Dei voluntas reperiebatur inscripta. Quis
modò vel foelicitatem Valentiae , vel tuas valeat nu-
merare virtutes ? Quanta omitto ? Sanguine proprio,
velut Bonus Pastor flagellis atmando dexteram Sub-
ditos coercebas : ovium, quæ transibant sub virga Pa-
storis decima destinabatur Sacrificio : sed hæc virga,
ut ait Abulensis , colore rubro erat tincta. Sic ovis
errans , ut in holocaustum Deo dignè offerretur , de
errante convertebatur quasi de sinistra ad dexteram,
cum virga tincta Pastoris sanguine percutiebatur. Ite-
rum , quis tuas virtutes repetat ? Adhuc vivens horrea
miraculosè accrescebas , paralyticum in pedes levabas ;
eleemosynas passim multiplicabas ; tibi tantùm ava-
rus , cæteris in dando siti inexplebilis. Quos mentis
excessus , quos ecstases inter Beatos adhuc vivens es
passus ? Satis sit ille in die Ascensionis Domini inte-
gro duodecim horarum spatio ad Antiphonam nonæ
Videntibus illis , inter Angelos , eorumque concentus
præ dulcedine sensibus destitutus concinens. Veniam
tandem ad mortem , quæ talis fuit sicut vita : sicut
Christus in Cruce non habens ubi caput reclinaret, us-
que ad cubile pauperi datum, Evangelio S. Joannis au-
dito, & cum altissima contemplatione meditato, in tuo
cubiculo Sacrosanctum Missæ Sacrificiū celebrari volui-
sti: ad elevationem Sacræ Hostiæ Canticum: *Nunc dimittis*
inchoasti: ingentem vim lacrymarū profudisti: ad sump-
tionem : *In manus tuas commendo Spiritum meum* pro-
tulisti : sic Spiritus in manus Dei commendatus , sic
spirasti ipso die Nativitatis Beatæ Virginis , prout ex
revelatione accepisti os ad os ex Venerabili Sanctis-
simo Crucifixo , qui modò in tuo sacro Sacello affer-
vatur, illis verbis : *Aquo animo esto Thoma, in die Na-
tivitatis Matris meæ venies ad me , & requiesces.* Hæc

Psal. 30.

⁴ fuit prænuntiatio sex mēſibus ante. Et Moyses moritur jubente Domino: *In osculo Domini*, ut alia litera habet, super quod Lorinus: quam vim divinam in carne ferre non sustinens, super illud: *Os divinum efflavit animam*. Nunc, amantissime Præsul, qui dum in vivis eras, ajebas: Noli abominari pauperis illuviem, & nuditatem, illud habens in mente: *Nè avertas faciem tuam ab ullo paupere*, tuam promissionem, quâ spondisti, dum è terra proximus morti, jam ferè Coelum ingrederes, quod plus memoriam haberes in Cœlo, si Deus tibi hanc misericordiam, quam dum in vivis ageres, hanc exercuisses pietatem. Nunc vide quia pauperes sumus, egeni sumus, & miseri, nudi, & omnium bonorum spiritualium indigentes omninò: In verbo nostram inopiam videbis; divitias misericordiæ tuæ in nos benignus effunde. Tandem in ultimo mortis articulo, in illo periculoso transitu tuam misericordiam largire poscentibus.

Tobia 4.
v. 7.

Nunc verò ad vos, mihi amantissimi Venerabiles Patres, ac Fratres, qui domestici estis in almo, & Sanctissimo Cœnobio Sanctissimæ Matris, ac Virginis Beatissimæ Sanctæ Mariæ de Succursu; ad vos, inquam, mea convertatur Oratio. Dicam vobis, quod olim mirabunda Regina Sabà loquebatur servis Salomonis: Audiebam in terra mea potentiam, divitias, magnitudinem Regis Salomonis, & non credebam narrantibus mihi, donec ipsa veni, & vidi quod media pars mihi nuntiata non esset: *Beati servi tui, qui habitant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam*. Foelix est fors vestra, credo quod uberiores habetis fructum spiritûs ex propinquitate venerabilium officium, & memoriæ suavissimæ illius, cui Ecclesia in Officio adoptat illud Josiæ: *Memoria Josiæ in compositione opus pigmentarii*. Juxta communem sensum ex Angelico Præceptore desumptum, quò immediatius quis ad fontem bibere accedit, suavius, & dulcius de qualitatibus fruitur fontis: ideo Apostoli, quia
im-

2. Para-
lip. 9. v.
7.

Ecclesia-
stici 49.
v. 1.

5
immediatioribus fuerunt Christo ; plus de ejus gratia
perceperunt. Nostra sacra Religio plusquam si Pala-
tiis regiis , aut divitiis potiretur , gloriatur Palatiis
alterius generis non in auro , & gemmis pretiosis glo-
riatur , sed in virtutibus , in donis , in miraculis tot
Sanctorum , in quibus nulli sumus secundi. Prima glo-
ria est in Conventu Ticinensi , vel Papiæ , hoc est pri-
mum & maximum , ubi possidemus inæstimabile The-
saurum , corpus videlicet M. P. N. Augustini , paucis
abhinc annis Decreto SS. P. Papæ Benedicti XIII. ex sa-
cro Ordine Prædicatorum , ex cujus ore tamquam ex
oraculo Pontificio habemus declarationem , esse sci-
licet legitimum Corpus Magni Patris. Romæ Corpus
Beatissimæ Matris , & nostri dilectissimi Patris Augu-
stini , S. Monicæ , quod ex Decreto Martini V. nobis
tamquam veris hæredibus adjudicatum est. Tolentini
in Piceno Corpus Sancti Nicolai de Tolentino , ejus-
que Brachia mirabilia frequentissimè sanguinem exsu-
dantia , prout etiam nostris diebus visum est. Mitto
alia : Corpus Beatæ Ritæ de Calsia aliquando è tu-
mulo surgens , oculosque aperiens. Beatæ Claræ de
Montefalco , aliaque plura. An minoris notæ est Cor-
pus S. Thomæ à Villanova ? Ex laudibus Patrum Sacræ
Rotæ habetur , quod cùm transiret quidam ex illis
per nostram Civitatem , reflexè animadvertit , quòd li-
cèt fabrica sit humilis , nec ornata magnitudine ædi-
ficii , aliorumve sumptuum , quæ in mundo æstiman-
tur , tamen dùm accederet , & vix ingrederetur spa-
tium illud , adhuc distans ab Ecclesia , specialem de-
votionem interiorem , & teneritudinem animi , ac mo-
tum devotionis sentiret , quod in aliis visitandis Cor-
poribus majoris , ac mirabilioris fabricæ non sentiret ,
quod Romæ existens aliis Patribus sic exponebat. Ergo
Sanctus Thomas jacens in Sepulchro verè adhuc mu-
tus loquitur. Ejus ossa , sicut sanguis Abel loquitur ,
ad exemplum nos vocant ; nos reprehendunt : nonnè
nos cogit ad majorem observantiam regularem , ad
majorem perfectionem religiosam ; ad majorem reclu-
sio-

tionem in claustró, & in cella; ut non vituperetur ministerium nostrum; & ut inter omnes agnoscat, quòd habitatis in domo Thomæ, & ipse singula corda vestra possidet? Meritò vituperationi obloquentium obnoxii erimus, nec verebitur qui ex aduerso est, cogitans aliquid habere, licèt immeritò, maledicere de nobis. Sex annis, diversis temporibus in Conventu Sancti Thomæ inquilinus fui. Tribus posterioribus indignissimus officio Prioratûs fungens, Deus, qui novit corda, scit quæ desideravi. Claudam in solatium verbis, quibus M.P.N. Augustinus suam Regulam claudit: *Doleat de præterito, caveat de futuro, orans ut sibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur. Amen.*

DECLAMATIO

AD VEN. ET SS. IMAGINEM CRUCIFIXI
D nostri Jesu Christi, prout colitur in Sacra-
tissimo Sacello D. Thomæ à Villanova, in
Conventu S. Mariæ de Succursu Valentino,
ubi Corpus ejusdem Sanctissimi Pon-
tificis veneratur.

*Domine, audivi auditionem tuam, & timui. Do-
mine opus tuum in medio annorum vivifica illud,
&c. Habacuc c. 3.*

Deò obscura, & mysteriis obvelata, & ænigmatibus occlusa designatur hujus cantici scriptura ab Interpretibus, ut juxta ipsos præceptum esset in lege veteri, nè cui usque ad trigesimum ætatis annum ejus lectio permetteretur; nè forte in errorem impingeret, propter ænigmata,
&

& mysteria; quod & idem servabatur in aliquibus Scripturæ partibus, ad principium Genesis, ad prima capita Prophetiæ Ezechielis, ad Canticum Canticorum, & aliis quibusdam, quorum ad præsens nunc est sermo. Interim face prælucente Venerabilis, ac Illustrissimi D. D. Fratris Jacobi Perez de Valentia, Episcopi Christopolitani, illiusque Diœcesis Valentiniæ Gubernatoris, Inquisitoris, &c. de quo tanto Viro non licet strictim prætereunda narratio: unde infra statim aliquam narrationem instituere decerno. Ejus ergo face prælucente, juxta expositionem illius, tùm & Sanctissimi Antistitis D. Thomæ Villanovani hæc Declamatio explicanda, & applicanda venit. Titulus hujus cantici habet *Oratio pro ignorantibus*, quoniam qui mysteria Crucifixi eleganti prophetiæ stylo, profundissimo mysteriorum ænigmate pertractare cogitabat, non nisi oratione pro ignorantibus, pro titulo apposita, incipere deberet. Materia hujus cantici mirabilia in veteri testamento prænuntiantia Crucifixi victoriam, eloquenti, quasi rhetoris studio eloquentissimè prænuntiare. Ea pari profundissima, & occultissima Passionis Christi Sacramenta eloquentissimo stylo propheticè, tot ante sæcula prænuntiata, in ipsa Passione adimpleta, explicare, & adaptare. Tandem ad excitandam gratitudinem nostram, confutandam, & reprehendendam oblivionem, pari prophetico, ac sanctissimo studio sub pœna ingratitude, præmioque oppositæ gratitudinis à lege veteri ad novam transferendo proponere, & manifestare.

Finis enim legis Christus ad justitiam omni credenti, juxta Apostolum, nec Christus utcumque, sed ut crucifixus, ajebat ipse Apostolus. *Non enim judicavi,* inquit, *me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum.* Et iterum: *Mibi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi.* Et iterum: *In quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ, &c.* Quasi qui aborti dolore, gaudio, & timore dicamus: *Jesus meus, & omnia; quid namque*

AdRom.

10.4.

1. ad

Corinth.

2.V.2.

Ad Ga-

lat. 6. v.

14.

AdColo-

sens. 2. v.

2.

extra Crucifixum quæremus; aut quid non in Crucifixo inveniemus? *Domine audivi auditionem tuam, & timui*: in medio annorum, triginta trium scilicet, quibus passus est, vel in medio annorum, cum scilicet venit plenitudo temporis, vel in medio vergente ad finem sæculorum vivifica illud: in medio annorum notum facies, & ut alia littera; in medio duorum animalium in præsepio, & duorum Latronum in Cruce, qui medius est in Trinitate, medius inter Deum, & homines. *Cum iratus fueris, misericordia recordaberis*; iratus pro peccatis, misericordia memor pro infinita bonitate. *Deus ab Austro veniet, & sanctus de monte Pharan*: de monte umbroso, quoniam, qui occultus in sinu Patris, qui lucem habitas inaccessibilem, quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest, qui posuisti tenebras fidei latibulum tuum visibilis factus es homo habitans in nobis cum in terris visus es, & cum hominibus conversatus. *Cornua in manibus ejus*: (in cruce tres clavi, timor, spes, & charitas) *ibi abscondita est fortitudo ejus. Ante faciem ejus ibit mors, & egredietur Diabolus ante pedes ejus*: En ubi more triumphantium, triumphalis reddit apparatus, curru trophæi, hostis everfi, domitæque mortis, & inferi, reliqua percurrere; nam tot sunt mysteria, quot verba. *Nunquid in fluminibus iratus es Domine; aut in fluminibus furor tuus? Vel in mari indignatio tua?* Elegans quasi poetico stylo: vide Moysen quasi iratum virga percutientem, & flumina Ægypti, eaque convertentem in sanguinem, & mare rubrum ad divisionem, ut pertransiret populus, & voce divina prodigia in cruce, & in virga Moysis primitus figurata. *Qui ascendis super equos tuos:: currus Pharaonis, & exercitum ejus projecit in mare, suscitans suscitabis arcum tuum*, arcum videlicet in nubibus post diluvium apparens, nè ultra diluvium dissipet terram: vide arcum, & benedic eum qui fecit illum.

Agnosce crucem Domini signum foederis inter Deum,

Habacuc
3.v.2.

Idem v.
2.
Ibi v.3.

Idem v.
4 & 5.

Villanovan. Ser.
de Sanct.
Rom.

Ibi v.8.

9
& homines. *Fluvios scindes terræ; viderunt te; & do-*
luerunt montes; terra benedicta Virgo Mater in Cal-
vario non tantum aquarum gurgēs fundens lacrymas,
verum & sanguinem, juxta revelationem factam D.
Birgittæ: *Ex meis oculis erumpebant lacrymæ quasi san-*
guis è venis, aiebat. Sol, & Luna steterunt in habi-
raculo suo, dum ad vocem Josue stetit Sol, pariter
& Luna, ad victoriam contra Amorrhæos: sic in cruce
obscuratus est Sol, & ab hora sexta, usque ad ho-
ram nonam tenebræ factæ sunt super universam terram:
In luce sagittarum, ad conterendos Amorrhæorum Re-
ges, *in fremitu conculcabis terram*. Terra mota est,
petræ scissæ sunt, *deficient à terra fructus*. *Ingradiatur*
putredo in ossibus meis; ab ovili pariter pecus non
erit: horrebit mundus, infernus infremuit, sive quæ in
terris, sive subtus terram cuncta moventur: *Ego au-*
tem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Jesu meo.
Quid clarius? Usque ad expressam nominis Jesu pro-
lationem tot ante sæcula. Jesus Nazarenus Rex Ju-
dæorum, hic est crucis titulus. Ergo modò inspice, &
fac secundum exemplar, quod tibi in monte Calva-
rio monstratum est.

Venite, & ascendamus ad montem Domini, &
docebit nos vias suas. Tamquam lignum illud, inquit
Aug. P. ubi fixa erant membra morientis, etiam Ca-
thedra fuerit Magistri docentis. Quis mihi (aiebat
Job) tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat
Omnipotens, & librum scribat ipse qui judicat, ut in
humero meo portem illum? O Liber omnia continens!
signatus sigillis septem, mysteria continens Divinita-
tis, & Humanitatis, quem nemo dignus inventus est,
neque in Coelo, neque in terra, neque subtus terram
aperire, sed nec videre. Liber iste candida agni pelle
à Spiritu Sancto in utero Virginis exaratus; à Spiritu
S. approbatus; Patri Æterno dicatus, continens carmen,
lamentationes, & væ; literæ nigræ sanguineo atramen-
to signatæ; à Discipulo venditus; distinctione, ac punc-
tis, spinea scilicet corona formatis; disceptus in Passio-
ne,

Idem v.
9. & 10.

Ibi v. 19.

10
ne, iterum reimpressus in Resurrectione : si voluerit Sapiens legere , dicet, non intelligo. Si viderit nesciens legere , mysteria penetrabit ; humilis agnus sicco transit vestigio , superbus Elephas mergitur , & quis sacramenta cognoscet ? Quæ puncta ? Quid credendum ? Quid operandum ? Una sit , & sola occupatio , & legere , & meditari , *Beatus , qui novit , quæ in libro scripta sunt* : confessor enim omni audienti verba prophetiæ libri hujus :: omnes sitientes , quarentesque sapientiam venite ad aquas ; emite absque argento , & absque ulla commutatione vinum , & lac , veram sapientiam sine errore. Quid proderit totam sorbisse Minervam ? Nè quis addat , aut demat ad verba libri hujus : adjiciens ad scientiam , addit ad laborem : hæc ergo , fratres , noscamus mysteria , ut possitis , inquit Apostolus , comprehendere cum omnibus sanctis quæ sit longitudo , & latitudo , & sublimitas , & profundum : hæc sunt quatuor cornua Crucis : longitudo , æternitas ; latitudo , charitas ; sublimitas , providentia abscondita ; profundum , humilitas , in qua fixa fuit hæc Crux ; sublimitas , quâ homines ad sedes Angelorum vehuntur ; longitudo , quâ sine fine beantur ; latitudo , quæ etiam ad inimicos extenditur ; profundum judiciorum Dei. O latitudo ! quàm incomprehensibilia sunt judicia ejus , & investigabiles viæ ejus ! Ab arbore vitæ , scientiæque boni , & mali , initio Scripturæ in Genesi , ad arborem plantatum ex utraque parte fluminis in Apocalypsi , ad finem loquente de fine sæculorum afferentem fructus per singulos menses , & folia ipsius in sanitatem gentium , vel virtutes , vel minas , vel exempla , vel mysteria , vel beneficia , hæc erit scientia Sanctorum , hanc illis Deus dedit , ea puncta illa : noverim me , noverim te. Quid cavendum ? Quid agendum ? Hunc librum pro pulvinari habe , sub hoc dormi , excitare à somno , hunc semper cogita , omne quodcumque agis in nomine Domini gratias agens Patri per ipsum ; & talem scientiam addiscamus in terris juxta Hieronymum , quæ

nobiscum perseveret in Cœlis:

Hæc strictim de Crucifixo in se; modò ad illam devotissimam Imaginem, ante quam orabat Sanctissimus Præsul D. Thomas à Villanova, qui ei suam mortem prænuntiavit, cæteraque mirabilia ejus, nostra convertatur oratio. Quis dubitat in arduis negotiorum casibus, atque in omnibus dubiis ad hanc consulendam in secreto orationis, in arcano cordis ad hanc fuisse recursum? Eò fuerunt resolutiones sanctissimæ. In dubiis antiquæ legis consulebat Sacerdos, & ut ait Abulensis, scribebat difficultatem in charta, apponebat juxtà arcam testamenti, inveniebat solutionem scriptam die sequenti, per fulgorem illorum duodecim lapidum pretiosorum in pectore Summi Sacerdotis consulendo Urim, & Thummin, soluta apparebant dubia: hæc erant oracula in lege veteri. Scriptum apparuit in charta nomen Fratris Thomæ à Villanova, consulente Carolo V. & Secretario scribente ad electionem Archiepiscopatus Valentini, postquam Sanctus renuntiaverat Episcopatum Granatensem. Quid magis necessarium, quàm dispositio ad mortem? Etsi tota vita in Præsule nostro dispositio fuerit ad mortem, anima ornata tot virtutibus, & charismatibus, orabat tamen ante hanc Imaginem, ut Deus illi concederet renuntiationem curarum, & cogitationem regiminis. Quoniam jam ad Regem scripserat pro hujusmodi renuntiatione; & ecce vox de hac Imagine ad ipsum, sex ante menses: *Æquo animo esto Thoma, in die Nativitatis Matris meæ venies ad me, & requiesces.* Paucis abhinc annis, ut ex testibus majori exceptione dignis, prout audivi ab ipsis,educta hæc imago è Sacello, ubi asservatur, juxta Corpus Sancti Antistitis, in publica processione ob siccitatem, & penuriam aquarum adeò ponderosa facta est; hæc sancta Imago, ut in spatio quasi centum passuum à tribus Sacerdotibus, vel quatuor, successivè vix sustentari potuerit; fatiscentibus viribus, & deficientibus, cum tamen ipsa in se adeò levis sit, ut conf-

picitur. O Domine ! O incomprehensibilia judicia ; & investigabiles viæ ! *Qui peccata nostra ipse pertulit super lignum* , inquit Apostolus. Nota : super humerum lignum , & super lignum peccata , non immediate super humerum. Dùm quis supra humerum onus portare habet , ut faciliùs portet , immediate super humerum blandam apponit materiam , velut parvum pulvinar , ut inde majus pondus faciliùs portet. Grande pondus Crucis , sed quasi pulvinar parvum super humerum , ut inde immensum pondus peccatorum portari posset. O immensum pondus , unius tantùm peccati ! Cùm tamen posuerit Deus in eo iniquitates omnium nostrum. *Cæli* , ajebat Job , *solidissimi quasi are fusi sunt*. Dùm tamen peccavit Lucifer cum cæteris Apostatis Angelis , sicut fulgura de Coelo cadentia , ad profundum Inferni delapsi sunt , quasi non potentibus Cœlis talia pondera sustinere. Ingressus est Jonas inobediens mare , & navis periclitabatur conteri , quot circulos in fluctibus , tempestate , ac ventis contrariis flantibus , jam ascendebat usque ad nubes , jam descendebat in profundum. Dejectus est Jonas inobediens in mare , & cessavit ventus : quoniam cessavit pondus inobedientiæ Jonæ. Ut quid terram occupat , dixit Paterfamilias procuratori vineæ , loquens de ficulnea infructuosa , vel ut alia littera habet , ut quid terram onerat , quia typus erat peccati. O quàm immensum peccatorum pondus ! Josias Rex piissimus purgavit altare , combussit lucos in quibus vacabant populi peccatis , & fornicationibus , omnesque cineres projecit in torrente Cedron. O Domine piissime , qui in torrente Cedron orans præ agonia spiritûs es sanguineo sudore perfusus ! Quoniam posuit in te Dominus iniquitates omnium nostrum. Iterùm hæc sanctissima Imago sanguineo sudore est perfusa , S. Thoma coram illa orante , dùm Sacerdos in carcere constitutus tentationi ferè succumbens cogitaret laqueo se suspendere. Hæc S. Thomas advertit , & interiori inspirante Deo , cau-

sam

Job 37.
v. 18.

Lucæ 13.
v. 7.

sam agnoscit, in carcerem descendit, & liberatus est à suspendio reus. Ecce peccati pondus, sed ad voces mirabiles hujus Sanctæ Iconis apponamus auditum; qui habet aures audiendi, audiat. En humanas voces profert. Inter alia mirabilia ante desolationem Jerusalem, in prognosticum illius omninò desolationis propter majus peccatum mortis Christi, refert Josephus de Antiquitatibus, auditæ sunt voces de Tabernaculo dicentes: *Migremus hinc, migremus hinc*; & egrediens columba de Tabernaculo, exivit de Templo, quasi deferens locum, minansque majus supplicium. Quis scit, si me habitante in hoc coetu propter mea peccata, certus sum, quia dignus sum, quasi Deus nisi ob summam misericordiam, hunc desereret locum, sed revertar ad cor, dicamque Dei adjutus gratiâ: *Pater, peccavi in Cælum, & coram te: non sum dignus vocari filius tuus: habe me sicut unum de mercenariis tuis.*

Luce 15.
v. 18. &
19.

DIGRESSIO BREVIS

DE VENERABILI, AC ILL^{MO}. D. D.

Fr. JACOBO PEREZ DE VALENCIA,
EPISCOPO CHRISTOPOLITANO,
hujus Archiepiscopatus Gubernatorè, & In-
quisitore, primogenito dignitate, sapientia, &
virtute, hujus Regalis Conventus filio.

*Ruben primogenitus meus, fortitudo mea: prior
in donis, major in imperio. Gen. 49. v. 3.*

Quoniam tanti Viri mentionem fecimus, non
strictim prætereunda hæc narratio, quoniam
& expositionem præcedentis Cantici Haba-
cuc, ex hujus scriptis desumpsimus. Mundo
ergo natus Ayora Episcopatus Oriolensis anno 1408.
Sum-

Summo Pontifice Innocentiõ VII. Imperatõre Romanorum Friderico III. Regnorum Aragoniæ habenas tenente Rege D. Martino ; cujus natalis dies ignoratur ob incuriam , & defectum libri , in quo baptizati debent designari. Quoniam autem , ut Jeremias ait: *Bonum est viro cum portaverit jugum ab adolescentia sua. Sedebit solitarius & tacebit : quia levavit super se.* Hæc omnia perfectissimè adimplens, demonstravit ab usu rationis, quàm foeliciter in sortem Domini esset electus: humilitate , mansuetudine , puerilia declinans , assidue in Templis oratione , & solitudine delectatus: quæ in Missa , & Concionibus à Sacerdotibus videbat fieri , æmulatus , ad cæteros pueros è loco superiori verba faciebat , sacras Missæ caremonias imitabatur , à pueris oblationes accipiebat , quas postmodum inter pauperes partiebatur.

Threnorum 3. v. 27. & 28.

His , & aliis exercitationibus sanctissimis , pueritiâ transactâ , ut adolescentiam virtutibus , & studiis exornaret , visâ à Patribus Joanne Perez , & Domina Francisca Gil de Marazo , nobilissimis quidem virtutibus , eleemosynisque liberalissimè deditis , ejus optima indole , Valentiam miserunt studiis , & literis excolendum optimâ spe , quâ nec sunt frustrati , optimos fructus sapientiæ , & virtutis colligendi : & quidem quantum in his profuerit , sint ejus opera testimonia. Declinare cupiens laqueos mundi , ad Religionis portum se recepit , dato nomine in hoc Religiosissimo Conventu S.P.N. Augustini Valentino , ejus observantiâ , Vitorumque Religione , & zelo fulgentium , eorum exemplo illum trahente , Deoque Optimo , & Maximo sic disponentè , ut in hoc zelo , exemplo , & honore tamquam sidus majoris magnitudinis effulgeret. Professione emissâ , non vacat virtutes ejus in speciali annumerare : inter cæteras , piissima devotio erga B.V. M. Mariam sub invocatione de Gratia , quæ Patrona , & Titularis est hujus Conventûs , dùm ut creditur Angelum peregrina specie dedisse Fratribus in Fundatione , dicens : *Do vobis de gratia , juxta viam Conventûs , quæ*

ex nomine ejus vocatur *de Gratia* usque hodie. Hanc Sanctissimam Imaginem speciali cultu, & veneratione colendam, sibi elegit in Matrem, & se ipsum adoptavit in filium. Effundebat Beatissima Virgo in omnes liberalissimè sua munera; nam omnes vidimus parietes, claustra, quæ circumdant, ornata donariis, muneribus, navium arboribus, cæterisque pendentibus ex beneficiis acceptis à Beatissima Virgine. Coram hâc Imagine die, ac nocte genuflexus, suas fundere preces in consuetudine habuit devotus Fr. Jacobus: unde, & modò sepulchrum ejus coram ejus Capella est collocatum, habens ad dexteram Beatissimæ Virginis Sacellum, & ex ejus devotissimo cordis affectu, deprompto ex ejus corde, dùm postea in ejus scriptis se offert de ipsa differere, meruit vocari *Doct̃or Marianus*; prout in processu Beatificationis, de quo infra. Officiis, & muneribus Religionis ab ipsa honoratus Prioris hujus Conventûs, S. Mariæ *de Aguas vivas*, S. Sebastiani de Rocafort, & aliis, Episcopo Valentino D. Roderico de Borgia, qui fuit postea Alexander VI. cui notæ erant virtutes, atque sapientia Viri, nominatus, & electus in Episcopum titulo Christopolitanum, suffraganeû Valentinum, Oriolensem, Carthaginensem, cujus gubernium, & regimen accepit ab ipso Romæ degente, & usque dùm postea ad Sedem Summi Pontificis fuit evehctus. Obiit die 30. Augusti anno 1490. in Palatio Archiepiscopali, indeque adductus in Conventum S.P.N. Aug. & imitatus M.P. Aug. testamentum nullum fecit, quia unde faceret pauper Christi non habuit. Omisissis modò virtutibus, & exemplis, in Præsulatu, quibus effulsit, dicamus breviter, quæ ex ejus scriptis apparent, prout ex processu ad ejus Beatificationem compilato, gravissimi testes infra nominandi testantur. Scripsit super totum Psalterium, apposito Rege David super librum, quoniam sufficienti cum fundamento habetur, ipsum David ipsi adfuisse dùm scriberet; scripsit super omnia Cantica, tum Scripturæ, tum Ecclesiæ; super Cantica Canticorum;

con-

contra Judæos specialiter, & in omnibus Psalmis spiritu fidei relucente; contra omnes errores Paganorum, Judæorum, & Hæreticorum acerrimè disputante coram, & in scriptis contra omnes, quorum plures convertit. Duo processus compilati sunt ad ejus Beatificationem; primus deperit in generali turbatione hujus Regni tempore dicto: *De Communitatibus, & Germaniis*. Alter servatur in Archivo Archiepiscopatus Valentini, quem apud me habui. Testes omni exceptione majores Illustrissimus, & Reverendissimus D. D. Franciscus Lopez de Mendoza, Episcopus de Elna, & Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus D. Joannes Garcia, Episcopus Oriolensis, atque Reverendissimus P. Mag. Fr. Vincentius Montalvàn, Generalis Ordinis D. Hieronymi, & Dr. Balthasar Primo, Montefianus, Regius Capellanus, & Rector de Moncada, atque Reverendissimus Abbas Claravalensis, qui omni curâ, & diligentia expetivit hujusmodi opera, eaque de novo prælo mandavit circa annum 1505. Parisiis, ut Gallias ditaret, unâ cum operibus D. Bernardi, non casu, sed providentiâ; sed ut ipse ait, quoniam stylus, spiritus, reliquaque omnia redolent Bernardum, ita ut apud illos fuerit in proverbium: *Quoniam idem spiritus spiravit utrumque, eorumque calamum duxit*. Et tamquam fratres, idem videatur in illis loquutus idem spiritus. Alii verò communi eloquio comparandum esse Aug. Parenti, in impugando errores hæreticorum, horumque fallacias refellendo, at in vita mixta ex contemplativa, & activa. Ex ejus lectione miros effectus experiri, quos nisi in Moralibus D. Gregorii, in Sermonibus D. Joannis Chrysoctomi, & in operibus aliorum SS. Patrum, tum humilitate, & sapientia, Angelicum Doctorem imitari, & cum scientia inflet, hanc cum humilitate sociavit, ita ut dici possit quod de Doctore Angelico: *Pestifera superbia numquam persensit stimulum*. Hæc, & alia quamplurima apud ipsos.

17

In quadam Capella hujus Conventus erat Imago depicta Ven. Servi Dei, quomodò in Claustro videtur appensa: ibi appendebant vota eorum, qui recurrentes ad ejus intercessionem in necessitatibus confitebantur beneficia accepta, & votorum compotes facti: hæc omnia per Bullam Urbani VIII. *De non Cultu*, ablata sunt. Aliqua referuntur miracula in libro vitæ suæ.

*INSCRIPTIO, ET EPITAPHIUM SUPRA
lapidem sepulchralem ita habet.*

REVERENDUS I. D. D. JACOBUS
PEREZ DE VALENTIA, AUGUSTINIANUS
MONACHUS, PSALMORUM INTERPRES,
CHRISTOPOLITANUS EPISCOPUS, JACET HIC;
OBIITQUE ANNO DOMINI 1490.

Locus sub gradibus majoris Altaris, ibique appositus per manus S. Thomæ à Villanova anno 1550. elevatus supra terram intra ipsummet Sepulchrum, ego ipse vidi, & quilibet alius videre potest, circulus ferreus Sepulchrum ambit, quem nos pro nostra tepida devotione renovavimus, cum pluribus jam annis oblivioni data fuisset hujusmodi memoria circuli, in renovatione Templi omninò ligneo circulo diruto, de quo ferè nulla memoria, nisi apud unum, aut alterum remanebat, cum nos præ senectute memores hujus fuisset, nè omninò periret, de novo erigendum curabimus.

Philippo Secundo Hispaniarum Rege anno 1586. visitante hujusmodi Templum, percunctante de loco sepulturæ Illustrissimi Fr. Jacobi Perez, cum demonstratum fuisset à Fratribus, dixit: *Patres, hic adest Sanctus ignotus.*

Ergo modò: Ruben primogenitus meus, fortitudo mea; prior in donis, major in imperio, te invocat, ac corde supplicij orat tua Mater prædilecta Re-

ligio, hincque noster sacer Conventus, quæ sicut Mater filium primogenitum sapientiâ, dignitate, & virtute diligit. Tu prior in donis, & major in imperio è Cœlo, ubi piè confidimus te regnare, ad fratres oculos misericordes converte: attende ad petram unde existi, & ad cavernam laci de qua præcisus fuisti, & per Abraham M. P. Augustinum, qui dicebat filiis suis: *Ego sum Abraham Pater vester*; quoniam sicut ille in Mysterium Trinitatis meruit tres videre, & unum adorare, & in specie Peregrini hospitem habere, & ad mensam invitatum, sic N. P. Abraham meruit videre in carne Filium Dei, hospitem habere, & postquam lavit pedes ejus audire: *M. P. Augustine, hodie meruisti in carne videre Filium Dei; tibi commendo Ecclesiam meam.* Attende ad Saram, quæ peperit te, ad S. Matrem Monicam, veram illam viduam, Augustini dupliciter Matrem, quippe quæ eum mundo, & Cœlo peperit. Unâ cum his, quia natus es homo Princeps fratrum, & quoniam fratres sumus, tua in nos dona multiplica; specialis cura est Sanctis de corporibus suis, & ubi è Cœlo vident loca sepulchri, habitatoresque lacrymari, ad pietatem vertuntur. Hic spectant universalem resurrectionem: vide ergo necessitates, & labores nostros. Dicemus cum Augustino: *Fœlices Sancti Dei, qui jam pertransistis hujus mortalitatis pelagum, & pervenire meruistis ad portum perpetuæ quietis*: obsecro vos per vestram charitatem, qui securi estis de vobis, solliciti estote de nobis; securi estis de vestra multiplici gloria: solliciti estote de nostra multiplici miseria. Estote jugiter memores nostri, subvenite nobis miseris, qui adhuc in salo hujus vitæ circumstantibus agitamur procellis; videte nos lacrymantes, tot, tantisque periculis vallatos, & liceat ad portum salutis pervenire, ubi sub umbra, & pallio M. P. perpetuâ lætitiâ, & pace lætemur. Amen.

DECLAMATIO III.

LAPSI AD POENITENTIAM.

DOLEO super te, frater mi Jonatha, decore nimis, & amabilis super amorem mulierum. Sicut Mater unicum amat filium suum, ita ego te diligebam. Plangebatur David Jonatham: Conglutinata est anima Jonathæ animæ David. O si anima, spiritus noster conglutinetur spiritui Dei! O si quis verè possit dicere, ut agebat Paulus: *Vivo autem jam non ego, vivit verò in me Christus!* Et iterùm: *Mihi enim vivere Christus est, & mori lucrum;* sed in Evangelica lege, quâ gratia uberius diffunditur, quò dilectio, & amor abundantius operantur: *In me manet, & ego in illo, & qui manducat me, & ipse vivet propter me.* Anima omnes operationes, & motus in singulis membris exercet, ipsa in omnibus proprios actus elicit. Sicut anima est vita corporis, agebat M. P. Aug. ita Dominus est vita animæ. Quid est corpus sine anima? Quid anima sine Deo? *In ipso enim vivimus, & movemur, & sumus;* ipsa est intimior intimo nostro: ergo sine Deo mortui sumus, in Deo vita vivemus, intus est in anima nostra. Quærebam te foris, prosequitur Aug. ideò non te inveniebam, sed plus perdebam.

Veniam autem ad rem: *Hora est, jam nos de somno surgere,* intonat Ecclesia Sabbato ad Vesperas Dominicæ I. Adventûs. Hoc est ex Apostolo desumptum, & prosequitur: *Nox præcessit, dies autem appropinquavit: sicut in die honestè ambulemus, non in comessionibus, & ebrietatibus, non in cubilibus, & impudicitis, sed induimini Dominum Jesum Christum, & carnis curam nè feceritis in desideriis.* Præclarissima Virgo, & Martyr Sancta Cæcilia, Romana nobilissima, die, quâ sperabat se immolandam esse in ara

2. Regū
c. 1. v. 26.1. Reg. c.
18. v. 1.Ad Ga-
lat. 2. in
c. v. 20.Ad Phi-
lipp. c. 1.
v. 21.Joann. c.
6. v. 57. &
58.Actorum
c. 17. v.
28.

Ad Rom.

13.

martyrii, ad suum sponsum Valerianum, cum quo etiam in perpetua virginitate permanserat, cum Tiburtio simul fratre, illa die desiderabiliori, quâ ad Cœlum sperabant evolare, cum Aurora finem daret, exclamabat: *Eja milites Christi, abjicite opera tenebrarum: nox præcessit, dies autem appropinquavit, &c.* Sed magis nobis ad cor: hæc sunt verba in quæ in sua mirabili conversione stratus sub ficu ad vocem illam puellæ canentis, & voce delapsa de Cœlo, *tolle, lege*, arrepto codice facti Aug. Patens incidit, & statim quasi luce infusâ securitatis, ab eo omnes dubietatis tenebræ diffugerunt: *Non in comessationibus, & ebrietatibus, &c. Nox præcessit, &c.* Memini me legisse sub his verbis tria Religionis professionis vota, insinuata fuisse Aug. non in cubilibus, & impudiciis: en votum castitatis: carnis curam nè feceritis: en votum paupertatis: non in contentione, & æmulatione: en votum obedientiæ: & satis de hac re; comede, & rulina: nam ut ait Scriptura: *Animal, quod non ruminat immundum est*; sed quo ibimus Domine, per quam viam pergemus? Tu es via, variæ, & multæ semitæ; sed ad te tamquam ad centrum, & in te quiescunt. Tu es via, veritas, & vita, præcipuè in Cruce actus, ac proinde solum in te tendo, & in te quiesco: O mi Jesu Crucifixe, cum impetit inimicus, cum sagittæ carnis potentis mihi bellum ingerunt, aiebat M. P. Aug. ad tua vulnera fugio, montes excelsi Cervis petra refugium herinaciis, *columba in foraminibus petra, & in caberna maceriæ*: ibi me abscondam à vultu iræ tuæ. Quid quæram, quod in Crucifixo non inveniam? Peccato medelam, morti vitam, tristitiæ latitiam, & quidem in sanguine tuo *projectus est accusator fratrum nostrorum, & ipsi vicerunt eum propter sanguinem agni.*

Ergo ascendam in palmam, idest in Crucem, & apprehendam fructus ejus; sub umbra illius, quem desideraveram sedi, & fructus ejus dulces gutturi meo; à Cruce nequirem averti, *tenui eum, nec dimittam, do-*

nec

M. Ribe-
ra in vita
S.P. Aug.

Levit.
I. v. 26.

nec introducām illum in domū matris meæ; & in cubiculum genitricis meæ, idest in gloriam: ibi dabis poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorum meorum, sed eamus sub umbra, & quiescamus, inde non avellamur ad annuntiandam veritatem tuam, per diem, & noctem canticum ejus. Hic liber, ajebat Job, pendens ad pectus meum. Quis in hoc mari non mergatur? Quid si mihi linguæ centum forent, oraque centum diabolus, & infernus vincti in triumphali crucis curru, nihil in me potuerunt; sed quid cogito Coelum palmo concludere? Tribus clavis pender, qui tribus digitis appendit universam mollem terræ, in Calvario monte fortis bellator, & exercituum Dominus ecce cum dracone rufo, & capitum septem bellum fecit. Septem capitalia vitia, & vicit, & subjicit, & nobis vincendi arma præbet, superbiam suâ profundissimâ humilitate, luxuriam carne flagellis contrita, iram mansuetudine, gulam aceto, felleque, & acediam dilectione, ac fervore ardentis, &c. Ergo sat mihi sit, quia te diligo Deus meus super omnia: quia cor contritum, & humiliatum tibi offero, tu mihi totus, tu mihi solus, & ego tibi totus, & solus. Hæc usque ad mortem.

DECLAMATIO IV.

AD IDEM.

QUIS dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, & plorabo die, ac nocte? Postquam redacta est Civitas Jerusalem in captivitatem, sedit Jeremias Propheta, & flens, ac ejulans suas Lamentationes, Threnosque composuit, sicque incipit, ut ait textus: *Aleph: Quomodo sedet sola Civitas, &c. Beth: Plorans ploravit in nocte, & lacrymæ ejus in maxillis ejus: non est qui consoletur eam*

Jerem. 9.
v. 1.

Thren. 1.

eam ex omnibus charis ejus. Sed quid de lacrymis proferam, quarum tota vis, & utilitas ad delenda peccata deservit? *Deduc, prosequitur textus, quasi torrentem lacrymas per diem, & noctem, & non taceat pupilla oculi tui.* Perambulabo prata Scripturarum: sed non ad pascenda ingenia; sed ad deploranda peccata unicè properamus. Unum tantum exemplar nostrum attendamus Christum, non tantum Redemptorem, sed & Magistrum, & Doctorem, qui multoties flevit, numquam legitur rixisse; & ut piè dicitur adnotasse S. Vincentium Ferrarium, numquam legitur flevisse in brachiis suæ dilectissimæ Matris Mariæ. Sed numquid flevit vel Civitates destructas, vel divitias amissas, aut quidquid aliud inter tot anfractus rerum ab Orbe condito adusque finem ejus? Numquid, inquam, hæc deflevit? Non, sed vel qui *in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo, primam vocem similem omnibus emisit plorans, nec enim quisquam ex Regibus aliud habuit natiuitatis initium;* vel decursu vitæ dùm Lazarum restitutus ad vitam flevit, & infremuit spiritu, quia iterum redibat ad vitam. Pariter videns Civitatem flevit super illam: quia *si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua.... quia venient dies in te.* Tandem in egressu vitæ *cum clamore valido, & lacrymis emisit spiritum.*

Et de hoc satis: lacrymarum fletus tota die, & tota nocte, nihil aliud usque ad finem protrahendum. Sed quid perdidimus? Uno verbo: Deum in quo omnia: quid frustra decipimur? Quid tibi in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam: *Duo mala fecit Populus meus: me dereliquerunt aquæ fontem vivæ, & foderunt sibi cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas.* *Obstupescite Cæli super hoc.* En duo peccati dignos deplorandi effectus: aversio à Deo, & conversio ad creaturam. *Scito, & vide, quia malum, & amarum est, dereliquisse te Dominum Deum tuum.* Sed inspiciamus singula: quid est, à Deo averti? Quid est, anima dilecta ad te converti? Quid est tu?

Threnor.
2. v. 18.

Ad Phi-
lipp. 2. v.
7.

Luc. 19.
42.
Psal.

Jerem. 2.
v. 12. &
13.

Ibid. v.
19.

tu? Quid est mihi? *Tu mihi lavas pedes? Noverim me. Noverim te.* Ista sunt juxta mentem M.P. Augustini duo extrema in infinitum distantia. Hæc sunt juxta Theologorum commune placitum quæ infinitatem refundunt in offensam, aut ad minus (juxta alios) ordinem superiorem, ad quem nulla creatura, sed nec omnes simul quantumvis gratiâ ornatae, ad satisfactionem pertingere possunt. Dubitari potest qualiter culpa, quæ in instanti admittitur, æternam mereatur pœnam? Respondetur: Vel primò, quia per totam æternitatem peccatum retractari non valet. Deinde: quia cum creatura non sit capax infiniti, privatur infinito bono, scilicet Deo, & æterna duratione punitur, ut ex his capitibus infinitæ, aut superioris ordinis offensæ correspondeat pœna. Sed quid est Deus? Omnium perfectionum cumulus. Ens à se, Creator omnium à supremo Angelo, usque ad minimum foliolum. Conservator omnium ab instanti creationis, quot sunt, fuerunt, & erunt. Si roges: Quid Deus ante mundi creationem? Licet hæc in profundo silentio veneranda sint, audi quid ejus opus: *Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus Sanctorum ex utero ante luciferum genui te.* En processionem æterni Verbi à Patre; sed quid est ante luciferum? Lucifer ille prima perfectione creatura de quo Ezech. cap. 28. *Tu signaculum similitudinis, perfectus in decore: omnis lapis pretiosus indumentum tuum in medio Paradisi, &c.* Sed quid de te Deus in æternitate? Quid cogitabat de te? *Videbam Satanam sicut fulgur de cælo cadentem.* Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris? Hoc opus ab æterno in mente Dei. Dic nobis, ò cœlestis Domina, Dei, Angelorum, & hominum Mater, Magistra humilitatis, dic nobis: *Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.* Hæc cogitatio Altissimi ab æterno: *Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles.* Sed rursus quæro: Quid Deus? Interrogatus quidam ex Philosophis antiquis: Quid

Joan. 13.
v. 6.

Psal.
109. v. 4.

Luc. 10.
v. 18.

Cantic.
Magnif.

ergo Deus? Relinque terrèna; ascende ad superna: Nonnè hæc omnia vilissima sunt? Nonnè super ista supernus ordo plus distans à terra, quàm omnia terrena inter se? Nonnè ordo gratiæ supra ordinem naturæ? Nonnè ordo gloriæ? Nonnè ordo hypostaticus? Considera singula, & videbis quid perditio Deo perdidisti, ut scias quanto dolore dolendum, quantisque lacrymis deplorandum. Usquemodò de Deo Authore naturæ. Vide modò, & considera Authorem supernum. Vide Moysen in Horeb operientem faciem, eamque terræ hærentem; Ezechielem; Danielem; Joannem in Apocalypsi; videque omnes cæteros: quia Dominus in medio rubi, vel in alia quadam specie illis apparebat. Immora in his: fac tibi sicut columba nidum in caverna maceriæ: habita ibi diebus ac noctibus: immorare in his, & anima dilecta, quæ cogitas in cœlum æternaliter sine interruptione Deo frui; habita in terra per fidem: cogita abyssum sine termino, abyssum sine fine. Orationi succedat lectio, lectioni oratio, ajebat Mellifluus Bernardus. Hoc opus totum tuum: nè distraharis ad alia; grandis tibi restat via: tantùm in morte quiesces.

Psal. 41.

Sed si hæc brevissimè de Deo dicta, si tantùm aqua ad labia pertingit, ut sitim accendat, non ut extinguat, ut dicere possis cum David: *Quemadmodum desiderat Cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum.* Descende nunc ad te ipsam: filia Babylonis misera, denuda crura, ostende ignominiam tuam: frons meretricis facta est tibi, noluisti erubescere. Jam Deum à quo aversa fuisti in satis opertis umbris perspexisti. Vide modò qualis materia immensa lacrymarum. Dic modò quænam tu, quæ despexisti. Dic & propter quid? dic & quoto tempore: pondera omnes, & singulas circumstantias tuas; sed parce: priusquam ad hæc pertingas, oblivio fecit me præterire, quid in Deo amplius cogitare debes.

Cogita Deum Judicem vel in gloria; vel à gloria avertentem te, vel in profundum inferni detrahentem te, quia vilis, & despecta es: non dilectione accenderis? Retrahat te timor: *Quis ex vobis habitare poterit in inferno cum igne devorante, & cum ardoribus sempiternis?* Revertere ad cor tuum. Nonne conscientia tua iniquissima infernus contractus est? O conscientia iniqua! Infernus intra te est. Ibi ignis ardens concupiscentiæ, foetor, & putor quasi malæ famæ; teterrimus odor, vermis conscientiaæ semper mordens; servies Diis alienis, qui non dabunt tibi requiem die, ac nocte. Fugies nullo persequente, sed nec à te ipso averteris temporales pœnas, dedecus, infamiam, omniaque mala temporalia patieris, quod non in te, in timore sustinebis. Hic est infernus portatilis. Sed perge modò ad æterna. O infinites misericors Deus! *Misericordia Domini, quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes ejus.* Dic, intona, M. P. Augustine: quare statim cum peccavimus, in infernum non detrusi sumus? *Misericordia Domini, quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes ejus.* Cum te Deus sustinebat, infinitos condemnabat; & si vis insipientiam parùm avertere, scito, & vide, tot sunt peccata tua, quot si in millies dividirentur, ad mille sufficerent in infernum, quinimo etsi in mille, qui jam torquentur, & in æternum torquebuntur, plura sunt in te solo peccata, quàm in omnibus aliis. Quid ergo faceres modò, si jam clausus in abyfso, nulla pro te esset remissio? Jam te portæ æreæ, & vectes ferrei constringerent; jam diceres: *Clausæ est janua. In inferno nulla est redemptio.*

Perge modò, & parum siste gradum. Vide quanta materia lacrymarum, & quanta ratio dolendi. Quis es tu, qui ausus fuisti; sed & quanta ausus, quibus circumstantiis, quanta neglexisti? Dic mihi, quibus circumstantiis: quis, quid, cur, ubi, quomodo, quando. Perpende singula: Quid homo? Putredo, filius hominis vermes: Levasti manum tuam contra Deum,

D

&

Isai. 33.
V. 14.

& contra Omnipotentem roboratus es. Despexisti Creatorem tuum, factorem tuum; noluisti misericordiam ejus: non timuisti justitiam ejus; dixisti in corde tuo: *Non est Deus. Non videbit, neque intelliget Deus Jacob; circa cardines Cœli perambulat, & nostra non considerat.* Sed quid, vel propter quid? *Violabant me propter fragmen panis, & pugillum hordei.* Velut Esau reprobus vendidisti primogenita propter legumina vilia, & abiisti parvipendens, & gaudens, quod primogenita vendidisti. Sacrilegus quidem, quia primogenitura sacra erat, quia Sacerdotium annexum erat primogenituræ. Sed ecce dies luctus, & mortis venient, & misericordiam non inuenies, quantumvis cum lacrymis, & magnis rugitibus, sicut Esau clamando, quæras. Quasi Antiochus in lecto jacens, dolens quod sibi non evenisset sicut cogitabat fieri, periit tristitia magna, nec invenit veniam, quamquam cum lacrymis quæsvisset. Sed quibus circumstantiis? Quo tempore? Quâ duriâ cordis? Unum cogita: ad tremendum Sacramentum Altaris sacrilegè accessisti. Quid dicam? Revertere Virgo Israel ad Civitates tuas: revertere ad te ipsam; vide quasi prodigus, ut revertaris in te, quod distans eras à te; vide quia longe à Deo in regione dissimilitudinis, ut aiebat Magn. P. Augustinus, invenisti te; revertere ad cor tuum, dole de præterito, cave de futuro; ora, ut tibi debitum dimittatur: ora sine intermissione usque ad mortem, nè inducaris in tentationem. Vide qualia, & quanta sunt doloris, ac declamationis motiva! Michæ viro de monte Ephraim furati sunt latrones Deos aureos, & argenteos: cumque fugerent, insequabatur eos Michas clamans; cui dixerunt latrones: Quid clamas post nos? Quibus ille: Deos meos tulistis, & dicitis mihi: Quid clamas? Sic & illud Abrahæ: *Da mihi animas: cætera tolle tibi. Amen.*

DECLAMATIO V.

AD SS. ET INDIVIDUAM UNITATEM
Dei, Trinitatemque Personarum.

In principio creavit Deus Cælum, & Terram.
Gen. I. V. I.

Oyses Pentateuchi auctor primis verbis; licet ænigmatibus, & involucris, prout Majestati decebat, tùm quia populo rudi ad idololatriam prono, loquebatur, statim de Unitate, & Trinitate Dei loquitur; quoniam omnis nostri sermo ab ea tamquam à principio, tùm in progressu, tùm in fine, sicut omne esse, ita & omnis cognitio, fides, amor incipere, & quiescere habent: *In principio creavit Deus Cælum, & Terram: Gen. I. Deus, Pater in principio, in Filio creavit in singulari propter unitatem essentia: spiritus Domini ferebatur super aquas.* En perfectam Unitatem, Trinitatemque Personarum. Procedamus modò ab hoc principio ad omnia, & singula inferiora, usque ad minutissima quæque. Vide ubi non invenies potentiam, sapientiam, & amorem. Hoc vestigium, imaginem, & similitudinem designat, ad quam specialiter creatus est homo. Vestigium in communi explicat speciem, non plus: imago jam singularitatem attingit; similitudo verò quasi quæ non variat ab imprimente signaculo, sed incommutabilis perseverat, & characteres ad intra, & vacuum imaginem in sigillo à trasumpto repleti designat, majoremque similitudinem explicat. Ex quo omnia, per quem omnia, in quo omnia, ipse Moyles dùm postmodùm in rubo apparuit Dominus, dicensque: *Ego sum, qui sum, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob, operuit faciem,*

Gen. I.

Exod. 3.

ciem; nec audebat respicere contra Dominum, unde ultra, cum ascendit in montem, loquens, sicut homo ad amicum suum, oclusus in nube, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, aut gloriam vidit, vel prout ipse Deus dixit, non prout ad alios Prophetas, sed sicut homo ad amicum, loquutus est: sic Abraham tres vidit, & unum adoravit; Jacob facie ad faciem Deum vidit, habet textus. De aliis Prophetis disputant Theologi. Paulus in raptu, alii- que maximæ perfectionis, apud ipsos sint sua privilegia salva; nos autem fratres, infirmi, fragiles, mortales, sat sit oculis fidei velatis credere: *Quoniam nisi credideritis, non intelligetis: scrutator Majestatis opprimetur à gloria.* Et tu M. P. Augustine, cui datum est, & de Trinitate altiùs loqui juxta illud: *Augustinus est in altissimo solio, ubi disputat de gloria Trinitatis;* aut juxta D. Paulinum: *Vidimus Venerabilem P. Augustinum, quasi Seraphim divino amore inflammatum, conjunctum SS. Trinitati.* Et cui Parvulus ille ad litus maris cogitationes de Trinitate exposuit symbolo volentis pugilo totum mare comprehendere; cui Christus in Peregrini forma Ecclesiam suam commendavit dicens: *Magne Pater Augustine, tibi commendo Ecclesiam meam.* Verbis, inquam, tuis Trinitatem invoco, ejusque juvamen imploro: Domine Deus meus, unica spes mea, exaudi me, nè fatigatus nolim te quærere, sed quæram faciem tuam semper ardentem: tu da quærendi vires, qui inveniri te fecisti, & magis, magisque spem inveniendi dedisti; coram te est firmitas, & infirmitas mea, scientia, & ignorantia; illam serva, istam sana, ubi mihi aperuisti suscipe intransentem; ubi clausisti, aperi pulsanti, meminerim tui, intelligam te, diligam te, quia es Deus benedictus in sæcula, donec reformes ad integrum. Trinitatis vestigium in omnibus reperitur, quoniam omnia fecit Deus in numero, pondere, & mensura, imago in homine, etsi hæc ad naturam, in dono creationis, similitudo

Prover.
25.v.27.

tamen perfectionem exigens, ad spiritum, ad animam credentem, sperantem, & amantem pertinet consideratione juxta illud: *In eandem imaginem transformamur gloriam Domini speculantes, revelata facie ipsius contemplantes in terra per fidem, & in patria per speciem.* Quoniam autem testimonia tua credibilia facta sunt nimis, licet occultissimi mysterii Trinitatis plures in creaturis comparationes, etsi imperfectissimas, agnoscimus, per quas quasi manuducimur ad ejus veram notitiam capiendam, invisibilia namque Dei per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur, Sol, radius, splendorque; à Sole radius, ab utroque splendor, brachium, manus, & digitus: hic ab utroque, qui spiritus Dei vocatur juxta illud: *Si in digito Dei ejicio Dæmonia*: dexteræ Dei tu digitus: fons, fluvius, stagnum, considera singula; non enim vacat in singulis ponere moram; Gentiles autem, vel solo lumine naturali, ex numeri ternarii consideratione, adjuti quoque de his, quæ in Sacris litteris legerant, plura de Trinitate dixerunt, vel obscura quidem, vel variis erroribus involuta. De hæreticis longissimus foret sermo, quoniam sicut cancer hæresis serpit, & tot fuerunt errores, quot vel ex superbia, & pertinacia, vel ex luxuria, tenebris intellectu obscurato, quoniam istæ fuerunt duæ radices unde hæresis frequenter est orta. Hæc zizania ab inimico in semine bono superfeminata agrum Ecclesiæ confudit donec veniat dies, cum dicat Paterfamilias: *Colligite primum zizania, & alligate in fasciculos ad comburendum; triticum autem congregate in horreum meum.* Non de his sermo noster. Ad animas sanctas, ad perfectiores, de imagine, & similitudine nostra vertatur oratio. Pulchra es amica mea, suavis, & decora; quasi diceret sponsus: O amica mea, quàm pulchra es per naturam; ad imaginem, & similitudinem mei condita! quàm suavis es per gratiam adoptionis, nimirum osculo divini oris, ac spiritus jam dignata! & quàm deco-

2. ad Cor.
rint. 3.
Psalm.
92. v. 5.

Ad Rom.
2.
Lucæ 11.

ra per virtutes quasi perfecta Dei similitudine venusta, quia Dei formis, videlicet virtutibus, decorata, vel pulchra in agendo, suavis in contemplando. Primò ergo naturalis pulchritudo animæ talis est, de qua M. P. August. lib. *de origine Animæ*, dicit, quod anima est substantia creata invisibilis, immortalis, Deoque simillima, nullam habens imaginem, nisi Creatoris sui. Triplicem autem in se gerit imaginem, scilicet naturæ, gratiæ, & gloriæ. Naturæ quidem secundum quod homo naturalem habet appetitum ad Deum intelligendum, & amandum: & hæc est imago creationis in omnibus hominibus reperiata juxta illud: *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine*. Secundum hanc enim anima immediate, & ex nihilo à solo Deo creata, capax est ipsius Dei, & ideo quidquid Deo minus est, animam implere non potest. Mundus orbis est, Trinitas triangulus, talis est cor; quantumvis orbis totus in corde apponatur, vacuitates semper manent: Solus Trinitatis triangulus cordis triangulum perfecte adæquare valet.

Secundò gerit in se imaginem gratiæ, quâ scilicet Deum cognoscit, & diligit, quæ dicitur imago recreationis, & reperitur tantum in justis, quatenus per gratiam Deum actum cognoscunt, & diligunt, licet imperfectè præcipue in hac vita. Tertio gerit in se imaginem gloriæ, quâ perfecte Deum cognoscit, & diligit immediate ex ipso Deo, & hæc dicitur imago similitudinis, & solum est in Beatis per gloriæ conformitatem, qualiter Deum perfecte cognoscunt, & diligunt in Patria, nam ad hoc creata est, ut summum bonum intelligeret, intelligendo diligeret, diligendo possideret, possidendo frueretur. Unde sicut anima vegetabilis appetit esse, & sensibilis appetit bene esse in eodem ordine, sic rationalis appetit optimè esse, nec unquam quiescit, donec optimo jungatur. Quapropter vi amoris in Deum, tamquam in centrum proprium movetur, ut in ipso summe

delectetur. Prædictæ verò tres imagines animæ in homine una sunt in essentia, sed differunt in potentiis. Hinc autem de anima rationali dumtaxat dicendum est, quæ secundum actus diversos in Scripturis multa sortitur nomina: vocatur enim anima, quia corpus animat, id est vivificat; vocatur *animus* dum vult, *mens* dum scit, *memoria* dum recolligit, *ratio* dum rectum judicat, *spiritus* dum spirat, *sensus* dum aliquid sentit, &c. Unde M. P. Aug. lib. *de Spiritu, & Anima*, dicit, quòd anima in quibusdam motibus, vel actibus suis tota simul adest, nam tota videt, tota audit, tota sapit, tota odorat, tota tangit: cum autem tota meminit, tota est memoria, cum tota cogitat, tota est cogitatio, cum tota vult, tota est voluntas, & cum tota diligit, tota est dilectio. Per dilectionem enim sibi Deus rationalem creaturam copulavit, ut Deum semper haberet, & in eo semper maneret, de eo, & in eo semper delectans, gaudens, & exultans. Per dilectionem namque suo Creatori, & sibi invicem rationalis creatura copulata est, solumque dilectionis vinculum est, quod ligat utrosque in idipsum per amorem Dei: omnes enim adhaeremus Deo per amorem, & ad invicem, nimirum cum sola charitas est via Dei ad homines, & hominis ad Deum, & per charitatem anima conjungitur Deo, siquidem est ejus Patria habitatio, fontalisque origo, quia creata à Deo, vita à vita participata simplex immortalis, ut non longe sit à suo Creatore, cui appropriare videtur simplicitate essentiae, & perpetuitate vitæ. Creata est enim anima magna à magno, recta à recto, bona à bono. Eò magna, quò capax est æternorum. Et hæc quidem imago tribus Theologicis virtutibus perfectiorem Dei similitudinem exprimit. Quoniam licet anima sit una, habet in se tamen tres vires, quæ designantur in illo præcepto: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota mente tua*. Id est, ex tota voluntate, & ex toto intellectu, & ex tota memoria. Sicut enim ex Patre

Deuter.
6. v. 5.

ge.

generatur Filius, & ex utroque procedit Spiritus Sanctus, sic ex intellectu generatur voluntas, & ex his duobus procedit memoria; habet enim anima vim rationalem, vim irascibilem, vim concupiscibilem: rationalem, quâ per fidem veram tendat in summè verum credendo: irascibilem, quâ per spem tendit in summè arduum fideliter spectando: concupiscibilem, quâ per charitatem tendit in summè bonum diligendo, & in illo quiescendo. His autem succedente in Patria, ad fidem visione, ad spem possessione, perfectiorique charitate, quæ consummatur in gloria, perfectissima sequitur similitudo, & transformatio, adimpleturque illud: *Nos autem revelata facie gloriam Domini specularantes in eandem imaginem transformamur tamquam à Domini spiritu.* Et illud: *Cum apparuerit, similes ei erimus; quia videbimus eum sicuti est. Sed homo cum in honore esset, non intellexit: comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Agnosce ergo dignitatem tuam, & divinæ consors naturæ, noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire: intellectu intelligens Deum, Deus participatione fit, sic & amando, intelligendo vilia, & amando talis eris. Quoniam intellectus est omnia fieri. Quid deplorabilius! quam ad imaginem Dei creata, nec solùm ad imaginem, sed & ad similitudinem; vilia verò intelligens vilior fias, deturpata similitudine Dei vilissima fias talia intelligendo, sperando, & amando. Propter quod ait M. P. Aug. lib. *de spiritu, & anima*: Quod anima rationalis inter eas res, quæ sunt à Deo conditæ, superat omnia, & ideò Deo proxima, quando pura est, eique in quantum charitate cohæserit, in tantum ab illo lumine intelligibili quodam modo illustrata, non per oculos corporeos, sed per sui ipsius principale, id est, intelligentiam, Deum cernit, in quo stat beatissima visio; quâ nimirum visione adhuc in hac vita non fruens, se lamentabatur Anselmus in Prologo dicens: *O summa, & inaccessibleis lux! O tota, & beata veritas,*

2. ad Cor.
rint. 3.

1. Joann.

3. v. 3.

tas, quàm longè es à me, qui tàm propè sum tibi! Quàm remota es à conceptu meo, qui sic præsens sum conspectui tuo! Ubique es tota præsens, & non te moveor, & in te sum, & ad te non possum accedere; intra me, & circa me es, & non te sentio; adhuc Domine lates animam meam in luce, & beatitudine tua, & ideo versatur illa adhuc in miseria sua. Ergo, ajebat Paulus, *habetis fructum in sanctificatione: finem verò vitam aeternam.* Et Dominus in Evangelio: *Hæc est autem vita aeterna, ut cognoscant te solùm Deum, & quem misisti filium tuum Jesum, tu es Alpha, & Omèga, principium, & finis, à te exivimus, & tu à Patre existi, & venisti in mundum, iterùm reliquisti mundum, redisti iterùm ad Patrem, tamquam membra coaptata capiti, veritatem in nobis habebit, nemo ascendit in Cœlum nisi qui descendit de Cœlo, filius hominis, qui est in Cœlo. Membrum erit per gratiam unitum, non divisum.*

DECLAMATIO VI.

AD VENERABILE, ET AUGUSTISSIMUM
Eucharistiæ Sacramentum.

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors, & miserator Dominus.

Psal.
110. V. 4.

OMO Microcosmos, quasi Mundus parvus, vel in bonum omnis perfectionis aliarum creaturarum, vel in malam partem Microcosmos iniquitatis, sive in corpore, sive, quod pejus, in anima, summâ foelicitate, ac beatitudine centrum est divini amoris, quam sortitus ex solo divino beneplacito, audiens vocem illam: *Delicia meae esse cum filiis hominum, in hoc tantum, nec ma-*

E

lum

Gen. 27.
38.

lum timeat, nec ab aliquo bono vereatur deficere: homini igitur sic Microcolmo omnium perfectionum condito, cibus omni delectamento, omni beneficio, omnique foelicitate praestari debebatur: *Tibi post haec fili mi ultra quid faciam?* Angelicus Doctor, cui dictum est à Christo: *Benè scripsisti de me Thoma*, melius de venerabili Sacramento Eucharistiae, melius abs timore scripsisse dicamus: inter alia opusculum de venerabili Eucharistiae Sacramento ad modum decem praedicamentorum quis sine compunctione, & delectatione leget? Namque praedicamenta decem, decem sunt suprema genera, ad quae caetera reducuntur; cum namque de omnibus in singulari differere difficile sit, quoniam non est scientia de singularibus, sub uno genere supremo caetera comprehendit. Sic de substantia, de quantitate, qualitate, & sive quae in his mirabilia apparent in venerabili Sacramento, sive per comparationes, quae miracula in his, qui effectus, plus angelico, quam humano intellectu altissimè differit. Dicamus primò: Quid illud? *Memoriam fecit mirabilium suorum, & miraculorum ab ipso factorum maximum.* Brevi unâ solâ particulâ omnia comprehendit; ita prout dixit Magn. P. N. Augustinus: *Cum potentissimus sit, plus non potuit dare; cum sapientissimus, plus nesciuit; cum amantissimus, ultra prodire non habuit.* Plus non potuit Omnipotentissimus. Quinque tantum verbis in toto mundo, & Ecclesia ab initio ad finem, donec proferantur, adest Christus sacramentaliter praesens: O immensitas! O potentia! O sapientia! *Notas facite in populis adinventiones ejus :: mementote mirabilium ejus.* An doctas fabulas secuti annuntiamus vobis, potentiam, sapientiam, & amorem? Cogita per singula, si una tantum esset Missa celebranda, aut unica communio facienda, tota vita, etsi longa, non sufficeret, vel ad praeparationem, vel ad communionem, vel ad gratiarum actionem, aiebat S. Philippus Neri. *Quadraginta annis aedificatum est Templum, ut in Arca*

Psal.
110.

Psal.
104.

Manna asservaretur. Quadraginta annis populus Manna nutritus fuit : quadragenarius iste numerus designat revolutionem saeculorum. Durante fide usque ad finem sedebimus ad mensam Dei , aliti clarâ visione ejusdem in patria , quod modò in exilio credimus. Tria facimus quotidie in Eucharistia : & consecramus , & offerimus , & sumimus : consecramus , ò quæ mutatio ! Quæ conversio transubstantiatio ista vocatur ; quot conversiones in natura , quot in ordine gratiæ , vera Philosophia agnoscit ! Alimenti in substantiam aliti , sanguinis , & humorum in carnem : sed qui convertit petram in stagna aquarum , & rupem in fontes aquarum , nos omninò transferat in se , ut dicere possimus cum Paulo : *Vivo ego , jam non ego : vivit verò in me Christus ; adimpleatur illud : In me manet , & ego in eo .... & qui manducat me , & ipse vivet propter me : qui adhaeret Deo , unus spiritus est.* Secundò offerimus : *Non apparebis , ajebat lex , in conspectu meo vacuus ; & quid non sub hac oblatione offertur ? Totus Christus , totus Deus , merita , passionis , & vel ad impetranda beneficia , vel ad satisfacienda peccata , vel in gratiarum actionem , in Patriæ sacrificium ; vide si plus ultra : Quis conclusit ostiis mare , quando erumpebat quasi de vulva procedens ? ajebat Job , & dixi : Usque huc venies , & amplius non procedes , & hic confringes tumentes fluctus tuos.* Tertiò sumimus : Manhu quid est hoc ? Nomen admirationis ipsa dictio Manna exprimebat. Manhu quid est hoc ? Abbraviatum verbum , sed quale immensum oceanum ! *Non habeo panem , dicebat mulier illa de Sarephra , nisi quantum pugillus capere potest farina .... & faciam illum mihi , & filio meo , ut comedamus , & moriamur.* Ita comedamus quasi statim morituri : *Hodie scietis quoniam veniet Dominus , & mane videbitis gloriam ejus.* Sic hodie sume quasi mane moriturus ; tanta cum puritate quasi gloriam statim ingressurus. Si hodie pro Viatico in consideratione sumis , quasi statim moriturus , & gloriam

Ad Gal.
lat.2.

Joanu.6.

Job.38.

3. Reg.
17.v.12.Invit.Vi-
gil.Nat.

ingressurus, sit tibi in memoria mors, sit tibi gloria, & quia nihil coinquinatum intravit in eam, nec minima cum imperfectione accedas ad Eucharistiam. Sabbato non inveniebatur Manna, sex diebus colligebatur: sed oportet praevenire Solem ad benedictionem, & ad orientem lucis adorare Deum. Radiis Solis Manna contactum tabescebat, & liquefiebat: ergo anticipent vigilias oculi tui; trade cor ad vigilandum diluculo; memor esto super stratum, in matutinis hæc meditaveris: nullus egrediatur ostium domus suæ usque mane, præcepit Deus, in celebratione agni Paschalis: maneat unusquisque apud semetipsum. *Claudit à foris ostium Dominus*, dicitur de arca Noetica; o quam foelix ille, cui claudens Dominus ostia cordis à foris, tulit secum clavem, nè ulla cogitatio ingrediatur! Tibi post hæc ultra quid faciam? Cogita per singulos dies invitatus à Rege: *Hodie cum Rege pransurus sum*; habes Deum Patrem, Sponsum, Pastorem, lucem, cibum, Solem, Sacerdotem, & Sacrificium, Medicum, & Medicinam, & quidquid cogitare potes cum Deo, omnes ejus perfectiones, & attributa, æternitatem, immensitatem, providentiam, justitiam, misericordiam, & reliqua: quidquid in Deo est, Deus est. Quid tibi deficiet? Illumina cæcitatem meam, dita paupertatem meam, lava foeditatem meam, munda, & purga sordes meas, vivifica mortem meam. Angeli contremiscunt, & pavent, Seraphim velabant facies suas, viginti quatuor seniores procidebant ante sedem Dei, & agni mittentes coronas suas. *Eodem momento*, ajebat D. Gregorius, *dum consecratur* à Sacerdote, rapitur ministerio Angelorum sociandum Corpori Christi *in Cælo*. O Sacerdos inter lumina quasi mortuus, inter Angelos quasi beatus, in Deum, & homines quasi internuntius. De Nazaræis præcipiebat lex, quod à ventre matris dicarentur Deo; hinc Nazaræus quasi Domino consecratus. *Novacula non ascendet super caput ejus, vinum, & siceram non bibet, & omne*
 quod

quod inebriare potest , & omne immundum *non manducabit* , &c. Sacerdos Deo consecratus sacra faciens ; sacra dans , omne immundum non tanget , ad mortuum non ingredietur : seu in vitæ arbore , seu in ligno vitæ , juxta Apocalypsim , plantato ex utraque parte fluminis , sive utroque testamento , afferente fructus per menses duodecim , cujus folia ad sanitatem gentium adumbrata est Eucharistia in omnibus antiqui testamenti sacrificiis , sive quæ ad expiationem peccatorum , sive quæ in gratiarum actionem , sive ad impetrationem , sive quæ in holocaustum Deo Patriæ cultu in protestationem summi dominii , principii , ac finis , Alpha , & Oméga , in quo ut in holocausto omnia cremabantur , vel effundebantur. Omnia hæc in Eucharistia habentur. Ex corde ergo dicamus : Deus meus , & omnia. Tu mihi : quid es tu ? Quid est mihi ? Hoc juge sacrificium ; hæc oblatio munda. Hic agnus occisus ab origine mundi , & quasi oblitus non recordabar in omnibus omnia aderit Deus. Vide naturæ ordinem , ordinem gratiæ , gloriæ , & hypostatium. O Deus meus , & omnia ! Te solum Deum purâ mente sectari ; unde hoc mihi ? Dilectus mihi , & ego illi , qui pascitur inter lilia.

Manna modio ad mensuram gomor metiebatur ; nec qui plus colligebat , nec qui minùs , plus , aut minùs inveniebat , sed ad mensuram gomor equaliter reducebatur. Hic est amor Dei , & proximi , hæc gratia , & prout ad Deum ad nobis impertiendum hoc meritum infiniti valoris in quantumvis minima actione ; hæc sunt actiones theandricæ , seu Dei viriles , in quibus juxta Damascenum , divinum suppositum valorem infinitum habens , juxta mensuram gratiæ , & charitatis , juxta dispositionem unius partitur , in quantum Deus est qui operatur : ex quo non est timendum quantumvis in nostrum profectum applicemus , quod thesaurus exhauriatur.

* * * * *

DECLAMATIO VII.

AD BEATAM VIRGINEM.

3. Reg.
C. 2. V. 26.

Apoc. 12

T quidem vir mortis es , sed hodie non te interficiam , quia portasti Arcam Domini Dei coram David Patre meo. Hæc Salomon ad Abiathar Sacerdotem mortis reum ob conjurationem Adoniæ : O Cœli fœlix porta ! O polare Sydus ! O Maria ! quos , quantoque mortis reos , præcipuè vos alloquor , Sacerdotes Domini , quia portastis Arcam fœderis Domini ; et si viri mortis , à cœno peccati ad coronam gloriæ , ad coronandam Mariam ob ejus intercessionem ascendistis : *Et in capite ejus corona stellarum duodecim.* Sed aliam coronam Mariæ video tempora cingere : *Veni coronaberis de capite Amanæ :: de cubilibus Leonum , de montibus Pardorum :* Qui Leones , quique Tigrides , quique Pardi , in stellas conversi Mariæ tempora cingunt ! Nostra Civitas Valentina , tuo nomine gloriata sub titulo Desertorum Matris : *Tu gloria nostra , tu honorificentia populi nostri , tu latitia Israel.* Quod desertum horridius , quàm peccatoris cor ! Sanctus Thomas à Villanova , nostræ Civitatis , & Præsul , & Pater : Desertum istud est peccator , ibi habuit foveam suam hericius , & enutrivit catulos suos , ibi cubavit Leo , & mala bestia , & sicut montes Gelboè à Deo maledicti , nec ros , nec pluvia cecidit super eos , ita ut aruerint , dixit Sanctus Gregorius Papa , prophetico maledicto , nec sint agri primitiarum eo quòd in ipsis mortui fuerint Saul , & Jonathas amabiles valdè , & decori in vita sua ; sic cinè peccator desertum infœlix , sed *fluvios scindes terra , viderunt te , & doluerunt montes.* Ad Montem Calvariæ illis verbis filii tui : *Ecce Mater tua ; ecce filius tuus , constituta es Mater , & advocata desertorum peccatorum.* Divus Ambrosius : *Mysticè intelligimus in Joann-*

ne

ne omnes animas electorum ; quorum per dilectionem Virgo Maria effecta est Mater. Sermo Dei operatorius est , quod significat , efficit : unde & Patres intelligunt ibi quandam vim quasi sacramentalem , quâ Joannes , tùm & peccatores , in filiationem Mariæ transferunt. Si desertum cor , videlicet durum , peccatoris rore Coeli privatur , protectio , & nubes in umbraculum erit desertorum Mater : in umbra tua vivemus ; erit in umbraculum diei ab æstu , columna nubis , & ignis in protectionem diei , & noctis. Celebrabant Hebræi tabernaculorum festum , quia *in umbraculo nubis meæ* , inquit textus , *habitare feci filios Israel , quando eduxi eos de terra Egypti.* Tu sola , inquit Villanovanus , protectio nostra , tu sola advocata nostra in abscontionem à turbine , custodia , & suffragium peccatorum , quod desertum erat. *Letabitur deserta* , & *invia* , germinans germinavit solitudo , & exultavit lætabunda , & laudans :: in cubilibus , in quibus prius habitabant Dracones , orietur viror calami , ac junci , & via *sancta vocabitur.* Pergebam die quadam in adimplentionem obedientiæ meæ , cùm foeliciter obviam habui foelicem , ac devotissimam tuam sanctam Iconem , quæ ducebatur ad forum Valentinum , cùm esset reus morte plectendus. Cogitavi , & dixi : O quàm tristis erit ille , sed ò quàm foelix occurus : tristitia ejus vertetur in gaudium , aderit foelix Maria , poena erit in suffragium , vitam perdet , lætabitur cor , in gloriam transiet. Ora pro eo , & pro nobis nunc , & in hora mortis. Si linguæ mihi centum forent , oraque centum , ferrea vox , nihil de te dicere possem :

In freta dùm fluvii current ,

Dùm montibus umbræ lustrabunt :

Convexa polus dùm sydera pascet ,

Semper honos , nomēque tuum , laudesque manebūt .

Tua dignitas , ajebat Sanctus Thomas Angelicus , quamdā dignitatem infinitam habet ex bono infinito , quod est Deus. Mater Dei , Regina Angelorum , & hominum. Mater Dei : *Tantò melior Angelis ef-*

fec-

fecta ; quanto differentiùs præ illis nomen hereditasti.
 Cui enim dixit aliquando Angelorum : *Mater mea es tu ?* Regina Angelorum , & hominum , præcipuè peccatorum , signum æternæ prædestinationis , ajebat Divus Anselmus , tua devotio. Beatus homo , qui audit me , & qui vigilat ad fores meas quotidie , & observat ad postes ostii mei ; qui me invenerit , inveniet vitam , & hauriet salutem à Domino ; qui autem in me peccaverit , lædet animam suam. Omnes , qui me oderunt , diligunt mortem. Sicut avis illa Caradion dicta , super quem visum benignum , ac lætum figit , mortem evadit ; si faciem avertit , mors est certa : & ego indignus peccator , non avertō oculos à fulgoribus syderis ; & fido non obrui procellis ; si benignè respicis , omnia sunt salva ; inferni postes obræratae erunt quantumvis peccata eas pandant ; quot peccatores ab inferis extraxisti ! quotquot salvi facti sunt , per te salvi facti sunt. Sileat misericordia tua , ò Maria ! Quisquis dicere possit se legisse ad Mariam confugientem , & ad te , vel ob foeditatem , vel ob immanitatem peccatorum , à te fuisse despectum ; sed non leget , inquit D. Bernardus. Omnes ad te currimus , tu nostra protectio , tu nostrum refugium , tu nostrum unicum remedium , subsidium , & asylum , ajebat N. Præsul Villanovanus. Tandem ut paucis plura complectar , quidquid de te dici potest , uno verbo comprehendam. Perambula Scripturarum prata , omnium Sanctorum Patrum scripta perlege : quidquid in omnibus dispersa videris , collecta tenes ; unum tantum non omittam : *Intravit Jesus in quoddam Castellum* , Bernard. *Quid introisse dicimus in Castellum* , etiam *in angustissimum uteri virginis diversorium introisset* ; ibi quem Coeli capere non poterant , tuo gremio contulisti. Ingrediamur ergo hoc mysticum Castellum tui sacratissimi uteri : en foemina circumdabit virum , imò & Deum ; ingrediamur inquam in Castellum Marthæ , & Mariæ , Sororis ejus , inveniemus utramque vitam , activam scilicet , & contemplativam , & mixtam

Luc. 10.

in utraque sorore signatam: inuenimus Lazarum, et si quatruiduanum in monumento, jam suscitatum, quoniam si quatruiduanus peccatorem designabat, lapide superposito consuetudine prava, omnino derelicto, & deserto à cunctis, tamen respiciens lacrymatus est Jesus, infremuit spiritu, turbavit semetipsum, clamavit voce magna: Lazare veni foras, prodiit qui fuerat mortuus, surrexit Lazarus, solutus sepulcralibus fasciis, ut declamans lapsus in culpam per Mariam ad poenitentiam revocetur, à coeno ad coelum eleuetur.

Per Adamum, & Hevam ad nos omnia mala profluxerunt. Heva serpenti credens inobedientiam intulit mundo, & cum ipsa peccatum, & omnes ejus effectus; Maria mutans Hevæ nomen credens Angelo in illo *Ave*, contrarium Hevæ remedium intulit mundo: sed non sicut delictum ita & donum: ubi abundavit delictum, superabundabit & gratia; si ad nos perveniunt planctus, rebelio passionum ex inobedientia Hevæ, omnesque effectus peccati, quidni ex cantu Mariæ gaudium, pax, gratia, & gloria plenius sine dubio proveniunt. A te, piissima Virgo, peccator nequit avelli: sapientia verò ubi invenitur, & quis est locus intelligentiæ? ajebat Job; quidquid de Sapientia in facto eloquio dictum est, de Sapientia increata, Filio scilicet à Patre, ut Sapientia, & Verbo procedente, Filio applicatur: *Ego ex ore Altissimi prodivi*. Inde ad te, Sapientiæ æternæ Mater, consona, ac pia transit applicatio: Quàm jucundè in singulis moram oratio faceret! Sed difficulter; in brevi immensa valent comprehendi. Quasi Oliva, quasi Cedrus, quasi Rosa, quasi balsamum, cæteraque hujusmodi, hæc tu Sapientiæ Mater; sed iterum: Sapientia ubi invenitur, & quis est locus intelligentiæ? Abyssus dicit non est in me: mare loquitur non est mecum: volucres quoque Cœli latet, quasi Spiritus angelici, & cœlestes cuncta transcendentes, nec tuæ perfectionis gradus, nec gratiæ in-

primo instanti plenitudinem attingere valent : perditio ;
& mors quasi diffugientes , seque abscondentes dixe-
runt : *Famam ejus audivimus ; sed tandem : Trahitur*
Sapientia de occultis : quia respexit humilitatem ancillæ
suæ ; non tantum virginitatem , imò vel maternitatem , vel
cumulum reliquarum omnium virtutum : sed quia res-
pexit humilitatem ancillæ suæ. Ora pro nobis nunc,
& in hora mortis. Amen.

DECLAMATIO VIII.

AD SANCTUM ANGELUM CUSTODEM,
& reliquos Angelos.

*Ecce ego mitto Angelum meum :: observa eum, & au-
di vocem ejus, quia non dimittet cum peccaveris.*

Exod.
23.

AGNUS ille Dionysius Areopagita doctus
à Paulo , qui in raptu ad tertium Cœ-
lum vidit arcana verba , quæ non li-
cet homini loqui , doctrinam toti Ec-
clesiæ de cœlesti Hierarchia dictavit ;
de cœlesti inquam Hierarchia per ana-
logiam ad Ecclesiasticam , imò ad Regalem , &
Politicam sermonem instituit : Ad sunt Reges , Dy-
nastæ , Duces , Magnates , Populi , Principes , & re-
liquum vulgus , sic in regali , & naturali distributio-
ne ordinum , quod & in Ecclesiastica , & cœlesti Hie-
rarchia distinguitur : in hac Deus in Cœlo sedens ;
septem Spiritus , qui adsunt ante Dominum , Sera-
phim , Cherubim , novem Angelorum ordines , millia
millium , & quorum non est numerus millium mi-
nistrantes habet. Deveniendo tamen ad Angelos , *om-
nes sunt administratorii Spiritus* , hi sunt qui mittun-
tur ad hominum custodiam : Angelus Custos , Angelus
pacis , cui sum commendatus stella manens in ordine
tuo , contra Sisaram (Dæmonem) pugnans , refero gra-
tias , qui me custodisti ab egressu ventris matris meæ , us-

Ad He-
br. 1.

que

que ad egressum è vita, usque ad tribunal Judicis non dimittes: dormiens invigilasti, extra somnum deduxisti, à quot periculis servasti? Jam ut Angelus pacis amarè deflevisti errores meos, aliàs in Cœlo gaudium habuisti super peccatore poenitentiam agente; ego in cœno peccati consilia tua despiciebam, quas vilitates, quas inobedientias in conspectu tuo peregi? Quæ in occulto fiunt, turpe est dicere; tu semper me custodisti, nec dimisisti, nec dimittes; adjuva me, & custodi me usque ad ultimum instans, in ultimo prælio, ut non peream in tremendo judicio: *Quaecumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam, & consolationem scripturarum spem habeamus: habentes solatio sanctorum libros, qui sunt in manibus nostris*; unde agebat M. P. Augustinus: *Litteræ venerunt ad nos de illa civitate*; hoc est commercium nostrum; propterea D. Bernardus: *Orationi succedat lectio, lectio oratio*: ò occupatio unica, & debita præcipuè Religioso! *Maneant* (Seraphica Teresia agebat) *clausi in cellis meditantés in lege Domini die, ac nocte*; & Bernardus: Numquam minus solus, quàm cum solus; nomen cœli, & cellæ quasi cognata videntur: Angeli dùm cum solo in cella adsunt, cœlum non sibi minus faciunt: ergo percurrere paginas, scrutare Scripturas, Patres, Scriptores consule, Angelos passim invenies, vel per scalam Jacob ascendentes, & descendentes, ut orationes nostras Deo offerant, vel ut à cœlis ad terram Dei Misericordiam ad nos deferant. Actus Angelorum sunt juxta Ang. Doctorem, purgare, perficere, & illuminare; tres motus, rectus, obliquus, & circularis: rectus in illuminatione à Deo ad Angelum; obliquus in ipsa illuminatione à supremo Angelo usque ad immediatum, & deinde ad alios usque ad infimum: circularis, dùm reddit ad Deum quasi finem ultimum, ut sit in laudem, & gloriam ejus, quod ab ipso incoepit ut principium: est enim amor æternus quasi quidam circulus non habens initium, neque finem, quoniam qui in

Ad Romæ
15.

1. Ma
chab. 12.
v. 2.

S. Dion.
& Ange-
licus D.

charitate perpetua dilexit nos, non habens initium: quia ab aeterno priusquam essemus dilexit; non habens finem, quia anima finem nescit, ipse praefecit nobis Sanctos Angelos, qui faciem Patris semper videntes super nostra bona invigilant, castra nutantur, Dæmonis technas validè retundunt: quis eorum bona pro nobis referat? quis mala quæ à nobis repellunt? Plures nobiscum sunt, quàm cum illis in casu Elisei in platea Samariæ, aperiens oculos pueri illius dixit Propheta: Quoniam si vos hodie pugnam contra inimicos Domini vestri comittitis, potens est Deus legiones Angelorum immittere, & quasi in campo Assyriorum una nocte prostrare centum, & plusquam octo millia armatorum. Invoca Ductorem tuum, Custodem tuum; super aspidem, & basiliscum ambulabis, & conculcabis Leonem, & Draconem: super aspidem occultarum cogitationum, super basiliscum quorum videre occidisse est; super Leonem initium scilicet superbiæ, quod est initium omnis peccati; super draconem, qui cauda tertiam partem trahebat stellarum. Super muros tuos, animæ scilicet, civitatum, regnorum, imò & ipsius Antichristi juxta Angelicum Doct. saltem ut coerceat, neque plus mali sine fræno susdequè cuncta præcipitet, ut impleatur Scriptura: *Et nisi breviati fuissent illi dies, non fieret salva omnis caro: sed propter electos breviabuntur dies illi.* Constitui custodes; tota die, & tota nocte in perpetuo non tacebunt laudare nomen Domini. Sed, o momentum à quo aeternitas! O instans aeternitatis! *Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum, ex hoc nunc, & usque in seculum.* Etiam juxta crucem in Calvario astitit Diabolus quasi insidians quæ locum invenerit: sed cornua in manibus ejus lucis, scilicet: *Ibi abscondita est fortitudo ejus: ante faciem ejus ibit mors, & egredietur Diabolus ante pedes ejus.* In transitu Sancti Martini, viso hoste humani generis, quid, inquit, hic astas, cruenta bestia? nihil in me funeste reperies.

Er-

Matthæi
24.v. 22.

Psal. 120.
v. 8.

Cant.
Abac.
cap. 3. v.
4.

Ergo in mortis hora exurgat Deus , & dissipentur inimici ejus , & fugiant , qui oderunt eum à facie ejus: sicut deficit fumus deficient. Oratione Maximi Hieronymi , tres mortui dicuntur resuscitati, quorum unus dixit , quod in hora mortis ejus tres cunei , & exercitus Dæmonum , quasi apes , & muscæ circumderunt lectum ejus , & ad tres invocationes verbî Domini , ad singulas singuli exercitus exhibant liberantes in agone appositum. Prima , ò Domine misericors , ego sum , quem creasti ex nihilo tantâ potentiâ , & virtute , quid nihil eram ; ergo parce , & miserere operi manuum tuarum. Secunda , ego sum , quem conservasti per tot annos , cui tot beneficia contulisti , quot meo servitio cunctas creaturas deputasti , tum & Sanctos Angelos , præcipuè , & Custodem mei , qui me nunquam dimisit , & modò ad tuum Tribunal præsentavit ; ergo non me deferas , sed parce mihi , quoniam poenitet me peccasse ; ad hanc secundam invocationem , exhibat secunda turba , secundusque cuneus Dæmonum. Tertia , ego sum , Domine Jesu , quem in Cruce redemisti tuo sanguine pretioso post triginta tres annos laborum : hinc fugiebat tertia Dæmonum turba ; & sic mansi liber. Insonent hæ voces in auribus in agone positi ; munitus Sanctis Sacramentis Viatici , & Sanctæ Unctionis , vallatus orationibus religiosorum hominum , & precibus pro tempore ab Ecclesia institutis , repetitione omnium actuum Fidei , Spei , Charitatis , &c. securus morere : subvenite Sancti Dei : occurrite Angeli Domini suscipientes animam ejus. His auxiliis præventus , scribit Illuminatus Taulerus , quidâ qui formidabat vehementer mortem , per Epistolâ confortatus in fine adjunctû est , sic benedic Deo , & morere , tunc amplectens inter brachia Crucifixû latus mortuus est : nunc mihi amâtissime , qui lapsu ad poenitentiam proclamas , vide , quia omnia tēpus habent : *Tempus amplexandi , & tempus longè fieri ab amplexibus* : tēpus amplexandi Crucifixû , tēpus cessandi ab amplexibus filiorû , patrum , cunctorumque omnium , quæ in mundo sunt.

Ecclesiastès 3. v.
5.

DE-

DECLAMATIO IX.

AD SANCTUM JOANNEM BAPTISTAM,
Præcursorem Domini.

Venit Joannes Baptista prædicans in Deserto Judææ, & dicens: Pœnitentiam agite: appropinquavit enim Regnum Cœlorum, &c. Matth. 3.

NTER ænigmata à Regina Saba, proposita Salomoni, ut referunt Rabbini (apud Pauletum Augustinianum, Serm. de S. Joann. Bapt.) alterum fuit, ex duobus ramis, altero florum naturalium, altero artificialium, adeò similitudinem, ut ars cum natura æquivocaretur, & artificiales adeò naturam imitarentur, ut non appareret, qui essent naturales, qui ab arte imitante naturam, petivit Regina Salomoni, quod ista discerneret. Illius sapientia facile adinvenit modum, jussit afferri Apem, cujus natura est super flores naturales circumvolitare, eorum succum depromere, ut suos favos, ac melle componat. Circumvolitavit Apis, sedit super flores naturales, & sic facta est discretio. Dominus Christus, Nazaræus, flos campi, & lilium convallium. Joannes Bapt. Nazaræus, & in deserto, interque montana Judææ, quàm pulcherrimus flos! Christus, divinitatis flos. Joannes, inter natos mulierum, major; quisnam ad majorem similitudinem hujus floris, Dei scilicet pervenit? Conceptio Christi, à Gabriele prænuntiata, & Elisabeth sterili promissa ab eodem Archangelo. Nomen, ab ipsomet Archangelo, Deo præcipiente, Parentibus revelato, Zachariæ videlicet, & Elisabeth. Sicut & Jesus venerabile nomen Joseph, & Mariæ ex præ-

præcepto Dei declaratum. Talis Joannes, quod Christus potuerit credi. Talis Joannes, quod Christo miracula faciente, Herodes diceret: *Joannes, quem ego decollavi, surrexit à mortuis, & virtutes operantur in eo.* O quàm isti flores, sibi invicem præstant! Si namque per gratiam homines conformes sunt imagini Filii Dei, majorem Baptistæ gratiam, quis inficiabitur, ad majorem, seu perfectiorem gradum similitudinis elevaré? Qualiter ergo isti flores adinvicem discernantur? Christus, naturalis filius; Joannes, inter adoptivos, nullus major. In Jordani aperti sunt Cœli, Joannes baptizat, baptizatur Christus. In columbæ specie Spiritus Sanctus visus est, supra Christum sedit, intonuit de Cœlo Pater: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui.* Prophetæ usque ad Joannem, quia illi procul videntes, at Joannes digito demonstrat: *Ecce Agnus Dei.* Joannes Angelus veniens ad præparandam viam ante Deum. Christus magni Consilii Angelus. Joannes venit prædicans, & erat vestitus pilis Camelorum, & circa lumbos habens zonam pelliceam; esca autem ejus erat locustæ, & mel silvestre. O mirus Prædicator! Sufficit hic Sermo, victus, vestitus, habitusque tuus. Sed *quid existis in desertum videre?* dixit Christus, *hominem: mollibus vestitum; arundinem agitatam vento? Sed quid existis in desertum videre?*

Illuminatus Dr. Joannes Taulerus: *Existis in desertum videre.* Exitus, plusquam Abraham de terra, & cognatione; exire, inquam, de terra, juxta D. Ambrosium, hoc est de corporis nostri quadam commoratione egredi; de qua exivit Paulus, qui dixit: *Nostra autem conversatio in Cœlis est.* In desertum florum, ac virtutum, liberum à strepitu, & curis, cui dixit ad animam sacer Sponsus: *Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor ejus, vel ad quod ipsa anima suspirabat: Quis dabit mihi pennas, sicut columbæ, & volabo, & requiescam? Ecce elongavi fugiens, &*

Marci 6,
v. 16.

Matth. 3.

Joann. 1.
v. 29.

Matth.
11. v. 7.

Serm. de
Dom. 5.
Advent.

Lib. 1.
cap. 2.
Ad Phil.
3. v. 20.
Osee 2.
v. 44.
Psal. 54.

- mansi in solitudine.* O amula vita Angelorum! tota est vita spiritus, ferè nihil de carne, nisi apparens; hoc est exire in desertum, sed *videre*, quid? Vel visionis locum, ut Abraham, vel in rubo ardente, nec combusto Deum, ut Moyses, vel in monte ut
3. Reg. 19. v. 12. Elias, *in sibilo auræ lenis.* Ecce ibi Dominus, sanctificatus in utero Joannes ibi. Exiit, & loquitur saltibus, matrem exultare facit; vox agnoscit Verbum, aurora Solem præit: tu puer Propheta Altissimi vocaberis, & præbis enim ante faciem Domini parare vias ejus: linguæ vinculum in Patre solvit, gratiam, quam Joannes signat, ad omnia demonstrat, Propheta, Angelus, Prænuntius, Martyr, & Virgo, & Doctior: *Serta ter denis alios coronant aucta clementis, duplicata quosdam, trina te fructu cumulata centum nexibus ornant.* Ad ejus verò prædicationem convertamus auditum: istud Thema:
- Matth. 3. *Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira?* Jam enim securis ad radicem arboris posita est, cadet arbor, cum ceciderit, in partem ad quam fuerit inclinatus, sive ad dexteram, sive ad sinistram, sive in malam partem, sive in bonam, tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, beatus vir, juxta fluentia de humore suget aquarum, quod sibi ad conservationem necessarium est, cætera transire sinet; non enim ad vanitatem, sed ad necessitatem; nec ad superfluitatem, sed habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti sumus, reliqua ad alios pertransire faciat. Lignum habet spem, si præcisum fuerit, rursus virescit, & rami ejus pullulant. Si senuerit in terra radix ejus, & in pulvere emortuus fuerit truncus illius, ad odorem aquæ germinabit, & facit comam, quasi cum primum plantatum est: sic rectè homo justus arbori comparatur: Quis non videat in hyeme, quasi emortuas arbores, cum tamen advenerit æstas rursus virescere, facientes comam, folia, flores, fructusque producentes: *Mortui enim estis, aje-*
bat
- Cant. Zachariæ.
Lucæ 1. v. 76.
- Ex Hym. Eccles.
- Job 14.
- Ad Col. 3. v. 3.

bat Apostolus, & *vita vestra abscondita est cum Christo in Deo; cum apparuerit Christus vita vestra, tum & vos apparebitis cum ipso in gloria.* Hoc ad viventes à mundo oblitos, & ipsi mundum obliviscentes. Eremiti primus cultor in lege nova Joannes Baptista, Nemorumque cultor maximè Vatum, hunc eremi Incolæ, ac cultores Ducem sequuntur: sic M. P. N. August. nos in Eremo fundavit, vitam eremiticam, & anachoreticam ad nos induxit, & licet ad fidelium consolationem, & in Ecclesiarum utilitatem, ad civitates adducti, vitam perfectiorem, mixtam ex activa, & contemplativa, in cœnobiis exerceamus, titulum tamen Eremitarum non amisimus: O solitudo amabilis, & deliciarum locus! Si ex tractu cum creaturis, ex solitudine turbamur erga plurima, revertamur ad cor: Cella erit quasi cœlum, & quia cognata sunt nomina, cum Angeli Religioso in cella adsint, ut Bernardus ait, non cœlum minus habent, nec minus solus aderit Frater, quàm cum solus; ibi Angeli ascendent, & descendent, quasi per scalam Jacob. Cella Mater amans Fratrem, in sinu, quasi in ventre fovens, gestat, & nutrit; quem cella non capit, & quasi violentus inhabitat, abortivus est; Mater non sustinens, quasi in ventre foras projicit, & Matri fortè mortem infert, & quasi abortus, nec ipse sustinet, nec ipsa fert: & si dicere liceat, sicut Rachel desiderans filios viro dicebat: *Da mihi liberos: alioquin moriar*, postea autem cum partû doloribus animam ageret, agebat: *Si sic futurum erat, melius mihi esset non concepisse*; si de his filiis abortivis cella, ac Religio Mater dolere, ac conqueri poterunt. *Egrediamur foras*, dixit Cain ad Abel, *consurrexit, & interfecit eum.* O incoelices foras exitus!

Ad ripas Jordanis prædicans Joannes, miserunt Sacerdotes, & Levitæ ut interrogarent eum: Tu quis es? Elias es tu? Non sum: Propheta es tu? Non sum; imo & an esset Christus interrogatus, respondit etiam:

G

Non

Eccl. in
Hyma.

Joanna.
I. V. 21.

Non sum. O verbum breve, sed efficax, & plenum! Si Joannes non sum, dicit, quid ego sum, dicam? Ego peccator semper sum, dicam. *Discite à me non mundum fabricare, aut mortuos suscitare, aut in ipso mundo mirabilia facere, sed quoniam mitis sum, & humilis corde.* Ergo in Jordanis solitudine vitam plus angelicam, quam humanam in spiritu, & virtute Eliæ præibat ad primum adventum, ut Elias præcurret ad secundum. Virtutibus plus angeli, quam hominis, asperitas victus, ac vestitus, jejunia chaurmenia, seu humi cubationes; à spiritu ductus in desertum, & non quidem quasi propter præterita commissa peccata; (sanctificatus in utero) sed nè levi posset maculare vitam crimine linguæ; aut tantum in Dei obsequium, vel in exemplum peccatorum, qui peccata non habebat. Oratio quàm sublimis! Quas extases! Quas immisiones! Etiam cùm dormiret corpus, vigilaret animus: quos assensus mentis! Ferè tota vita absdubio fuit extasis: ò sublimis oratio, ac elevatio mentis in Deum! Fortitudo, & constantia, simulque perseverantia usque in civitatis introitum, virtutibus quatuor cardinalibus, justitia, prudentia, fortitudine, ac temperantia, quæ quatuor sunt fundamenta, & columnæ. E solitudine egrediens, in civitatesque adductus ab eodem spiritu, ut pararet Domino plebem perfectam. Zelo Eliæ, Moysis mansuetudine, adversus vitia, hominesque duos, ad humiles, pietate, ac mansuetudine clamans: O Declamationes sacræ! ad obstinatos: *Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Nolite dicere: Patrem habemus Abraham: potens est enim Deus de lapidibus istis suscitare filios Abraham.* Ad Publicanos autem, humilesque peccatores in spiritu lenitatis, aiebat: *Neminem conculcatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendiis vestris.* Fructus autem prædicationis ejus magnus: exibant omnes ad eum, ut baptizarentur, humiliter confitentes peccata sua ex omni statu, & conditio-

Matth. 3.

& Lucæ

3.

Lucæ 3.

51

ne. Et cùm Joannes nullum signum faceret, quia tota vita ejus signum, ac portentum erat, plus vita, quàm miraculis omnium conversio fiebat: plus namque vita est ad concionem, quàm signa facere sine vita. Zelo autem pro castitate, & in publica scelera declamans, dicebat Herodi: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*: tunc misit eum in carcerem. Herodes in die natalis sui fecit cœnam Principibus suis, & in saltibus Herodiadis præmium fuit Præcursoris mors, adductumque est caput Joannis Baptistæ in disco, & datum est puellæ saltatrici, & ista dedit matri suæ. Quasi pauper Lazarus in ejus transitu adfuerunt Angeli, & factum est ut portaretur ab illis in sinum Abrahamæ: hæc mors pretiosa in conspectu Domini, nec tantùm per manus Angelorum recepta anima; sed ab ipso Deo suscepta, & in sinum Abrahamæ deposita ut quasi nuntius, & præcursor, sicut in nativitate ejus multi sunt gavisissimi, sic Patres Limbi ex adventu Joannis, quasi proximè enuntiantis mortem Christi, etiam magno gaudio replerentur. Mors autem Herodis, Herodiadis, ac filix post infoelicem vitam, infoeliciores fuit, adimpletumque in illis, quod dicitur: Tenent tympanum, & citharam, ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt: hæc est mors pessima peccatorum; sic & mortuus est dives, & sepultus est in inferno. O quàm pretiosa mors justorum in conspectu Dei, & quàm altissimo Throno super Beatos, & plures Angelos in Cœlo frueris Præcursor Sanctissime, qui nullum habuisti inter natos mulierum gratia majorem! *Clausisti oculos in morte*, aiebat Ambrosius, *non tam consuetudine mortis, quàm horrore luxuria*. Hos ad nos è Cœlo converte, ut nostras videas necessitates: os illud exangue conticescit, & adhuc timetur, illud intercessione aperies, ut nobis impetres veniam, & qui clamabas poenitentiam, hanc efficaciter nobis impetres, ut illam ex corde declamemus, & prece tua spiritus verè illius nobis infundatur.

Job. 12.

DECLAMATIO X.

AD SANCTUM JOSEPH , SPONSUM
Virginis , Jesu Christi Domini Nostri
putativum Patrem.

*Filius accrescens Joseph , filius accrescens , & de-
corus aspectu : fiant in capite Joseph , & in ver-
tice Nazaraei , &c. Genesis 49. v. 22.*

JOSEPH interpretatur augmentum excellentissimæ sanctitatis , juxta dignitates , ad quas electus est gratis , à Deo donatas , encomiandumque pro nostra necessitate dignum judicamus assumere : Jeremiam in utero sanctificatum pro adimplerione muneris prophetiæ communis fert opinio , Joannem Baptistam , tamquam Præcursorem adventûs Christi. Josephum verò , ad sua munera dignè obeunda , Sponsi videlicet Mariæ , Patrisque , in existimatione hominum , Christi , tenent gravissimi Patres , inter quos Gerson , & Venerabilis , atque Illustrissimus Dominus Fr. Jacobus Perez de Valentia , de cujus laudibus supra. Nobilitas ejus generis talis , quod sceptrum Juda hæreditario successionis jure per Josephum devenit ad Christum , ita quod sic adimpletum videatur vaticinium : Non auferetur sceptrum de Juda , & Dux de fœmore ejus , donec veniat , qui mittendus est : Ex captivitate namque Babylonica , interrupta videtur hæc successio ; sed occultè servata , usque ad adventum Christi , licet non sub nomine Ducis , aut Regis , communis interpretum opinio tenet. De dotibus autem : substitutus Æterni Patris , cujus Parentes silentur , ut de eo
di-

dici possit , quod de Melchisedech dixit Paulus ad
 Hebræos 7. *Sine Patre , sine Matre* , nota , & ma-
 nifesta. Pater matrimonialis Christi : quod autem in
 agro meo nascitur , meum est , dicit Jurisconsultus,
 & glossa , cap. *Dilectus* : quid dignius in terra ? Hinc
 fit , quod Joseph fuit etiam Vice Angelus custos Chris-
 ti ; item & Consiliarius Christi , & Mariæ. Fidelis
 servus , & prudens , atque justus , sicut Angelus ille,
 de quo Ezech. 40. qui mensura calami metiebatur
 Templum dominicum , & pondere stateræ , quod ha-
 bebat in manu Angelus , Apocalyp. 6. Sic pondera-
 bat Joseph Mariæ honestatem , ut in minimum lanx
 ad *sinistrum non verteretur* prudentiæ autem virtute
 excellens , sicut Salomon , quâ rectâ directione viam
 Ægypti , eventusque reliquos , & occursum pondera-
 bat. Supereluxit etiam in eo fortitudo , sicut in Sam-
 sone , qua itineris , exiliique labores sustinebat ; tem-
 perantia in Joseph fuit sicut in Nobili Isaac , per
 quam omnia suaviter moderabat. Humilitas , quâ se
 indignum judicabat inter Christum , & Mariam , nec
 audebat Christum brachiis sustinere , aut Virginis
 societatem habere , ut vel ideò vellet occultè dimit-
 tere. Accrescens virtutes , & dona super Sanctos præ-
 cedentes , fidem super Abraham , obedientiam plus-
 quam Isaac , tolerantiam , & patientiam in laboribus
 plusquam Jacob , castitatem plusquam Joseph , Jaco-
 bi filium , familiaritatem cum Deo plusquam Moyse,
 charitatem erga Populum plusquam Samuel , humi-
 litatem , & mansuetudinem plusquam David. Beatus
 vir , cujus est auxilium abs te ; ascensiones in corde
 tuo disposuisti , à virtute in virtutem , ut videres Deum
 in Sion : velut scalam Jacob , & gradus ejus assidua
 meditatione , exercitiisque vitæ activæ , & contem-
 plativæ ad summum perfectionis apicem cum Sponsa
 Beatissima Virgine ascendens ipsos Seraphim excessisti :
 in morem religiosi Chori Maria , & Joseph Domi-
 no orabant nocte media , imò & tota die , & nocte.
 Domino præcinebant , matutinum persolvebant , quos
 tunc

tunc charitatis globulos, ajebat S. Petrus Chrysologus, velut ardentia clibana, eorum pectora non evomerent? Et quia ad familiaritatem cum Deo in oratione adeò juvat puritas, quoniam ut ait Apostolus 1. Corinth. 7. *Impedimenta orationis removet*, eo virginitatem gradu habuit, in qua adeò excelluit, ut frequenti à societate continua cum Virgine, nullam etiam cogitationem experiretur. De herba dicta *Agnus Castus* scribitur, dormientibus super eam omnes motus contra castitatem extinguere; & quoniam talis erat Virginis puritas, ut solo aspectu intuentibus, non solùm nec minimas cogitationes excitaret, sed imò puritatem præberet, eò inter reliquas virtutes hæc fuit specialissima in ipso, ut motus non sentiret, sed omnia puritatem redolerent. Martyrem te appellem, quoniam ferrum pertransiit animam tuam judicantem sponsam prægnantem; hæc autem te cogitante, inter adversa, & prospera, quanta pertulisti? Inter illa namque directa est vita vestra: O foelicissima Sponsa cum tuo dignissimo Sponso? Nec ad tantam gloriam, tantaque gaudia nisi per gradus exercitationum ascendisti dolens in cogitatu, gaudens bethlehemitico gaudio, rursus dolens, vel in circumcissione, vel in exilio. Angelorum turmis itenere in Ægyptum associatus, iterùm in reversione gaudens: tandem, ut alia omittamus, foeliciori transitu, & morte, vigiles ad horam Christus, & Virgo, simul astiterunt tibi, ore sereno. Sileat Moyles moriens jubente Domino, seu ut alii vertunt, in osculo Domini, nec ejus cadaver apparuit, cumque Michael Archangelus disputans cum Diabolo, altercicaretur de Moyse corpore, volebat namque ipsum in apertum producere, ut occasionem daret Hebræis idololatriæ, quoniam credibile est, inquit *Alap, bic*, eundem splendorem vultus irradiare in eo post mortem, quàm vivus ex consortio Sermonis Domini acceperat, eo non est permisum in apertum prodire; sic piè liceat de tam sanctis

55

Beatissimō Patriarcha discurrere, ut dicamus: *Non apparuit; quia tulit eum Dominus*: Ergo ad te tot privilegiis, & gratis ornatum adest, cum fiducia, grex fidelium, plenusque tuo nomine, jam corda, & ora personant. De his privilegiis Seraphica M. Teresia à Jesu, B. Birgitta in suis Revelationibus mirabilia loquuntur. Diva Teresia quoniam elegit in Patronum, nil sibi memorasse sua devotione expetitur, quod sibi fuisset denegatum; propter quod in testamentum suis filiis, ac filiabus, & in præceptum, quasi in hæreditatem mandavit. Ejus devotio prædestinationis signum. Septem dolores, gaudiaque recolens, ejusque Beatissimæ Sponsæ, ac Virginis Matris Mariæ, multa privilegia lucratur: castitatis donum, reportat, adversasque cogitationes temperat, atque minuit. Gratiâ, atque auxilia in hoc periculoso certamine ad victoriam consequendam, confert pravosque motus prohibet in hora mortis, solatium, foelicemque transitum ad gloriam: ergo in solatium tibi affectæ devotionis benedictiones fiant in capite Joseph, & in vertice Nazaræi Gen. 49. ejus: Deus Patris tui erit adjutor tuus, & omnipotens benedicet tibi benedictionibus Cœli desuper, benedictionibus abyssi jacentis deorsum, benedictionibus uberum, & vulvæ; adeamus ergo cum fiducia juxta Apostolum ad Thronum gratiæ, ut misericordiam inveniamus in auxilio opportuno, & sicut illi antiquo Joseph Pharaeo Ægypti Rex annulum ad sigillum Gen. 41. tradit illis verbis: *Absque tuo imperio non movebit quisquam manum, aut pedem in tota terra Ægypti*; sic in tua potestate, in regno Dei excelsi cantico nuptiali David Psalm 44. juxta expositionem Episcopi Christopolitani, cœlestem desponsationem tuam cum Maria prænuntiavit, primò dignitatem Sponsi, speciositatem ejus, divitias spirituales, scilicet, nobilitatem, reliquasque dotes, inde dignitatem, pariter Sponsæ, ejusque pulchritudinem, reliquasque pariter dotes, tandem fecunditatem prolis tibi tamquam putativo Patri, obtemperantis, tibi fuit subditus, cui

Psalm. 25. totus orbis subest, probatus igne tribulationis. *Pro-*
ba me Domine, & tenta me; ure renes meos, & cor
meum. Quanto gaudio admirationis pleno diceres: *Un-*
 Luc. I.V. *de hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Fac
 43. in Sacra Communione Christi id ipsum ex corde
 devotissimè repetere: *Et si Seraphim illi velantes* alis
 pedes, & caput ante Thronum duabus cordis alis
 volabant, fac nos, qui Seraphim estis ardentiores, Ma-
 ria, & Joseph alis velare cordis arcanum, pectus of-
 ferre, ut Deum super omnia diligentes, in Patria tan-
 dem coronemur æterna. Amen.

DECLAMATIO XI.

AD M. P. AUGUSTINUM, ET QUASI
 obviè ad D. A. D. Thomam Aquinatem.

Invenit se Augustinus longe esse à Deo in re-
gione dissimilitudinis.

Eccle. in
 ejus Off.

REAVIT Deus hominem ad imaginem
 in natura, & ad similitudinem in or-
 dine gratiæ, ut diligendo, & in vir-
 tutibus proficiendo in ejus imaginem
 transformaretur, & in gloria revela-
 ta facie ipsum Deum contemplando si-
 milis ei esset videndo eum sicuti est. Sed proh do-
 lor! vix è manibus ejus elapsus fuerat, peccando ima-
 ginem deturpavit, potentiam Patris, sapientiam Filii,
 amorem Spiritûs Sancti, quæ in Uno Deo Trinitatem
 Personarum cum Unitate essentiæ designabant, in fœ-
 ditatem conversæ pro potentia, defectus illius, ac
 debilitas; pro scientia, ignorantia; pro amore, pra-
 va affectio successerunt. Hæc est imago peccati, hoc
 est Dæmonis simulacrum. Projectus est homo de Pa-
 radiso, abiit in regionem longinquam, extra se exul,
 do-

donec in se reversus ; vel ut prodigus ; quoniam extra se erat ad regionem similitudinis convertitur, qui in dissimilitudinis regione exulabat à se, in hac invenit se Augustinus longè esse à Deo, audivitque tamquam vocem canentem sibi, quasi audiret vocem Dei de excelso : *Cibus sum grandium, cresce, & manducabis me, nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me* : sed usquequò crevisti, Magne Pater ? Imponam silentium ori meo, si breviter locuturus sum, qualiter in immensum brevitate perstringam ? Intellectu, voluntate, & memoria, Trinitatis memoria adumbratur ; intellectu propè divinus vocaris à filio inter omnes præcipuâ dilectione digno D. Thoma à Villanova : *Monstrum quoddam ; voluntate, quasi Seraphim*, ajebat D. Paulinus, *divino amore inflammatus, conjunctus Sanctissimæ Trinitati* ; & dùm Moralia Divi Gregorii quærentur, ut scribit B. Jordanus de Saxonia in Procelsione Sanctorum, dùm minùs inveniretur Augustinus, responsum est : *Augustinus, de quo quæris, est in altissimo Solio, ubi disputat de gloria Trinitatis* ; memoria, ita ut scribente Ambrosio Coriolano, Generali Ordinis, Oratione habitâ coram Summo Pontifice : Nullum vix tam lata memoria, imò post Apostolos, & intelligentia, ut Ecclesia canit : *Post quos secunda dispensandi verbi Dei primus effulsit gratia*. Vulgari eloquio dictus *primus post Apostolos* : en namque perfectam analysim, filius Dei in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ Dei, Apostoli, qui juxta Angelicum Doctorem, ut viciniore fonti plenius hauserunt sapientiam, & gratiam, post quos Doctores ; vide, quem locum dederis Augustino ? Post hos Divum Thomam Aquinatem, Quintum Doctorem, seu quintam essentiam ; vide Augustinum contractum, in quo, si locum haberet pythagoricus error de transmigratione animarum, dici potest, animam Augustini migrasse in Thomam, qui tot miracula patravit, quot articulos conscripsit ; scripsit

autem articulos 3111. Vide lucem diei primæ, quæ in corpore luminoso, & in massa creata est, die quarta in Solem, Lunam, & stellas, in signa, & tempora dies, & annos divisam; lux primæ diei est Augustinus; lux diei quartæ divisa in quatuor partes, quæstiones, atque articulos, Doctor Angelicus. Hi sunt duo oculi Ecclesiæ, duo luminaria magna, duæ columnæ Templi Salomonis. Dicamus de Augustino, quod Ecclesia canit: *Tu Legis Salomon novæ, vivæ fons sapientiæ, prodest plus fidei unicus omnis, quàm nocet hæresis.* Clamemus de Doctore Angelico: *Ecce plusquam Salomon hic*: dicamus de utrisque, quod de Salomone Spiritus veritatis est locutus: *Dedit Deus Salomoni sapientiam, & latitudinem cordis, quasi arenam maris.* Tria sunt nomina Salomonis: Ididiath, doctus à Deo; Lamuel, dilectus à Matre. O Sancta Mater Monica, dupliciter Augustini Mater! Koeleth, Domini Congregator. Fuit sapientior Heman, & Ethan, & Chalcol, & Dorda, filiis Mahol, id est, Prophetis legis naturæ, & scriptæ, &c. Ad vos ergo lapsus declamat corde, & ore ad poenitentiam veniens, ut misericordiam habeat in auxilio opportuno.

Describens Textus sapientiam Salomonis, sic ait: *Locutus est quoque Salomon tria millia parabolarum: & fuerunt carmina ejus quinque millia :: Et veniebant de cunctis populis ad audiendam sapientiam Salomonis.* Hæc de Salomone. Vide modò in Augustino ex Volufiano: *Legi Dei deest, quidquid Augustinum contigerit ignorasse.* Ad Divum Thomam ex Buzero: *Tolle Thomam, & dissipabo Ecclesiam.* Ad Augustinum, ex Isidoro, & Divo Vincentio Ferrario, nam libri ejus innumerabiles sunt: *Mentitur, qui te totum legisse fatetur*: nam tanta scripsit, ut diebus, ac noctibus, non solùm scribere, sed nec legere libros ejus quisquam possit. Quando scribenda meditabatur? quando studebat? Sed ut ipse ait: *Omnes artes, quas liberales vocant, nullo tradente, aut docente per memetipsum legi, & intellexi: credo, Domine, quod*

quod tu me docueris. Divus Thomas solitus dicere sodali suo Fratri Reginaldo: *Quidquid sciret, non tam studio, & labore suo percepisse, quam divinitus traditum accepisse.* In Castello S. Joannis, ubi à fratribus captus, & detentus, didicit totam Bibliam, Aristotelis fallacias, aliaque plura. De Augustino, qui miraculum columnæ nubis, & ignis in Ecclesia renovavit, quod designans Deus in primo Conventu, primaque fundatione Tagastensi, talis Columna apparuit; ab Ecclesia, Summisque Pontificibus per singula sæcula ejus doctrina approbata, consecrata à Conciliis, ut eorum norma, eorumque regula venerata. Ad Divum Thomam, cujus Summa pro Ara deservit in Concilio Tridentino, in aliisque Conciliis ab uno latere Sacra Biblia, ab alio Summa Divi Thomæ, ut eorumdem Oraculum Conciliorum, sub illis verbis: *Consulatur Divus Thomas, sit habitum.* De Augustino: Malleus hæreticorum, quo scilicet malleo reliqua arma formentur, gladii, lanceæ, reliquaque omnia; non solum pro erroribus sui temporis, sed ut Ecclesia canit: *Quaecumque monstra protulit, orcus quod inde proferet, libris repressa concident, quibus fides innititur.* Ita D. Fulgentius Episcopus: *Proinde memoratus Dei Pontifex (scilicet Augustinus) turrim fortitudinis ipsam gratiam tenens, & exinde cuncta hostilium machinamenta telorum cælestis juvaminis virtute confringens, non solum ipse de hoste victoriam eferens triumphavit: quin etiam posteris certandi, & vincendi ordinem, si quando victa pravitas recidivo ausu infandum caput erigere niteretur, ostendit.* D. Hieronymus de Augustino sic: *Mæste virtute in Orbe celebraris: rursus te antiquæ fidei conditorem clamant.* Ex Divo Possidio in Vita Sancti Augustini: *Illi donatum est divinitus promeruisse adhuc in hac vita, Pelagianos, Manichæos, Donatistas, & Paganos, ex magna parte defecisse, & Ecclesiæ Dei sociatos esse, congaudere.* Omnibus omnia factum, ex testimonio ejusdem

De Veritate Prædestinationis, & gratiæ, lib. 2. cap. 18.

dem S. Possidii , pronuntians in parvo tanta ; non aliter comprehendere valeo , sive pro Catholica Religione , pro Clericis , pro singulis statibus , vitæ colens arborem , Christi sanguine consitam , sudoribus irrigans , ut omnes fructum suâ irrigatione ferant ; Ecclesiæ naviculam providè gubernans , eamque in portu salutis invehens , post mortalis vitæ cursum è fluctibus liberans , salutis in portum vehat. Ex S. Prudentio, Episcopo Tricassino: *Nullus Doctorem* abstrusa Scripturarum scrupulosius rimatus , diligentius exquisierit , veriùs invenerit , veraciùs protulerit , luculentius enodaverit , fidentiùs tenuerit , robustius defenderit , *effutiùs disseminaverit*. Et tandem quoniam de dilecto numquam satis ; *claudite jam rivos pueri sat prata biberunt* , encomioque pariter D. Prosperi dicemus:

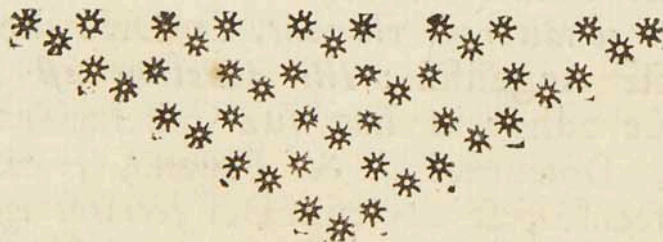
Fontem vitæ os tuum dixerim

Flumina librorum , mundum fluxere per omnem ;

Quæ mites , humilesque bibunt , composque animorum ,

Certantque vitalis doctrinæ immittere rivos.

Et cum D. Fulgentio : *Hunc legat* , qui salutem æternam adipisci desiderat , humiliter orans misericordiæ Dominum , ut eundem spiritum intelligentiæ legens accipiat , quem ille accepit , ut scriberet : & eandem illuminationis gratiam adipiscatur , ut discat , quam ille adeptus est , ut doceret. Et ut pro nostra tenuitate cuncta uno verbo complectamur , & in uno cuncta dicamus , ex Augustino Parente : *Deus meus , & omnia*. Ex Angelico Doctore : *Quàm mercedem accipies ? Non aliam , Domine , nisi te ipsum.*

DECLAMATIO XII.

AD S^TAM MARIAM MAGDALENAM,
& reliquos Sanctos, qui aliquando pec-
carunt.

*Arcum meum ponam in nubibus; & erit sig-
num fœderis inter me, & inter terram.*
Gen. 9. v. 13.

INITIO mundi die 4. creationis, habet Gen. 1. v. 16.
textus: *Fecit Deus duo luminaria mag-
na, luminare majus ut præffet diei: lu-
minare minus ut præffet nocti; & stellas,
& posuit illas in firmamento Cœli. Vi-
de Solis, & Lunæ creationem, ut lu-
ceant in firmamento Cœli, & præfint diei, ac noc-
ti. Ex Lanspergio Cartusiano in utroque luminari adum-
bratur, in Sole B. V. Mater Maria tanquam Sol, ut
præfit diei gratiæ, eorum qui servantes innocentiam
numquam peccarunt; in Luna ex alio capite Diva Ma-
ria Magdalena, quæ appellata fuit *peccatrix*, de qua
Dominus ejecerat septem dœmonia, ut præfit nocti
peccatorum, eorum scilicet, qui aliquando lapsi, si-
dera tamen in nocte culpæ, lumina virtutum, exem-
plorumque vibrantes, tanquam stellæ fulgent in per-
petuas æternitates. Vidit Joannes in Apocalypsi stan-
tes super mare vitreum cantantes canticum agni; in-
nocentia mare perlucidum, sed verè vitreum, quia
fragile; hi quasi in numero parvo designantur, cen-
tum quadraginta quatuor millia, &c. Numerus autem
eorum, qui exciderunt quasi absque numero stellis com-
paratur: *Numerata stellas, si potes, dixit Dominus Abra-
hæ; sed Deus numerat multitudinem stellarum, &
omnibus eis nomina vocat. Nec tantum stellas, sed &
arc-**

- Gen. 22. arenæ maris filii Abrahæ annumerantur: *Multiplicabo semen tuum sicut stellas Cœli, & sicut arenam maris, quæ præ multitudine numerari non potest; quin & David* Pfalm. 138. *Dinumerabo eos, & super arenam multiplicabuntur.* Nec inficietis, aut confundaris quasi nimio timore correptus, quasi liberiùs, & super arenam dicantur dinumerati, quasi sint multi vocati, sint tamen pauci electi; quoniam hi justis in manu Dei comparentur, juxta illud: *Justorum animæ in manu Dei sunt*, qualiter arenæ in pugillo, aut in manu Dei, licet innumerabiles sint, paucissimæ tamen comparativè ad arenam, quæ jacet in litore maris; sic aliquando legebam, sed noli vexari, non ita arctatur Divinæ misericordiæ attributum, de quo quidem alibi ex proposito æquali desiderio desidero dilatare corda, & corda omnium. Sed accedamus ad rem: Maria Magdalena præsidet tanquam caput ad præsentiam B. V. Matris Mariæ, quæ ut Sol lucet in die innocentia; illa autem in nocte poenitentia stellis, & arenæ maris, sive peccatorum, quoniam bonitatis Dei non est numerus, ejusque pietatis infinitus est thesaurus; nunc juxta Jeremiam: *Factus est in corde meo quasi ignis exæstuans, claususque in ossibus meis; defeci, ferre non sustinens; an peccatores desperabimus? Absit: Arcum meum ponam in nubibus, eritque signum fœderis inter me, & inter terram.* Angelicus Doctor assumit hoc thema in Serm. Divæ Mariæ Magdalena: vide modò arcum, & benedic eum, qui fecit illum: tessera, & schedula Divinæ pietatis, non deficient miserationes Dei super terram; nè sit ultra diluvium dissipans terram. In nube rorida reflexi radii solares Itidem formant. Magdalena nubes rorida, reflexi radii solares Christi: ut cognovit, lacrymis coepit rigare pedes ejus. Nubes rorida Maria lacrymosa ratione materiæ, ratione finis, ait Angelicus Doctor, ut sit in signum fœderis. Nescio an quodlibet ex donis innocentibus concessum fuisse, lapsis denegatum. Solent Principes,

ac Reges plus in deliciis habere ea, quæ sibi par-
 ta labore, sumptibusque bellorum acquisierunt, etiam
 post longam resistantiam plus in pretio habere, quo-
 niam propter quæ multa sustinuerunt, inde pluris di-
 lexerunt. O quanta, bone Deus, pro nobis pecca-
 toribus sustinuiſti! Ita considerabat Mysticus quidam
 contemplativus. Pro his de Coelis ad terram des-
 cendiſti, non vocare justos, sed peccatores ad pœ-
 nitentiam, salvum facere quod perierat; quot oppro-
 bria, quot flagella usque ad crucem, & mortem
 dedisti tuum sanguinem: an quod tantum valeat, fa-
 cilè despicias? Ergo Magdalena peccatrix, ad te
 confugimus peccatores. Cuidam Fratri ex Ordine Præ-
 dicatorum, quasi non valenti rigorem pœnitentiæ, soli-
 tudinisque sustinere tedium, ideoque cogitanti
 Monasterium relinquere (Massiliæ refertur hoc eve-
 nisse) apparuit Diva Magdalena referens qualiter in
 illa solitudine apparens illi Dominus dùm assueta pe-
 dibus Domini, ibique optimam partem eligens, post-
 quam liberata, miraculosè à naufragio navi sine ve-
 lo, & remis, vasto mari jactata, appulit inquam,
 & ad portum. Dixit mihi Dominus: *Propter te hæc*
loca disposui, triginta tribus annis erit pœnitentia
 tua, quoniam tot propter te vixi: crucem adhibui
 ad specum, destinato Angelo Michaelē ad specia-
 lem custodiam; quoniam nec defuerunt tentationes,
 dœmonumque horrendæ pugnæ, & insultus: hinc
 quotidie elevata ad Coelos ad divinas laudes persol-
 vendas: vestimenta non sunt attrita, multique aliis
 relatis, vade, inquit, modò, & signo pulcherrimo
 florum fode, inveniesque caput meum signatis in fron-
 te digitis, quos Dominus impressit in die Resurrec-
 tionis: juxta invenies ampullam cum sanguine con-
 creto, terraque quam collegi juxta crucem stans *in*
die mortis Domini. His animatus Frater, perseve-
 ravit in bono, & tandem assequutus est palmam. O
 foelix Eremita Magdalena! O Anachoreta, & solitaria,
 cui dedit pennas sicut columbæ tuus dilectissimus
 Spon,

Sponsus, quem dilexisti multum; ac ideo tibi multum dimisit; his pennis evolasti, & quievisti, ducta es in solitudinem, & ibi lactata es, ebibisti poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorum; facta es quasi divina inebriata dulcedine domus Dei. Torrente voluptatis Dei potasti fontem vitæ. O extasim amoris! Æmula Angelorum, etsi Luna Solis æmula dicta, in nocte peccatorum quasi æmula Solis inter tenebras hujus sæculi, donec dies elucescat, eris ductrix, atque Patrona. Difficulter, & hinc quasi non valeo abire: quot bona Deus elicit ex peccatis! Quoties dici potest: O foelix culpa, quæ talem, ac tantum meruit habere Redemptorem! *Melius judicavit*, ajebat M. P. Augustinus, *de malis bona facere, quàm mala nulla esse, permittere.* Et idem de Lazaro: *Distulit sanare, ut posset resuscitare.* Ex motivo poenitentiae, & humilitatis effectus sunt prædestinationis. Si non esset miseria, non sic manifestaretur misericordia: ò nos, qui tot sæculi sumus errantes, sequamur & poenitentes.

Sequendo autem Declamationem ad Sanctos, qui aliquandò fuerunt peccatores, quàm multa exempla, quàmque conversiones mirabiles, quot in instanti velut alter Latro in cruce furati sunt Coelum, & ut exempla sunt obvia, videtur multos inter majoris notæ Sanctos, excellentiorisque sanctitatis fuisse peccatores: Petrus, qui fleuit; Paulus ex majori persecutore Ecclesie, annuntiator, & veritatis Prædicator; Thomas ex diffidentia, & infidelitate, fidelis: *Dominus Deus, & Deus meus.* Et reliqui Apostoli, qui & timuerunt, & fugerunt. Magnus P. Augustinus, vel Logicâ, & inani Philosophiâ Ecclesiam turbans, vel ex vitiorum cœno, ut ejus canit Officium, in omnes adolescentiæ cupiditates defluxit; corruptus ipse, & aliorum corruptor. Deficeret tempus, si alios percurrere vellem. O solatium peccatorum! Quis tot exemplaribus desperabit? Dei promissio: *Vivo ego, dicit Dominus: nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, &*

vivat : in quocumque die ingemuerit peccator , omnium iniquitatum ejus non recordabor : impietas impii non nocet ei , in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua : cœlum , & terra transibunt , verba autem tua Domine non præteribunt. Peccatori præcipis emendam , & confidentiam ; promittis , & præcipis spem : nonne erit promissio seria ? aut præcipies quæ non adimplebis ? Quoniam ipse cognovit figmentum nostrum ; recordatus est quoniam pulvis sumus. In veteri Testamento de Achab impiissimo Rege quasi parvam mutationem promittente , & Dominus ad Eliam : *Nonne vidisti Achab humiliatum coram me ? idcirco non inferam malum in diebus ejus , &c.* De Ninivitis idem , nec exemplar in adversum adduces : ergo in te Domine speravi non confundar in æternum. In justitia tua libera me ; non in mea , sed in tua , quoniam tua mea est. *Expectat Dominus ut misereatur vestri ; & ideo exaltatur parcens vobis.* Sit ergo ultima respiratio vitæ : *Tibi soli peccavi , & malum coram te feci.* Diligam te Domine fortitudo mea : *Suades emere aurum probatum , pretiosum , &c.* Talis est charitas ; non dicam : *Dives sum , & nullius egeo ; non venisti vocare justos , sed peccatores ad pœnitentiam.* De Prodigio , de Samaritana , de Chananæa , &c. Taxabant Gentiles Christianos , quia munera non offerebant Jovi ; respondit Tertullianus : *Porrigeat Jupiter manum , & accipiat : non est in culpa Christianus non dans , sed Jupiter non accipiens.* Ideo accusabat Diabolus magnum Pontificem gemmam Sacerdotum Sanctum Martinum Turonensem Episcopum , quod nimius , & excedens esset in peccatoribus parcendis ; respondit Sanctus : *Si tu , infelix , resipisceres , & tibi veniam darem.* Nos ergo & voluntatem retractamus , & te Domine in omnibus , & super omnia diligimus : te quaero , te volo , te obsecro , in te omnia , & tu in omnibus. Minimè virtutis actus plus valet , quàm demereantur omnia peccata. Da nobis fidei , spei , & charitatis augmentum ; dimittis quæ conscientia metuit ; & adicies quod oratio non præsumit , cor contritum quasi cinis , &c.

3. Reg.
21.

Isaia 30.

Psal. 50.

Apoc.

DECLAMATIO XIII.

DE BEATITUDINE, SEU GLORIA Cœlesti.

Momentaneum, & leve tribulationis nostræ, æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur: quæ enim videntur temporalia sunt, quæ autem non videntur æterna sunt. 2. ad Corinth. 4. v. 17. & 18.

QUONIAM nihil tam ad sustinendos labores excitat, quam propositio præmii, quoniam qui in stadio currunt, ad accipiendum bravium currunt; qui in agone contendunt ut corruptibilem coronam accipiant, ab omnibus se abstinere: non sunt condignæ passionis hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis: considerandum est, quale sit propositum gaudium, ut sustineamus crucem labore contempto. Vidit Joannes in Apoc. 21. Apocalypsi Civitatem sanctam Jerusalem novam descendentem de Cœlo à Deo paratam sicut sponsam ornata viro suo, & audivit vocem: *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum eis.* Est autem gloria: Status omnium bonorum aggregatione perfectus; sic & omne bonum, quod nullum malum, perfectè satians bonum, securitas non amittendi illud.

Disputabat quadam die Augustinus de vita beata, illam inquebant esse, quâ homo quidquid desiderat, habet. Accessit S. M. Monica, quasi ad hanc disputationem, & respondit: sed ita, ut nullum malum velint. *Dilata os tuum, & adimplebo illud: Vide cuncta bona, dejice cuncta mala: hæc est gloria: qui*

replet in bonis desiderium tuum. De Empyreo Beatorum sede: *O Israel*, quam magna est Domus Domini, & ingens locus possessionis ejus, magnus, & imensus, & non *habens finem*! Minima stella quatuordecim vicibus major est terrâ, aliâ centum vicibus: qui ergo numerat stellas, appendat palmo latitudinem Cœli. Empyreum dicitur à *Pyr*, quasi ignis lucens, non comburens; vox Domini intercidentis flammam ignis, seu dividens splendorem sine ardore; sicut in inferno è converso, ardorem sine luce. Considera naturæ ordinem, gratiæ, & gloriæ. *Non judicia mea*, dicit Dominus, *judicia vestra*, nec viæ meæ sicut viæ vestræ; sicut exaltantur Cœli à terra, ita exaltatæ sunt viæ meæ à viis vestris, & *judicia mea à judiciis vestris*. Vide quantum distant Cœli à terra, ordo naturæ ab ordine gratiæ, & hic à gloria. Oculus non videt, auris non audit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se. O inter ordines distantia! Quasi nihilum ad omnia comparatum: hæc à Deo facta sunt infinitâ potentiâ, sapientiâ, & bonitate. Commendatur locus ab amœnitate, delectabilitate, plusquam Paradisus terrestris, & omnia voluptatem in mundo habentia, non bonis, & malis, sed solis bonis; non peregrinis, & civibus, sed solis electis in præmium omnium laborum. Est autem Dominus, qui præmiat, & solvit: *Manus mea fecit hæc omnia*; si talis mundus communis bestiis, & hominibus bonis, & malis, locus exilii, quoniam incola multum facta est anima mea, & dies peregrinationis nostræ, parvi, & mali in terra spinas germinante, quid erit Patria? Habitatio digna Sanctis, & Deo: *Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini: cor meum, & caro mea exultaverunt in Deum vivum*. Et à civibus commendatur civitas. *Beati, qui habitant in domo tua Domine: in secula seculorum laudabunt te*. Angelorum millia millium, quorum millium non est numerus, multitudo plebis

Baruch.
3.v.24.

Psal.28.

1. Co-
rinth.2.

Psal.83.

gloria Principis, paucitas populi ignominia Regis. Prophetarum, & Patriarcharum laudabilis numerus, fide, ac spe laudabilis populus; Apostolorum gloriosus chorus. Martyrum in Sanguine Christi candidatus Exercitus, Confessorum, Virginum, Eremitarum, & Anachoretarum nobilis coetus, illic nos sperat multitudo charorum. Patria nostra, *dulce videre* suos, natosque amplectere *dextera*. Quid videbis in Sunamiride (quondam *captiva*) nisi chorus castrorum? Doctor Angelicus de gloria essentiali, talem esse considerat, quoniam major esse non potest, nec valet Deus majorem facere. Quia pro objecto habet ipsum Deum, cujus beatitudo in se ipso est, unde & nostra in possessione Dei est, hoc est omne bonum, unde & David: *Satiabor, inquit, cum apparuerit gloria tua*. Totam in Deum transformata anima, quemadmodum ignis in se ferrum transformat, praebens ei lucem, ardorem, & splendorem, ut plus videatur ignis, quam ferrum. Anima, ejusque potentiae, intellectus, memoria, & voluntas Deiformes factae inebriabuntur ab ubertate Domus Dei, quoniam ibi est fons vitae, & *in lumine tuo videbimus lumen, quoniam torrente voluptatis tuae potabis nos: introibo in potentias Domini, memorabor justitiae tuae solius, & memor ero, & in me anima mea tabescet*. Memoriam suavitatis tuae eructabunt, nec eructatur cibus nisi ex abundantia, dulcedine, & suavitate. Praeterita, praesentia, & futura (si quid est in aeternitate futurum) ineffabile producant gaudium, etiam memoria peccatorum, cum infinita misericordia Dei, semper plena Deo, nunquamque valens ad alia diverti, ejusque praesentia fruens. Nec memoria, aut recordatio, nec timor erit mali, quia possessio est omnis boni. Intellectus, qui intelligendo omnia fit, Deum intelligendo, in Deum transformatur, nec ad aliud divertit, plusquam spongia in oceano, plusquam lumen penetrat aerem, plusquam anima corpus, & sensus, movet. Haec omnia minimam comparisonem habent plusquam defectus

Q. 92. ad
dist. 1. p.
q. 25. art.
6. ad 3.

Psal. 16.

Psal. 35.

Psal. 70.

tus ex inæqualitate, quam perfectionem explicant ibi arcana Divinæ scientiæ, processionem Filii à Patre, & ab utroque Spiritûs Sancti.

Dei inscrutabilia judicia in creatione, in gubernatione, & providentia mundi, clarè patebunt. O quàm mens deficiet! Hæret affectus, obmutescit vox; non hæc ad loquendum præcipuè à nostra mortali, & indignissîma lingua. Et tu Omnipotens, & misericors Deus, qui sedis in solio excelso, & elevato, alis Seraphinorum velatus, purgari fecisti Isaiaë labia ignito carbone forcipibus de Altare allato, parce nobis miseris, prostrati namque hærentibus vultibus in terra; qualiter nostris impuris labiis de gloria loqui non timeamus? Expavescat homo, vereaturque multum nimis de tali talia loqui, dumque tam distans ab operibus, pœnâ dignus, non gloriâ, potius cum Publicano dicat, nec audens oculos ad Cœlum levare, percutiens pectus: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Quid si hujusmodi verbis sententiam subscribam, non ad gloriam, sed ad pœnam propter peccata mea? *Ubi fugiam nisi ad te, Deus meus?* Peccavi super numerum arenæ maris, & multiplicata sunt peccata super capillos capitis mei. Verebar omnia opera mea, sciens, quòd non parceres delinquenti. Ego dilecto meo, & ad me conversio ejus. Convertere Domine ad nos, & convertemur ad te facie ad faciem, dicebat Jacob etiam per solam fidem: *Vidi Dominum, & salva facta est anima mea: cùm apparuerit similes ei erimus, quia videbimus eum sicuti est: Quoniam verò, quidquid in Deo est Deus est, attributa omnia, perfectionemque absque ænigmate cernet: O aterna dies, in qua non est nox! Civitas non eget Sole, neque Lunâ, quia lucerna ejus est agnus. Erit in die illa lux Lunæ sicut lux Solis, & lux Solis septempliciter sicut lux septem dierum: fulgebunt namque justi sicut Sol in conspectu Dei in perpetuas aternitates.* Mysteria omnia, majusque omnium, Incarnationem scilicet, absque ænigmate, & quid non vibebit, qui Deum videt,

Luce 18
v. 14.

Gen. 32.
v. 30.

1. Joann.
3.

det, & possidet? Cùm venerit quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est. Fidei succedit visio, spei possessio. Charitas numquam excidit: propriam cuiusque beatitudinem agnoscit, erga se ipsum divinam providentiam, qualiter vitam ordinavit, pericula submovit, adhuc peccata, & tot pericula, quot in bonum monstra convertit: *Quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.*

AdRom.
8.v.28.

Voluntas Deiformis, in Deum per amorem transformata: hinc stringit indissolubiliter omnibus titulis, quoniam in Deo sunt; Deum amat ut Patrem, Amicum, Sponsum, ut principium, & finem: & si amor sentitur in donis, quid non dat, qui se ipsum dat? Exuberat anima omnibus virtutibus, eorumque actus exercet, quanto incremento, & augmento exercere valet: hoc est Manna absconditum, quod nemo novit, nisi qui accipit: *Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus.* In uno tantum, voluntate scilicet, & amore, stat tota perfectio in via, præmiumque in Patria. *Fili, præbe mihi cor tuum*, expetit tantum Deus: spernit hircum, & arietem, cùm tantum cordis mundi oblatione delectetur. Sicut intrant flumina in mari, ita in corde, quod intrat in gaudium Domini: ibi delectatio, ibi fruitio; ibi essentia, proprietatesque beatitudinis; & siste paulisper.

Psal. 33.
v.9.

Prover.
23.v.26.

Sed numquid oblivioni tradimus B. V. Mariam in Coelo supra Choros Angelorum exaltatam, stantem à dextris Dei quasi Reginam, excedentem gratiâ, & gloriâ, tùm Sanctos omnes, omnesque Angelorum Choros? Scriptum est in Coelo Stellato Mariæ, quoniam in die Incarnationis Verbi in ejus utero apparuit visio sic: E Trono Beatissimæ Trinitatis ad cor Virginis egrediebatur fluvius Omnipotentiae, illamque dabat Pater, fluvium exhibendo illius, illamque constituendo Omnipotentem super omnes creaturas. E pectore Filii alter fluvius Sapientiae ad ejusdem cor illam constituendo sapientiosem omnibus. E pectore Spiritûs S. alter fons Amoris ad ejusdem cor in superiori gra-

71

gradu, & privilegio super omnes, etiam super Seraphim: *Multæ filia congregaverunt divitias, tu supergressa es universas; tanto melior Angelis effecta, quanto differentius præ illis nomen hæreditavit; cui enim dixit aliquando Angelorum: Mater mea est tu? Agnoscamus ergo filii Matrem, quasi Esther juxta Assuerum, cui inclinatur sceptrum, vel traditur, Divina omnipotentia; sed quò vado? Si singula numerare velim? Agnosce mulierem illam Apocalypsis Sole amictam, Lunam habentem sub pedibus, coronam duodecim stellarum in capite portantem. Vide Bernardum sermone de duodecim stellis, seu duodecim privilegiis. Jam modò factum est silentium in Cælo, hoc saltem brevissimo spatio redi ad cor, intra ejus cubiculum, adora Deum, & Patrem, ut possit de te dici postmodum: *Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri.**

Prover.
31. v. 29.

Psal. 47.
v. 9.

Brevi calamo perstringamus modò dotes, & gaudia corporis gloriosi, ejusque sensuum. Quatuor principales, agilitas, claritas, subtilitas, & impasibilitas: iterum repeto, quia & parva dicere intelligo, & ad multa properamus. Pro oculis, visionem Sanctorum, claritatem Cæli, pulchritudinem corporum, &c. Pro auditu, cantica Angelorum, & Sanctorum, cum per vicos Civitatis, ut dixit Tobias in cantico, Alleluja cantabitur. Pro gustu, quoniam elegit Sanctos Deus, ut sedeant super Thronos in mensa ejus, & in Regno suo, eadem mensa, eodem ferculo, quo ipse Deus beatur. Pro olfactu, odore suavissimo, alteriusque ordinis ad cunctos terreos odores, corporum Beatorum, præcipueque Christi, de quo dicitur: *Ubi fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquila.* Sic & in tactu per totum corpus disperso, cui nos interim dicamus: *Trabe nos post te, in odorem unguentorum tuorum currimus, adolescentula dilexerunt te nimis.*

***

DE-

DECLAMATIO XIV.

AD MINISTROS, ET DOMINI
Sacerdotes.

*Hæc quotiescumque feceritis in mei memoriam
facietis.*

UNC ad vos, ò Sacerdotes Domini, sunt sermones mei. O veneranda dignitas Sacerdotum, aiebat M. P. August. in quorum manibus, veluti in utero Virginis quotidie incarnatur Filius Dei. Non fecit taliter omni nationi; hanc dignitatem

Ad Hæ-
breos 2.
16.
Lucæ 22.
Josue 10.

Angelis non concessit, utque mod minoratus est homo paulò minus ab Angelis, amodò super illos exaltatur. Majus beneficium præstitit Deus hominibus, quàm Angelis: Nusquam Angelos apprehendit, sed semen Abrabæ. Amodò homines super Angelos exaltat: Hoc facite in meam commemorationem :: Hæc quotiescumque feceritis. Non fuit antea, nec postea tam longa dies obediens Deo voci hominis. Stetit Sol in medio coeli, & hoc semel, & ad vocem hominis justii, & sancti, scilicet Josue; sed nunc ad omnium vocem Sacerdotum sine ulla limitatione loci, numeri, vel temporis obtemperat Deus; ita ut ex tunc modò usque ad finem sæculorum, sive boni sint, sive mali, numquam destiterit, vel una tantùm vice omnibus se subicere. Poterat Deus hoc ad numerum, locum, aliasve circumstantias coarctare; aut sicut in lege veteri Agnus paschalis singulis tantùm domibus offerebatur, & tantùm semel in anno, sic in hoc Sacrificio consisteret; nec ad solos Sanctos Sacerdotes, sed absque ulla restrictione ad omnes se extendit, sive in pravum finem, sive etiam, quod Deus avertat, ad opprobrium, despectionem, & contemptum non excusabitur, hæc omnia sustinens Deus. Hoc

pre-

pretiosissimum; non rarum quod homines solent negligere; sed tu, Omnipotentissime, ac liberalissime Domine, amore nostri quasi extasim patiens, ut rectos non defraudes, etiam sustines pravos. Hæc est plena potestas amoris sine menfura: ò immensum pelagus amoris, ò humilitas, & obedientia! Sed ad manus Judæ, ejusque pectus descendis; huc pervenit tuus amor, huc nostra rebellio, nostrique duritia cordis. In Cœna dum expressit venditionem Judæ, ejusque Communionem sacrilegam, quæ prima fuit in mundo, probavit semetipsum: *Unus (inquit) ex vobis Diabolus est*; tunc introivit in eum Satanus; jampridem introierat cum venditionem meditatus fuerat, nunc completa est malitia ejus, Diabolo traditus, à Deo derelictus, cor ejus in possessionem Dæmonis, quoniam post buccellam introivit in eum Satanus: *Quod facis, fac citius*; à coenaculo ad laqueum, & ut habet Chrysostomus: *Timet Diabolus nè morando locum inveniat penitentia*. Eò illum trahens exire fecit continuo. Quod si modò videamus vix ab Altari sine mora, sine ulla gratiarum actione ad sæcularia dedicamus profana reverti, benè judicavimus Dæmones extrahere, quia si aliquam moram facerent, spes esset quod resipiscerent. Si quis scandalizaverit unum de pusillis, expedit ei, ut suspendatur molla asinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris: O quale pondus Hostiæ consecratæ! *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille*. Hoc Judas in inferno continuo execrando profert; si remedium vertitur in venenum, ubi erit remedium? Serpentes sunt in India, qui cum balsamo pascantur, eis in venenum vertitur: O prava dispositio malorum: *Mors est malis, vita bonis; vide paris sumptionis quam sit dispar exitus*. In revelationibus Sanctæ Birgittæ habetur ei fuisse ostensum in visione de Sacerdote in mortali accedente ad Eucharistiam, dum singulis vestibus sacris se induebat, Dæmones novam possessionem de ipso habebant; ipso se induente, illi confusione, duritia, cæcitate, ad singula illum obs-

Joan. 6.

Joan. 13.

Matth.
26. 24.

curabant. In publica degradatione Sacerdotis ob publica, & gravia delicta, singulis sacerdotalibus vestibus exuitur; & quemadmodum in ordinatione sacra ad singulas vestes, virtutes quæ per illas designantur, ad illasque excipiendas oratur Deus, sic ex adverso exequitur in degradatione. Hæc ad litteram in ingressu inferni manente solo caractere ad opprobrium ejus; ut à Dæmonis exprobrentur, & illudantur. O infœlix homo, ò mortaliū infœlicissime! Verba protulit Christus Dominus ut noscet Judas, quia Deus erat, & occulta sciebat: non quasi Deus nesciret, aut non attenderet, & *quia citò non proferatur contra impios sententia*, ideò iniqui absque ullo timore perpetrant mala, vel etiam ex amore Judæ tactus dolore cordis intrinsecus, propter ejus perditionem, eò suam scientiam explicat, ejusque libertatem ut ab excusatione non judicet se liberari, quoniam, ut agebat S. Leo Papa: *Admisit in se impias furentium manus, quæ dùm proprio incumbant scelere famulatæ sunt Redemptori*; propter quod pariter minitendo, & terrendo dixit: *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille*. Infœlix prognosticum habetur dùm nascitur monstrum. Influxus Coeli in ejus conceptione infaustus habetur, ex diversis speciebus constituitur. O quàm infausta protendit! O immane monstrum! Ubi Deus, sacrilega Communio, innocens agnus, vipera cum Dracone, summum beneficium, vivente cum Dæmone truce. Quid hoc protendit? Quid in posterum? Quid ex his infœlicitatis infœlicioribus his non annuntiabimus? Omnia potest Deus, sed si homo propria voluntate resistit: quid infœlicius erit? Ad vivum depicta est hæc tragoedia in threnis Jeremiæ cap. 4. tum & Psal. 108. qui est de Juda proditore, & in anathemate lugubri tono recitatur: hæc omnia passim habemus ad manum, & frequentissimè legimus: utinam non sine consideratione. *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus:: dispersi sunt lapides Sanctuarii in capite omnium*

Ecclesiastes 8.
11.

Matth.
26.24.

nium platearum :: candidi Nazaræi ejus, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores :: denigrata est super carbones facies eorum :: melius fuit occisis gladio, quàm *interfectis fame*. Et Psalmus 108. *Constituë super eum peccatorem, & Diabolus stet à dextris ejus: fiat oratio ejus in peccatum, &c.* Perpende singula. Notanter advertunt plures Mystici, tria genera personarum concurrerunt, vel ad Bethlehem, quæ domus panis interpretatur; vel ad Calvarium ubi in memoriam mortis Christi jam fuerat instituta Eucharistia, & ubi Jesus erat, vel transibat prædicans, convertens peccatores, sanans infirmos quotquot tangebant eum, & præcipuè in anima sanans; nam juxta commune intelligitur quod quot in corpore sanabat, integram in anima sanitatem donabat illis: *Quoniam totum hominem sanum fecit*; aliàs parum esset beneficium: primi ergo generis erant qui omninò non attendentes, nec cogitabant, nec sciebant. Alii prætereuntes blasphemabant. Alii ex curiositate videbant; tandem aderant Beata Virgo Maria, Discipulus quem diligebat Jesus, Magdalena, quæ dilexit multum, reliquæ animæ, piæ mulieres, &c. hujusmodi lamentabantur, hi stabant, & toto cordis affectu, ac tenerritudine dulces fructus carpebant: quales nos inter istos in discipulatu, & imitatione Christi esse debemus: exeuntes ergo quasi à foetidis ergastulis ad naveam usque, dùm de malis Sacerdotibus sermonem fecimus, quasi ab aere corrupto foeliciorem, & amœnorem auram respirantes transeamus ad bonos Sacerdotes.

Vos autem genus electum, Regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, ajebat Apostolus Petrus, qualis esse debet vita nostra, à vobis discam, non à me doceam: hoc namque esset superbire. Qualis vita, quales mores, convertamur ad cor, & ad nos metiplos tota sit conversio nostra. Sola voluntas bona, solus amor, totus in Deum directus, bonos homines facit; omnia spernit Deus; cùm sola cordis mune

r. Pet.
cap. 2. v.
6.

di oblatione delectetur. Sanguis fundebatur lege Moy-
 si super Altare, quotidie verus Christi sanguis super
 Altare cordis offertur. Præcipiebatur Altare mundū de-
 dicari ex lapidibus, quos omninò ferrum non tetigif-
 set: hoc ergo sit opus nostrum offerre Deo cor pu-
 rum, cor liberum, charitate Dei, & proximi ardens;
 zelans Deus totum cor quærit. *Confitebor in toto cor-
 de meo*, ajebat Psaltes Regius, quoniam proprium est
 perfectorum totum cor offerre Deo. Lectioni oratio
 succedat, & orationi lectio, ajebat Bernardus: au-
 diam quid loquatur in me Dominus, quoniam loque-
 tur pacem in plebem suam; remanete cogitationes;
 ajebat idem Sanctus in ingressu Chori: multiplex vox
 Domini: loquitur Deus cordi per interiorē inspira-
 tionem, voce exterioris beneficii, voce comminatio-
 nis loquitur per Scripturas, & quoties eas legimus,
 nobis loquitur; & dùm nos oramus, ad Deum ser-
 monem facimus; vel in Suggestu, vel in Confessionario
 tantùm nos videant, & audiant; nosque Deum in
 oratione sicut Moyles in Horeb, faciem abscondentes,
 majestatem venerabimur, & sicut Moyles calceamen-
 ta solvit, & nos locum, Deique præsentiam attenden-
 tes venerabundi terram calcabimus; hortabimur po-
 pulos, & ipsi terram absque calceamentis, licet se-
 minatam spinis calcabunt, quia non spinis attendent,
 sed Dominum spinis loquentem. *Cras cum Rege pran-
 surus sum*, ajebat ille à Rege invitatus; sic unum-
 quodque sacrificium offeramus, sicut esset ultimum. Mor-
 tui enim estis, & vita vestra abscondita est cum
 Christo: *Cùm Christus apparuerit vita vestra, tunc
 & vos apparebitis cum ipso in gloria*. Quis non mi-
 retur in hyeme arbores quasi mortuos radice in terra
 occulta, rursus virescere in æstate? Facere comam qua-
 si cumprimùm fuerant plantatæ, rursus virescere, ad
 odorem aquæ germinare, fructusque reddere opimos,
 sic sit & vita nostra: Angeli sunt Sacerdotes, nuntii
 sunt Angeli à Deo ad homines, ab hominibus ad
 Deum, hic tota sit nostri introversio: quid facimus,
 quia

Esther 5.
v. 12.

Ad Col-
lofen. 3.

77
quia hic homo multa signa facit? Dixerunt Judæi in Concilio; respondit unus: *Expedit vobis ut unus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat; moriatur homo exterior: sin aliter venient Romani, & tollent locum nostrum, ac gentem: sed timeamus nè dùm temporalia perdere timemus non cogitantes æterna, utraque deperdamus.* Præcepit Dominus Abraham filium unigenitum super montem offerre; hic est amor noster unicè dilectus: ascendit in montem, reliquit in campestri jumentum, & famulos: jam extensa manus ad ictum, & clamabat Angelus: *Nè extendas manum tuam super puerum; nunc cognovi quod timeas Dominum, non moritur Isaac, qui risus patris interpretatur; multiplicatur in illo semen, sicut stellæ Coeli, & arenæ maris; sanus descendit de monte cum Patre, sed dolor multus habetur reassumere jumentum corporis, cum famulis sensuum.*

Joan. 13.
v. 47. &
50.

DECLAMATIO XV.

IN SAC. SACRAMENTO POENITENTIÆ,
tùm in exercitio Sanctissimæ Orationis.

Est autem Jerosolymis probatica Piscina, quinque porticus habens. Joann. c. 5. v. 2.

HOC erat prænuntium Sanctissimi Poenitentiae Sacramenti, in remedium infirmitatis peccatorum. Probativa Piscina, stagnum, in quo lavabantur victimæ offerendæ Deo. Hoc stagnum erupit, ut aliqui dixerunt, quod ibi abscondebatur lignum de quo postmodum facienda erat Crux Christi, à Salomone ibi absconditum, eò quod nunquam ad fabricam Templi adaptabile fuisset, ut cum ad Crucem extraheretur, adimpleretur illud Psalm.

117. *Lapidem quem reprobaverunt edificantes, hic factus est in caput anguli.* Fides sit apud Auctores. Quinque porticus habens ad curandos quinque sensus. Oculi, ò manus! siste paulisper, & considera singula. Domus misericordiæ dicebatur; ò quanta miseria! *In his jacebat multitudo magna languentium, cecorum,* Hugo Card. *Per ignorantiam: claudorum;* per vacillationem, velut dæmoniacus ille cæcus, mutus, & lunaticus, jam per invia, & inaquosa, jam per deserta loca, & sepulchra, ad quæ à Dæmone invehabatur; jam se elidendo, & ad petras quasi esset alter Hieronymus pectus suum conterens, sed verè dæmoniacus. Alia turba *aridorum*, idem Hugo, per cordis duritiam.
- Psal. 59. Movebatur aqua, ut adimpleretur: *Commovisti terram, & conturbasti eam; sana contritiones ejus, quia mota est.* Sanabatur unus post alium, ob secretum naturalis, & divini juris inviolabile. Movebat Angelus: Sacerdos Angelus, vel quia ut Angelus nihil tibi, vel ex cœno, vel ex foetore percipiendum est; vel quia Angeli sunt Sacerdotes, & juxta Malachiam:
- Malac. 2. *Labia Sacerdotis exquirunt scientiam, quasi Angelus Domini exercituum, &c.* In antiqua lege singularis erat curatio leproforum, quos Deus curabat, non legitur alios nisi leprosos ad Sacerdotes misisse; iste separabat eos, extra castra mittebantur. Notabatur lepra vel in cute, vel si ex intra proveniret: aut in toto, vel ex parte? An in pillis, vel in vestibus? Examine subdebatur locus, habitatio, &c. Expectabatur tempus, & omnia maxima cum cura statera subdebantur, donec certa, & secunda salus à Sacerdote proferretur. *Sacerdotes, inquit, peccata populi mei comedent, sed non vorent sine ruminatione; comede volumen, sed sit in ore mel, & venter tuus amaricerur; dolebat quidam vel errores, ignorantiasque ministrorum, vel dura corda, & recidivas, vel obliviones longas peccantium, quis tot mala numeret? Quot sunt accedentes? In sacro Concilio Ephesino dolebant Patres, nè Sacerdotes credant, & falsis pœ-*

nitentiis seducantur. Apud S. Tereſiam à Jeſu, frequentiffimè apud SS. Patres, & experientiam, pluriſimi ex prava receptione Sacramentorum damnantur: utinam non ſic tam frequenter ſufficienter experiremur! Venatores frequentiffimè laqueos expandunt, & abſcondunt, ubi aves ad aquandum accedunt: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris, & dicetis in illa die: Conſitemini Domino, & invocate nomen ejus*; ſed quot laquei fortè dùm judicantur hauriri ex fontibus inſcantur: unde tot anni ſine emenda? Continua cum recidiva, tot occaſiones, & ut exprimam, quoniam idem manens idem, ſemper facit idem: eſt vel culpa in pœnitente, vel in Confefſario, vel in utroque: hujus munera Medici, Judicis, & Magiſtri, ſat mihi à vobis dicere, quàm vos docere. Sed credo lacrymis dolendum quod his in rebus experimur, neſcio cujus ſit culpa major: *Mittam eis venatores, & venabuntur eos, faciam vos fieri piſcatores hominum*. Prædicatores comparantur venatoribus cum ſclopis, ſtrepitu, & minis è ſuggeſtu; Confefſarii verò piſcatoribus, præcipuè in arundine piſcantibus: ſedent quieti curantes nè turbetur aqua, & fugiant piſces; hos ſigillatim unumquemque piſcantur, inſcantur hamo, extrahuntur ab aqua; *Patientia vobis neceſſaria eſt*; alius refert, nec accuſat proprias culpas, ſed alienas, ſuas excuſando; alius quaſi in cumulo, nec apparet qualiter vel conſcientiam diſcuſſerit, vel de ſua doleat; accedunt alii halitu, & conſcientia foetentes ut Confefſarii naſeat ſtomachus. O quot velut feræ, ac cete grandia cum omnibus Sacramentis, utinam non in infernum detrudantur! Hoc Sacramentum ſecunda poſt naufragium tabula. Peccavimus, fratres, aut pœnitendum, aut ardendum, ajebat S. Thomas à Villanova. Immenſa Dei pietas, & amor, qui benè omnia facit, qui initio mundi ad ſingula protulit, & vidit quod eſſet bonum; ſicut & ad omnia ſimul quod eſſent valdè bona. Inter beneficia Eccleſiæ exhibita, nobiſque

tam;

Jerem.
16.16.
Matth.
4.20.

Ad Hæ-
breos 10.

tamquam dilectissimis filiis de remediis providendò languores ex nostra fragilitate, aut malitia quàm frequentes: neque enim est homo qui non peccet: nemo mundus à forde, nec infans cujus est unius diei vita super terram. Quis gloriari poterit se mundum habere cor? Columnæ Cœli contremiscunt, & pavent; si dixerimus quod peccatum non habemus mentimur, & veritatem non facimus. Si manum ad sinum velut Moyses apponamus, absdubiò leprosam extrahemus. Beatus vir qui non est stimulatus in conscientia delicti sui, nec habuit animi sui tristitiam: verè dicamus quis est hic, & laudabimus eum; fecit enim mirabilia in vita sua: providit ergo Christus fontem in ablutionem peccatoris, & menstruatæ: si peccata vestra fuerint ut coccinum, quasi lana alba erunt, & quasi vermiculus ex quo purpura tingitur, quasi nix dealbabuntur: hominibus infirmis, expertis, & fragilibus, hujusmodi claves traduntur, nè vel ipsi expavescant propria edocti experientia, vel nè peccatores terreantur dùm ad similes sibi recurrunt; nullum est irremissibile peccatum in hac vita, nec Deus sibi reservavit aliquod, tamquam ipse solus, si resipiscat peccator, remittere velit. Numerus, multitudo, aut qualitas peccatorum non coarctatur, non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies, cùm numerus septises pro infinitate ponatur. Nihil inultum remanebit, sed si nosmetipsos judicamus, non utique judicabimur; secundò id ipsum non repetit: *Si nosmetipsos judicaremus, non utique judicaremur.* Restituam vobis annos pristinos, imo cum incremento virtutum, atque donorum, vegetiores, & valentiores ex augmento gratiæ Sacramenti. Vult Deus, & invitat ut frequenter accedamus: O qui dormis in peccato! Nescis quia Doemonem habes ad latus? O non dormiens, sed mortuus! sic dormis, sic comedis, sic lætus, ac velut si infernus, & mors fabula vana forent: si fures introissent ad te, quomodo conticuisses? Si venenum

1. Co-
rinth. 11.

num ebibisses, si arderent tectum, & domus, quomodo non clamares? O pessimum signum reprobationis! Peccare, & non dolere, manere per annos in peccato, & non sentire. Satius erit mihi, frater, ut ad cor reddeas, ingredi te: *Sordes ejus in pedibus ejus, nec recordata est finis sui.* Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est qui recogitet corde. De meditatione, & contemplatione jam innui me toto corde declamaturum, desiderio desideravi, sed qualis occursum rerum me confundit? Videns, & dolens inter tot, tantaque mala, cogitabam quale remedium, & unicum pro omnibus malis inveni, orationem scilicet, & considerationem; & si huc perduxit oratio non præteream: incipio jam. Quis non doleat, quoniam si de consideratione cœpero loqui, dicatur mihi: Loquere nobis linguam nostram: linguam, quam non novimus audivimus; ista sunt vel pro Fratibus in claustris, vel pro Anachoritis in desertis. O verbum, cui minimum est plenum esse ignorantiae, nè dicam ferè Atheismi! Oratio pro consideratione, pro petitione, pro gratiarum actione, quæ vita est animæ, quæ cibus est animæ, quæ anima est animæ, de qua aiebat Dominus Jesus: *Oportet semper orare, & non deficere;* & Apostolus: *Sine intermissione orate;* & rursus: *In omni loco, per singula momenta;* & uno verbo: Si omnis spiritus, imo & omnis spiratio à Deo est: ergo omnis Deo reddenda est; & fures sumus, si unam tantum Deo, à quo est, non restituimus: in omni loco, ab omni statu, singulisque personis persolvenda est Deo. Judicas solitudinem necessariam? intra in cubiculum cordis tui, claude ostium timoris, & amoris; & clauso ostio orabis Patrem tuum, & qui videt in abscondito, reddet tibi. Urgent sollicitudines rerum temporalium? Scio quia unum est necessarium, & nè cuncteris: omne quod facis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu facies. In principio à Deo pete, in progressu renova memoriam, in fine

Thren. i.
v. 9.

Lucæ 18.
v. 1.
i. Ad
Thessal.
5. v. 17.

redde gratias. In mane ignem accende, in meridie ignem fove, in nocte flammam accende. Quisquis iter agit, non ad singulos passus de termino cogitat, sed vadens accedit ad terminum; vel explicitè invocatur Deus, dùm implicitè prior perseverat vocatio: *vespere*, mane, & meridie narrabo opera tua: *vespere* mortuus est Christus, pendens in cruce emisit spiritum, in sepulchro fuit depositus; mane resurrexit; meridie ascendit in Cœlum; non tibi hæc ligna sufficiunt ut ardeat cor? *Ignis in altari meo semper ardebit*, quem nutrit Sacerdos subjiciens ligna mane per singulos dies: in mane offerebatur Agnus, & erat sacrificium matutinum: ad vesperam hora erat incensi cum cæremoniis ibi præceptis: ergo in portatili altari cordis concrema ligna; tot beneficia, tot supplicia, tot considerationes vitæ, passionis, & mortis Christi, novissimorum mortis, iudicii, inferni, & gloriæ, peccatorum, æternitatis, brevitatis & miseriarum vitæ, quæ contrectas manibus, quæ lingua loqueris, quæ cogitatione pensas, non sufficiunt ligna ut omni loco ardeant? Omnia sunt à Deo ut à principio, & fine; quid ergo agis? Quid loqueris? Quid cogitabis in quo non invenias Deum? Vide præsentiam suam in omnibus, immensitatem in omni loco; æternitatem, providentiam, cæteraque attributa; quidquid agas, propter Deum agas; à Deo incipias, & per Deum cœpta in ipso finiantur. Vide modò si dicas: Linguam quam non novimus, audivimus. O stoliditas, & hebetudo filiorum Adam! Et fortè nos Sacerdotes, & ministri Domini, qui tenemus locum sanctitatis, & tantum implicamur actibus sæcularibus. Nihil frequentius apud Scripturam, & Patres, quàm necessitas orationis. Libri multiplicantur, motiva, & argumenta, & manifestantur, & convincunt: qualis excusatio? Totus mundus liber est, singulæ creaturæ paginæ singulæ, linguæ vocitantes potentiam, sapientiam, & Dei bonitatem. Egredius fuerat Isaac ad vesperam ad meditandum solus

lus in agro. Campörum amoenitas, coelörum pulchritudo, & quid non ad Deum dirigit? Sed hæc ad meditandum pertinent; facta sit recta contemplatio, quâ fides in Deo solo sistit; ibi quiescit mens, ibi docetur, ibi gustat, ibi inebriatur, fide sustentatur donec fidei succedat visio: modò omnium terrenarum strepitu silente curarum in aula mentis vacare cælestibus ut in meditationibus sanctis, & in deliciis læteris æternis. Sed si jam modò hüc pervenit oratio, à parvo ad majora surgamus. Quis cum oratione peribit? Quis sine oratione salvabitur? Non dico de sola solitudine, quamvis si gustas, & vides, quoniam suavis est Dominus, quis inde te avellet? Quàm dulce peccata deslere! Cætera mente evolve, vide Christum in oratione pernoctantem, in horto in agonia positum; & licet quidem in omni loco, in omni tempore, in omni eventu, in Dei præsentia omnia semper inspicias, absdubiò reddes, peccator, ad cor, firma cor in Deo, istud erit Altare, sed vide quia, ut ait S. Vincentius Ferrarius, in altari portatili non fit dedicatio; solitudinem quæres, strepitum sæculi nauseabundus horrebis; ducet te Deus in solitudinem, & tibi loquetur ad cor, ibi te lactabit; tempore quieto, atque opportuno præpara te ad orationem, & noli esse quasi qui tentat Deum, invoca S. Spiritum, procede ad considerationem, finem impones cum gratiarum actione, petitione, obsecratione, humiliatione, &c. Et ad singulos dies horam opportunam habebis pro oratione destinata, & locum. Elige ductorem cujus consilio, & obedientia in omnibus sit tibi, si fieri posset, unus ex mille, quoniam si omnis ars magistrum petit, quidnam erit, & ars diligendi, & se dirigendi in Deum, & ea quæ principalior est pars abnegandi propriam voluntatem, eamque in Deum, & eum qui ejus loco est transferendi: tota vita hæc ars addicenda est, nè judices in hoc mundo te ad finem perventurum; nè causearis, vel diffidas ob difficultates, quas à natura, vel

ab ipsis rebus, à magnitudine earum, vel etiam à spiritibus malis frequentissimè occurrent: plus in omnibus prævalebit Deus, perseverantia est necessaria; non coronabitur nisi qui legitimè certaverit. Et si pro re fragili tantum insudatur, nec cessat homo ad tot difficultates, quid non fiat pro æterna Gloria?

DECLAMATIO XVI.

LAPSI MORIBUNDI AD POENITENTIAM.

Circumdederunt me dolores mortis, & pericula inferni invenerunt me. Psal. 114. v. 3.

Job cap.
4. v. 13.

Cap. 40.
vers. 10.

*U*n horrore visionis nocturnæ, quando solet sopor occupare homines, pavor tenuit me, & tremor, & omnia ossa mea perterrita sunt :: inhorruerunt pilæ carnis meæ. Stetit quidam cujus non agnoscebam vultum, imago coram oculis meis. O somnium proficuum, licet terrificum! Prosequitur ipse Job: *Ecce Behemoth quem feci tecum, fœnum quasi Bos comedit.* Omnis caro fœnum: ergo omnis caro à Behemoth, scilicet morte, vel à Diabolo ferè omnis, vel saltem quanta pars animarum deglutitur! Cogita temetipsum, vel in lecto projectum, vel repentina morte luctantem, vel languore prolixo viribus omninò destitutum. Tres Exercitus irruunt in moribundum, memoria conscientiarum præteritorum, præsentium dolorum, & infirmitatum, cum quasi brevi mappa plures erunt dolores quàm membra, & timor iudicii futuri, terror iudicis Dei irati, pavor æternitatis sine fine. Nolim hæc mendacii statera rerum temporalium appendi: cogita quoniam supra tempus est æternitas, in hac non est prius,
&

& posterius, tota simul, quantum plus excedit ordo rerum spiritualium ad temporalem ordinem, ad cuncta sublunaria, quæ videmus: *Furavit* per viventem in sæcula sæculorum, quia tempus non erit *amplius*: jam non poteris amplius villicare; inducias vel usque mane clamabat Chrisorius ultimos halitus à Dracone dum jam devorabatur. Aut mors est subitanea, & improvifa, aut languore plus, vel minus proluxa; vel est bona, vel est mala; nota expositiones nominis *Mors*, *Medicina Oculorum*, *Remedium Sperantibus*. *Malum*, *Obscurum*, *Repugnans*, *Subitò*. In diluvio, in incendio Sodomitico, quot subito perierunt! Singula quæras. Balthasar in convivio, *Mane*, *Theset Phares*, annumeravit, appendit, divisit: eadem nocte interfectus est Balthasar, & successit Darius Medus. Sed quid præterita quæro, cum quotidie tot exempla videamus? Vide mortem Lazari, & Divitis Epulonis: ego in consuetudine habui annumerare, scribere mortes Parentum, cognatorum, & amicorum, & adnotare præcipuè subitaneas, & improvifas, credo quòd istæ tertiam partem excedant, aliæ ad multa centenaria cumulantur, imò vel ad minus tertiam generationem, quos omnes agnovi, & alloquutus fui: *Memento Creatoris tui antequam veniat tempus afflictionis tue, & appropinquent anni de quibus dicas, non mihi placent*. Deficiet lumen oculorum, elevabitur quasi mare in fluctibus pectus, riget totus homo, nutabunt fortissimi viri, columnæ Cœli contremiscent, & pavent, quin & ipse Christus cœpit pavere, & tædere, donec revertatur pulvis in terram suam unde erat, & spiritus reddeat ad Deum, qui dedit illum. O bone Jesu! In cruce pendens septem verba protulisti tamquam lignum illud, ajebat Augustinus, ubi erant fixa membra morientis, etiam Cathedra fuerit Magistri docentis: *Pater ignosce illis*, ut omnes injurias ex toto corde dimittamus: *Ecce Mater tua*, *ecce filius tuus*, ut ad B. Mariam Virginem repetamus: Tu nos ab hoste protege, & mortis hora suscipe. Dicamus cum La-

Dan. 5.
v. 25.

Eccle-
siastes 12.
v. 1.

Eccle-
siastes c.
12. v. 7.

Lucæ 23.
34.
Joan. 17.
27.

tro-

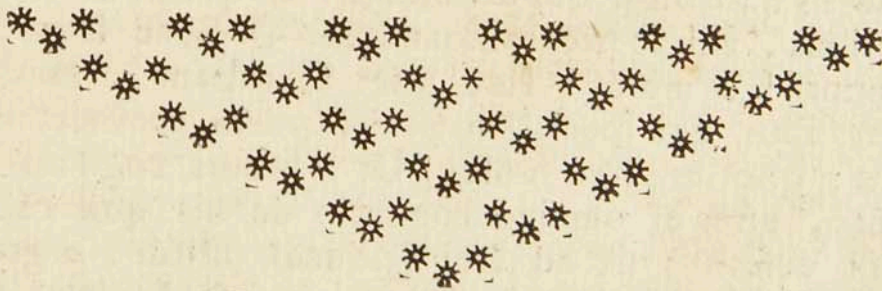

- Lucę 23.
42. trone: *Et nos quidem justè , nam digna factis recipimus : memento mei Domine dùm veneris in regnum tuum. Sitio , vel ad patientiam in doloribus , vel ad majorem flammam charitatis excitandam , vel ut tua fitis , tuique labores mihi proficiant. Ex amore , cum summaque in Dei voluntate resignatione : Deus meus ,*
- Matth.
27.46. *Deus meus , ut quid dereliquisti me ? Consummatum est , quoniam jam tunc , & voluptates , & labores mundi consummati erunt ; beatitudinis autem , & glorię voluptas , sine fine initium habebit ; & tandem : In manus tuas commendo spiritum meum. Quibus verbis tot Sancti suos spiritus emiserunt. Unum tibi , lapsę moribunde , vel ut melius dicam , per totam vitam , per singulos dies , & horas non excidant à cogitatione tua. Satis haberem , si hoc consilium tibi , omnibusque ingererem. Desolatione desolata est omnis terra , quia nullus est qui rogetur corde. Sordes ejus in pedibus ejus , nec recordata est finis sui. Cogita , cogita : Oratio mentalis , quę est ad Deum ascensus , spiritualis vitę est alimentum. Homo absque oratione miles sine armis , cum illa nemo credo peribit ; sine illa quis salvus erit ? Sed de hac materia rursus diffusior in his Declamationibus erit sermo. Dùm Christus mortuus est , obscuratus est Sol , petrę scissę sunt , monumenta aperta sunt , multa corpora Sanctorum surrexerunt , velum Templi scissum est : Centurio , & qui cum eo erant videntes signa quę fiebant , revertebantur percutientes pectora sua , & dicentes : *Verè filius Dei erat iste.* Hęc singula ad mores converte , his ad mortem te præpara , & in morte hęc exercere.*
- Lucę 23.
46. *manus tuas commendo spiritum meum. Quibus verbis tot Sancti suos spiritus emiserunt. Unum tibi , lapsę moribunde , vel ut melius dicam , per totam vitam , per singulos dies , & horas non excidant à cogitatione tua. Satis haberem , si hoc consilium tibi , omnibusque ingererem. Desolatione desolata est omnis terra , quia nullus est qui rogetur corde. Sordes ejus in pedibus ejus , nec recordata est finis sui. Cogita , cogita : Oratio mentalis , quę est ad Deum ascensus , spiritualis vitę est alimentum. Homo absque oratione miles sine armis , cum illa nemo credo peribit ; sine illa quis salvus erit ? Sed de hac materia rursus diffusior in his Declamationibus erit sermo. Dùm Christus mortuus est , obscuratus est Sol , petrę scissę sunt , monumenta aperta sunt , multa corpora Sanctorum surrexerunt , velum Templi scissum est : Centurio , & qui cum eo erant videntes signa quę fiebant , revertebantur percutientes pectora sua , & dicentes : *Verè filius Dei erat iste.* Hęc singula ad mores converte , his ad mortem te præpara , & in morte hęc exercere.*
- Jeremię
12. 11. *quia nullus est qui rogetur corde. Sordes ejus in pedibus ejus , nec recordata est finis sui. Cogita , cogita : Oratio mentalis , quę est ad Deum ascensus , spiritualis vitę est alimentum. Homo absque oratione miles sine armis , cum illa nemo credo peribit ; sine illa quis salvus erit ? Sed de hac materia rursus diffusior in his Declamationibus erit sermo. Dùm Christus mortuus est , obscuratus est Sol , petrę scissę sunt , monumenta aperta sunt , multa corpora Sanctorum surrexerunt , velum Templi scissum est : Centurio , & qui cum eo erant videntes signa quę fiebant , revertebantur percutientes pectora sua , & dicentes : *Verè filius Dei erat iste.* Hęc singula ad mores converte , his ad mortem te præpara , & in morte hęc exercere.*
- Matt.27.
54. *Verè filius Dei erat iste.* Hęc singula ad mores converte , his ad mortem te præpara , & in morte hęc exercere.

Sed procedamus ad malam mortem : Attende Job cap.40.& 41. adhærent Dœmones , ut jam dixi , quasi apes , & quasi exercitus , quasi ignis exardescens in spinis : sed quis aspectus Dœmonum ! Semel in visione apparuit Sanctę Catharinę Senensi , Sanctę Gertrudi , & aliis , dicebantque potius electuras omnia tormenta mundi , quàm solo in ictu oculi ipsum ite-

rum videre, nè quæso iterùm atque iterùm prædic-
 ta Job capita perlegere omittas: *Habet fiduciam quod*
influxat Jordanis in os ejus; discelsit post tentationem
ejus Dæmon à Christo usque ad tempus, mortis sci-
licet, qui adfuit in Calvario, si fortè locum tentan-
di haberet. Væ terræ, & mari! quia descendit Dia-
bolus ad vos habens iram magnam, sciens quòd modi-
cum tempus habet. Exercitus cui ad parum tempus li-
centia permittitur devastandi, & spoliandi, ac citò
prædandi, quoniam tempus breve est, nihil de eo de-
perdit, sed urget, & citò prædatur. Tenent tympa-
num, & cytharam, & gaudent ad sonitum organi.
Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna
descendunt. O quantis hæc acciderunt! Sed & quo-
tidie. O si non acciderent! Loquemur postea audien-
tes ululatus illos maledictionis, blasphemias in Deum,
Sanctos, & Angelos. Nunc vide quia hæc omnia per
singula instantia accidere valent. O bone Jesu! Quot
annos me sustinuisti: quare statim cùm peccavimus,
in infernum non detrusi sumus: Misericordiæ Domi-
ni, inquit Augustinus P. quia non sumus consump-
ti, quia non defecerunt miserationes ejus. Consurge
in nocte, in principio vigiliarum effunde cor tuum in
conspectu Domini. Numquid in æternum projiciet Deus?
Aut continebit in ira misericordias suas? Quoniam in
his omnibus adhuc manus ejus extenta, & non est
aversus furor ejus. O insensati filii Adæ! O genus
Adam! Quis vos fascinavit, non obedire veritati an-
te quorum oculos Deus crucifixus est? O hebetudo!
O stoliditas! O insensati!

Job 40.
18.Apoca-
lyp. 12.
12.Job 21.
v. 12. &
13.Psal. 76.
8.

DECLAMATIO XVII.

INFIRMI IN AGONIA PRO SANCTO
Sacramento Extremæ Unctionis.

*Et reversus est Angelus, qui loquebatur in me :::
& ecce candelabrum aureum totum, & lam-
pas ejus super caput ipsius. Zach. 4.*

LTISSIMA Dei Providentia, & funda-
vit, & regit Ecclesiam, instituitque
septem Sacramenta, respectivè ad suos
effectus, vel in candelabro aureo, sep-
temque lucernis, vel in sapientiæ Do-
mo septem columnis suffulta. Extremæ

Unctioni totum oleum misericordiæ ad unguendum
quinque sensus, ad leniendos dolores, ad unguendos
athletas in extremo mortis conflictu: ergo languen-
te ad extrema perducto providit cœlestis ille Sama-
ritanus pro ipso jam in agone posito Oleum Sanc-
tum ad alliganda vulnera ejus. O sensus! Quot la-
trones ascenderunt per fenestras vestras! *Infirmatur
ergo quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesie, &
orent super eum, ungentes eum oleo.* Quod pascit, fo-
vet, & nutrit; lux, medicina, cibus, oleum ad sa-
nandum si expedit: *Trabe nos post te, in odorem curre-
mus unguentorum tuorum; oleum effusum nomen tuum.*
Horrebis nè, vel horrebunt amici, & cognati, im-
prudens habebitur qui denuntiat? Loquamur de pla-
centibus, adhuc procrastinandum. O Bone Deus! ò
tempora! ò mores! Hoc inter Christianos, imo &
inter illos qui specialem perfectionem profiteri de-
bent: quoties hæc dolui! Ut infirmus cogitans de
salute, dùm ei omninò cogitatio de his quæ expedi-
unt deletur; sic ad Dei Tribunal sistitur: ergo in
extremis jam homine constituto, incipit Ecclesia in-

Jacobi
epistola
c. 5. v. 14.

Cant. 1.

tonare in auribus infirmi *Kyrie eleison*; quid est hoc? & quoniam necessitas gravior esse non potest, agitur namque de instanti ultimo, à quo pendet æternitas, quæ nunquam est immutanda, donec Deus vivat; invocat, & clamat ad suffragia Sanctorum, ut omnes auxilium ferant in tempore opportuno.

En Ecclesia ut Mater videns filium in tanto periculo: En Jonam in mari projectum in ventrem Ceti transglutendum. *Preparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Jonam: En intraverunt aquæ usque ad animam meam. Infixus sum in limo profundi, & non est substantia. Ascendunt fluctus usque ad Cælos; descendunt usque ad abyssos. O quam tabescit in malis anima! Memoria præteritorum, remorsus conscientiæ, dolores corporis, & Inferni æternitatis horror, bestiarum, seu dæmonum horrifona phantasmata. Urgebant Ægyptii horâ noctis mediæ filios Israel exire de terra sua: *Accelera citò prædare velocitèr, spolia detrahe: Juravit per viventem in sæcula sæculorum, quia tempus non erit amplius. De Esau reproborum duce dicitur ad Hebræos 12. v. 17. Non invenit pœnitentiæ locum, quamquàm cum lacrymis inquisisset eam. Et de Antiocho: Orabat autem hic scelestus Dominum à quo non esset misericordiam consecuturus; quia nimium uterque non rectè quæsivit; sicut exultant victores capta præda, quando dividunt spolia, quid timida ovicula canum latratibus, venatorum vocibus, laqueoque capta, fustibus contrita. O peccator! qui ad pœnitentiæ lamentum fugere non valebis subito præoccupatus die mortis. O quanta mortis occupatio! A timore inimici eripe animam meam, quid à potestate, ajebat Augustinus. Ergò crede mihi tempore opportuno, præpara animam tuam, ad singulas horas resonet in auribus tuis tuba illa, de qua ajebat Hieronymus: Sive comedam, sive bibam, insonat in auribus meis: *Surgite mortui, & venite ad judicium. Qualis fuit vita Sanctorum! Exemplar illud Archimandrita Antonius, sic dicebat: Hodie cœpi Deo vivere,***

Psal. 68.

v. 1. 2.

2. Mach.

9. 13.

hodie finiam; & moriar: hodie cœpi, quia usque nunc nihil boni feci: hodie finiam, & moriar, quia non est ultra tempus. En breve thema, sed magnum pelagus, si nihil usque nunc boni fecisti; si modò tibi exeundum, in momento hoc dicas in corde Deo: Ex nunc vellem tibi offerre in hoc instanti quidquid boni omnes fecerunt, à primo qui in mundo natus est ad ultimum, & ultimò moriturum. Qui peccat in uno, factus est omnium reus, quia offendit Deum in quo omnia peccata conveniunt: qui ergo te diligit, Domine, Deum unum, & solum, quia in te omnia, omnia comprehendit amor, omnium amore te ego solus diligere vellem, & qui fuerunt, & qui sunt, & qui erunt. Monstrum crudelitatis Cajus Caligula, de quo refertur horrendum dictum: *Vellem cunctum populum Romanum ad unum jugulum reduci, & uno icu omnium capita truncarem.* O iterùm immane monstrum! sed consecremus, emendemusque malitiam infinitam, dicamusque Deo: *Vellem voluntates omnium, & qui fuerunt, sunt, & erunt ad unam redigere, ad unum cor, ad unum amorem, & in hoc ultimo instanti hoc tibi offerre ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima, & in omnibus viribus meis.* Ergò mihi amicissime siste gradum, repete preces illas, quas Mater Ecclesia sollicita pro filii salute in urgentiori horâ preparat ad agoniam mortis; dùm in pace, & salute vivis, meditare, ac in quiete repete, & considera nunc pro tunc, ut si tunc fortè non potueris. Jam Oleò ungentur sensus tui: ò oculi, ò aures, ò manus, quot delicta perpetrastis! In hoc Sacramento sicut & in aliis merita Christi sunt deposita, reliquæ sunt Sacramenta Passionis Christi, atque ex opere operato virtutem continent ejus. *Per istam ergò sanctam Unctionem indulgeat tibi Deus quidquid peccasti per visum, &c.* Qui ergò dissolutus vel visu, vel linguâ, per singula ferè momenta deliquit, ò quàm vellet à se ipso effugere! M. P. Augustinus in hora obitûs sui legebat Psalmos David, qui sunt ad Poenitentiam.

tiam. Vide pretiosam mortem in cōspectu Domini, sed time pessimam peccatorum mortem. Cygnus cantat moriendo, & cantando moritur, quia vivendo silet; Siren immane monstrum partim ex muliere pulchra, partim ex draconis caudâ immani, ululando moritur, & moriendo ululat, quia vivendo cantat, & incantando vivit. Cygnus sanguinem purum habet, qui in hora mortis ad cor accurrens, cū sit cor ultimum vivens, ad illud accurrit, illud dilatat, & exultare facit, & ita moriendo cantat, & cantando moritur, quia silendo vixit. Siren sanguinem corruptum habet, ad cor accedit in morte, eò ululando moritur, quia cantando vixit. O verba illorum Psalmorum, qui sunt ad pœnitentiam, quorum tot sunt mysteria, quot verba! Si spiritus aliquandò quasi humanus à fervore decidat, repete illa verba: *Erunt sagittæ acutæ in manu potentis, jacula accensa, ac penetrantia cor, donec in Domino exultet spiritus, & in labiis tuis diffusa sit gratia.* Audivi dicentem in agonia: *Nunc in lucem ingredimur.* Accensa est lux ad æternitatem. O quantum manifestat illa lux! Quales tenebras expellit palpabiles dūm vivimus. Tunc videbunt additis cortina reclusis. Insonat flebilis vox uxoris, ac filiorum, præparatur vestis sepulchralis, invoca Deum corde, dicitur, si ore non potes. Angeli boni, vel mali expectant cujus erit præda. Dominus Jesus Christus, dicitur, apud te sit, ut te deducat, post te sit, ut te protegat, supra te sit, ut te obumbret. S. Hilarion Abbas 70. annis Deo vixerat in arctiori pœnitentia in hora mortis tremebat, dicebatque sibi: *Egredere anima mea, egredere, 70. annis Deo servisti, & times.* Vide Isacum super struem lignorum immolandum ignem ad victimam comburendam, oculis erat velatus, manibus, & pedibus constrictus, patris ferrum evaginatum ad feriendum: Ubi fugeret? Famili in plano montis remanserant, nec erat qui adjuvaret. Mitte, Domine, Angelum tuum de Cœlis, ut dicat: *Nè ferias, contine manum tuam. Subveni-*

te, Sancti Dei; occurrite Angeli Domini; suscipe animam meam, offer illam in conspectu Dei.

DECLAMATIO XVIII.

ABSQUE FRUCTU IN INFERNO LAPSI
ad pœnitentiam.

Descendant in Infernum viventes. Num. 16. v. 30.

B. Alan.
de Rupe.

E scilicet descendant morientes, aiebat D. Bernardus. Apprehendam vobis manum, Charissimi, & mecum descendamus ad orcum. S. P. Dominicus, Ordinis Prædicatorum Fundator, prædicabat devotionem Rosarii; apparuit in nube B. M. Virgo, deditque illi thema, ordinemque sermonis, magnanimitèr tonitrua, & grandinem, ut cuncti ad terrorem commoverentur. Septem, inquit, sunt in Inferno divisiones, horridaque ergastula, juxta septem vitia capitalia. In singulis singuli dæmones præsunt, in superbia Lucifer, in luxuria Asmodæus, & similiter de aliis; ibi dæmones, & homines commixti, quorum mentio habetur Ezech. 32. Ibi Assur, & omnis multitudo ejus: in circuitu illius sepulchra ejus: in novissimis lacis: qui dederant quamdam formidinem in terra viventium. Ibi Ælam, ibi Mosoch, & Thubal (primus nostræ Hispaniæ Fundator) qui descenderunt ad Infernum cum armis suis, & posuerunt gladios suos sub capitibus suis. Numera modos, si potes, vel multitudinem damnatorum, singulas vel eorum pœnas, gravitatem, æternitatem, quæ si tantum ad puncturam acus reducerentur, intolerabilia essent. Procedamus à majori pœna damni, quæ est carentia divinæ visionis: Quid est Deus? Interrogatio hæc facta est cuidam ex Philosophis antiquis, respon-

pondit, sibi necessarium esse tempus ad prædictam
 responſionem. Tranſierunt dies, & cùm rursus inter-
 rogaretur, reſpondit: Quantum plus cogitaret, minus
 se expedire, quin potius plus se irretiret. Secundò, &
 tertio id ipsum accidit, & sic numquam reſpondit.
 Nos autem fide oculos illuminatos habentes, ordinem
 naturæ, gratiæ, gloriæ, & hypostaticam attendentes,
 quorum Deus omnium principium, & finis, Alpha,
 & Omega, quid dicemus? A mari exeunt flumina,
 ut iterum fluant, ad locum, unde exeunt, revertun-
 tur. Vide ergo à primo Angelo adusque infimam for-
 micam, minimumque foliolum arboris, *in ipso omnia
 vivunt*, moventur, & sunt; omnibus, seu commune
 esse cum lapidibus, seu vivere cum arboribus, seu
 sentire cum animantibus, seu intelligere cum Angelis,
 omnia per ipsum facta sunt. Ambulans juxta oram
 maris ille alius Philosophus, cogitabat prodigium
 magnum, quod omnia flumina intrant in mare, & ma-
 re non redundat, cùmque causam percipere non va-
 leret, desperans, atque confusus, se projecit in ma-
 re, dicens: *O enigma, atque portentum! Quia te ca-
 pere non possum, tu me recipe.* Quod in hoc fuit
 desperatio confusa, erit in nobis devotissima pietas,
 sive in Coelis, sicut spongia parva in illo mari glo-
 riantes, seu quod Deus avertat, in profundo Inferni
 per æterna sæcula desperantes. Nunc tu, ò Chris-
 tiane, quia non sentis, non doles: *Da amantem*, aje-
 bat fornax ille amoris M. P. Augustinus, *Œ sentit, quid
 dico!* *Addantur tormenta tormentis*, ajebat illud Ana-
 choritarum, & Pœnitentium Prodigium S. Bruno, *ig-
 nes ignibus, flagella flagellis*; tantum Deo non prive-
 mur: an tam parum tibi videtur per totam æternitatem,
 à primo principio, & ultimo fine excidisse? Hunc
 etiam insensibilia saxa, & parietes ex sua natura re-
 quirunt; vide Coelos, elementa, maria, flumina,
 bestias, pisces, homines, & Angelos, quasi à Deo
 habentes esse vitam, & motum, voluntatem ejus in
 singulis facere, quantam violentiam per totam æter-

nitatem ad centrum inclinare, & violentèr nunquam pervenire: *Ad te nos, Domine, fecisti, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te,* aiebat M. P. Augustinus; & iterùm: *Domine, hinc ure, hinc seca, hinc non parcas, ut in æternum parcas.* Major pœna, privatio majoris boni: *Nemo bonus nisi solus Deus;* privatio ergo Dei major pœna, quia carentia majoris, & omnis boni; finem loquendi faciamus: *Te decet hymnus Deus in Sion;* vel ut alia littera habet: *Tibi silentium Deus in Sion.* Altum est Cœlum, profunda terræ abyssus, procide ut vultus hæreat terræ: Moyses respiciens rubum, non audebat respicere contra illum, Tobis, & Tobias, pater scilicèt, & filius agnoscente se Angelum habuisse mercenarium, prostrati per horas tres, benedixerunt Deum; inde surgentes narraverunt omnia mirabilia ejus. Si ad alia prosequeris, agnosce præsentia, & intuitu B. V. Mariæ, te fuisse privandum societate omnium Angelorum, & Beatorum in perpetuas æternitates eris exul; procedamus modò ad alia.

Isaia 33.
v. 14.

Sap. 17.

Ignis generalior pœna: *Quis ex vobis habitare poterit cum igne devorante, & cum ardoribus sempiternis?* De igne descendente in Pentapolim scribit sacer Textus, de impiis compeditis vinculis tenebrarum, vel in horribilibus tenebris Ægypti: *Paventes horrendè, & cum admiratione nimia perturbati: Tristes illis apparentes pavorem illis præstabant. Et ignis quidem nulla vis poterat illis præbere lumen:* intercedit namque vox Domini flammam ignis intercidentis in Inferno, ut ardeat, ut urat, non ut illuminet, nisi ad videnda horrenda: in Empyreo, quod à *Pyr*, & ignis nominatur, ex adverso, ut illuminet, non ut comburat. Ideò personæ tristes illis apparebant, pavorem nimium præstantes, & timore percusi facierum, quæ videbantur quasi Magorum præstigia videntes, ac cogitantes, plura illis ex monstris perturbabant, & qui aliquomodò suadebant, præmittebantque læta, & foelicia durissimis flagellis cædebant; serpentium sibilatio-

ne commoti, tremebundi sine fine pereunt; mortem vocant, & ipsa fugit ab eis; preoccupati pessimis vermium conscientiae moribus; testimonium dantes condemnationis, praesumentes saevam, iniquam, & damnatam conscientiam, ignis eorum non extinguetur, & vermis eorum non morietur. Vide modò quinque stagna poenarum pro sensibus quinque, ad visum jam dictum est: *Vadent, & venient horribiles*; ad gustum, *uva eorum uva fellis, & botri amarissimi; fel draconum vinum eorum*. Hæc est terra tenebrosa, mortis caligine operata: *Ubi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat*; nullus ordo naturæ, quia mors non consumit, ignis non lucet, cunctaque contra ordinem sine fine non finiunt, mors non consumit, vita, mors, reliquaque omnia tam pura sunt, ut nihil habeant de solatio, sed tantum quæ sunt de dolore; solus adest divinæ justitiæ ordo, pondus, & pondus; mensura contra mensuram; ut quantum se in deliciis glorificaverunt, tantum pro mensurâ ipsis poena infligatur. Commanducaverunt sibi carnes, dicebantque montibus, cadite super nos, & collibus, operite nos. Execrationes, & maledictiones in Deum, & in Sanctos, audebis etiam in Mariam proferre? Satius erat non natos fuisse, quam bonum illi esset, si natus non fuisset homo ille! Et tu, amantissime Domine crucifixe, qui tulisti pro nobis maledictionem, factus pro nobis maledictio, ut in gentibus benedictio fieret, propter pretium infinitum tui Sanguinis, nè permittas in tuis filiis hæc mala. O pretium Sanguinis infiniti tui, in Sanguine Testamenti tui emitte vincos tuos de lacu: exeamus à carcere hoc poenali, ut ad aerem, & stationem benigniorem procedamus, & unctionibus ad quinque sensus Deus nos non privet.

O si cogitationes hominum, & mortalium timida, si per monstra, & somnia terret Deus; si cogitatio una insomnes reddit! O damnatorum infelicissima cogitatio! Servistis Diis alienis, modò isti non dabunt vobis requiem die, ac nocte.

Et

Deuter.

32.

Job 10.

Habac.
Cant. c.
3.

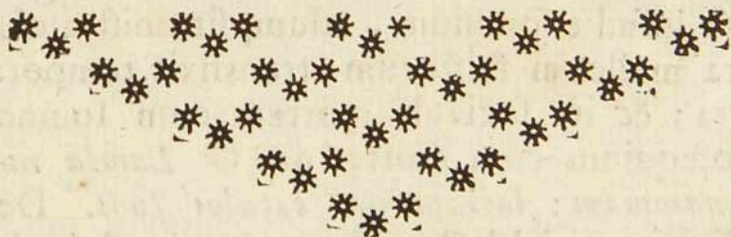
Et qualiter æternitatem omittimus? *Ibit homo in domum æternitatis sue; & rursus: Incurvati sunt colles mundi ab itineribus æternitatis ejus.* O æternitatis circulus donec fuerit duratio Dei! Designa, si vales, in circulo, vel initium, sive finem. Juravi per viventem in sæcula sæculorum, quia tempus non erit amplius. Tempus & præsens, & præteritum, & futurum habet, æternitas nunc tantum: cogita quantumvis quod in primo instanti æternitatis ipsum sine intermissione, successione, aut variatione considera. O instans immutabile! O momentum, à quo æternitas! Si & singulas horas, menses, dies, & annos attendas, si quoties horologium pulsat, advertas, omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur. Non revertetur flumen retrorsum, omnia intrant in mare, ibique & nomen eorum deperditur, & ultra aquæ sine fine miscentur. Inferni poenæ in duratione infinite, in extensione innumerabiles, & intensione incomprehensibiles exprimentur in eo, qui ausus est intrare ad nuptias sine veste nuptiali, hoc est, sine charitate; ligatis manibus, & pedibus omni impotentiam ad bonum, ad retractandum, ad poenitendum, ad operandum; ligatis manibus, quibus designatur operatio, in tenebras exteriores, simul & interiores, intellectus, memoriæ, & voluntatis, obscuratâ ratione, induratâ, & obstinatâ voluntate; memoria absque recordatione, aut si cum illa, de his tantum, quæ dolorem, desperationem, ad descerpendum proficiunt; præteritorum, occasionum scilicet deperditarum, quas alii obtinuerunt, & à periculis liberati sunt, & modò gaudent in Cœlo: præsentium, quæ nunquam finiuntur, nè minimum erit, quo temperentur solatium; futurorum, totius æternitatis. Fletus irremediabilis memorans convivium, ad quod stetit, ad quod invitatus, memor Sacramentorum, beneficiorum, Redemptionis Sanguinis Christi efusi; quæ omnia conculcavit, & despexit. O quot sunt in uno facinore delicta! O se-

men

Matth.
22.

men parvum tot maledicta continens! Ovum Ba-
 filisci pulchrum, & variis coloribus depictum in
 cortice, sed intus omne malum latens. Et stridor
 dentium perpetuus, sine quiete, sine intermissio-
 ne. Intellexistis hæc omnia? Qui habet aures au-
 diendi, audiat. Hæc anima tradita est tortoribus,
 dæmonibus videlicet, divinæ justitiæ ministris, odio
 habentibus, & Deum, & homines; & in his tam-
 quam in imagine Deum, si possibile foret, volen-
 tibus discerpere. Quæ cantilenæ! Quod matuti-
 num! O potentia! O sensus creati ad laudandum
 Deum! De sociis, ac complicibus in peccatis, fas-
 ciculis zizaniorum, vel in morte uniuscujusque,
 vel in Judicio universali, ligatis manibus, & pedi-
 bus in æternum chaos projiciendis. O infœlices
 amores turpi! O commixtiones infœlicissimæ, & tur-
 pissimæ! Vel per exempla, vel per doctrinam,
 vel per societatem, sicut passionum socii in Chris-
 to ad gloriam; ita & peccatorum in dæmonibus,
 & hominibus ad pœnam. Quantum sibi delecta-
 tionis, sic & doloris. Sicut servierunt membra in-
 justitiæ ad iniquitatem; sicut & in Sanctis, qui
 exhibuerunt semetipsos Deo, & justitiæ ad verita-
 tem. Attendite mensuram contra mensuram in si-
 num vestrum, nec ad verba, sed ad considera-
 tionem intrantes in cor nostrum, illud adaperiat
 Deus in lege sua, & in præceptis suis faciat nos
 ambulare, & faciat pacem in diebus nostris, non
 æternam divisionem per peccatum ab ipso. Amen.

DECLAMATIO XIX.

DE INFOELICI, ET NEQUAM
fallaci Mundo.

Ejus miseriæ referuntur; ad ejus contemp-
tum excitamur.

*Mundus in maligno positus est: omne quod est in
mundo concupiscentia carnis, concupiscentia ocu-
lorum, superbia vitæ. I. Joan. 2. 16. & c. 5. 19.*

1. Joan.
2.

2. Re-
gum 20.
2.

Thren. 4.

MILIOLI, nolite diligere mundum: tran-
sit mundus, & concupiscentia ejus. In-
ter inimicos animæ numeratur mun-
dus, sed hoc speciale, inimicus in-
sidiator occultus, ex quo plus pericu-
li in illo, quàm in hoste manifes-
to, nisi fallax & seductor esset, facile agnosce-
tur; sed adimpletur in illo: *Væ qui dicitis bonum
malum; & malum bonum; ponitis lucem in tene-
bras, tenebras in lucem: amarum in dulce, dul-
ce in amarum.* Salutavit Joab Amasam dicens: *Sal-
ve mihi frater, osculans eum, amplectendoque eum
percussit gladio, & effudit intestina ejus, nec appo-
suit vulnus secundum, ipsum relinquendo involutum
in sanguine.* Jael ad Sisaram obtulit lac in phiala
Principum, ut biberet dùm siti ardebat fugiens ex
prælio: infudit somnium, assumpsit sinistra clavum,
dextera malleum fabrorum, transfixit tempora ejus
in terra; & ita sociavit mortem cum somno; si-
cut obsequium cum morte. *Sed & Lamia nudave-
runt mammam: lactaverunt catulos suos.* De La-
mia dicitur, quòd lactando catulos, ita stringit qua-
si diligeret, sed usque ad ossa confringit, & com-
mi-

minuit, ut societ mortem cum lacte. Est autem Lamia monstrum horrifonum ex diversis compactum, cui adaptari potest illud Horatii: *Humano capiti cervicem pictor equinam jungere si velit, & varias inducere plumas :: Desinat in piscem, &c.* Quis non horrebit? Aspice mundi difformem figuram. O munde proditor, ajebat M.P. Augustinus, cuncta bona promittis, cuncta mala profers: promittis florem, sed citò evanescit. Sequere Deum anima saltem fatigata fallaciis: quid in ejus promissionibus adinvenisti? Quid in verbis promisit? Quid in executione invenisti? Concupiscentia carnis est in mundo: invenisti delectationem? Scito, & vide, quia malum, & amarum est dereliquisse te Dominum Deum tuum. Noli attendere vino in vase invitante, & cum flavescit, quasi cum delectatione ebibas: *In fine mordebit ut coluber, & quasi regulus venena diffundet.* Concupiscentia oculorum, divitiæ, superbia vitæ, honores, scientia, reliqua sic in mundo trahentia, sed quid hæc sint? Te ipsum testem voco: Gigantes gemunt sub aquis, superbus Elephas mergitur; solus humilis Agnus sicco transit vestigio; nec vales de his quæ minima sunt exprimere, malens in silentio cogitare, quàm rudi voce nihil exprimere: *Quoniam vidi iniquitatem, & contradictionem in civitate; & non defecit de plateis ejus usura, & dolus.* Et iterùm: *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique; & si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo; tu verò homo unanimes, dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu; veniat mors super illos, & descendant in infernum viventes: homo pacis meæ ampliavit super me supplantationem: Pater insurgit in filium, filius Patri maledicit; nurus in socrum, frater in*

Psalm.

54.

fratrem ; & inimici hominis domestici ejus ; ab ea, quæ dormit in sinu tuo custodi *claustra oris tui*. Nisi ob spem videndi Deum, aiebat Divus Bernardus, ferè infernus videretur mundus, adeoque intolerabilis, sicut ille. Hinc Discipulus damnatus apparens suo Magistro, percontatus ab illo, an in inferno quæstiones forent ? Respondit sic : Una quæstio : Quid non sit pœna ? Et respondetur pro parte negativa. In Palatiis Regum, & Potentum ante accessum ad intimum, donec introducantur ad Regem, adest aula anterior, ubi stant, & ambulant qui ad illum intrare festinant ; hæc uno gradu distat ab interiori cubiculo : uno tantum gradu, ut ita dicam (aiebat in aliud Rex David) ego, morsque dividimur ; en iste mundus nequam, & qui juxta illud vitam instituunt, dicere valent : Uno tantum gradu ego, infernusque dividimur. Isti sunt inferni candidati, vel melius inferi lapide nigro notati, donec in interiora trahantur. Infernus pœnarum centrum, in quo omne malum, nullum bonum, vallis cadaverum, vallis Ennon, in qua inter saltus, cantusque nè perciperentur planctus idolo Moloch infantes igne cremabantur. Væ miseris ! Filios suos, & filias suas Dæmoniis offerebant ; sanguinem filiorum, aut filiarum deferebant scultilibus suis ; sanguinem quem quotidie peccatores effundentes super terram sacrificant Dæmonum idolis. O mare ! O Ægyptus ! O pœnalis carcer ! O spelunca latronum, draconum, strutionum, omniumque venenatorum, ubi toto cumulo malorum, tantum est apparientia bonorum ! gaudium breve, quasi hypocritæ ad instar puncti : hypocritæ quidem quasi repræsentator alterius personæ : præterit figura hujus mundi, reliquum est ut qui habent uxores, tamquam non habentes sint ; & qui flent, tamquam non flentes ; & qui emunt, tamquam non possidentes ; & qui utuntur, tamquam non utantur.

Ne-

Nemo sua sorte contentus; nulla domus sicut in Ægypto sine mortuo, cui lacrymæ exolvendæ. Bene primam vocem plorans emittit, qui nascitur, edocente naturâ, quoniam in terram lacrymarum, & dolorum ad vivendum in mundo evocatur: in medio laqueorum ambulamus, & ita vilis fuit à Sancto Antonio Abbate, conclamanteque illo: Quis à tot laqueis liberare poterit? responsum est: *Humilis. Pluet super peccatores laqueos: ignis, & sulphur, & spiritus procellarum.* Dictum est Eremitæ Psal. 10. oranti: Egredere foras, & studia hominum videbis. Vidit quemdam struem lignorum congregantem, quam cum ferre non posset ob pondus, nova multiplicabat, & addebat ligna, quibus impotentior fiebat ad portandum. Alius supra fornacem scintillas evomentem, totas volebat assumere. Sicut alius volens vento pasci, inflatus rumpebatur, & amplius majori cum labore volebat assumere: hæc studia sunt hominum, vel quorum importabilia sunt onera, vel curarum, sive peccatorum, dum exonerari debuerant, amplius, & amplius onerantur: vel qui luxuriæ flammis, vel superbiæ, vel divitiarum vento distenduntur, numquam dicunt *satis*. Aliorum erat visio, qui se vulnerabant, & feriebantur cultris dicentes se optimos habere Medicos: alii caudis equorum trahebantur inter dumeta, & spinosa loca, quoniam inde quietem sperabant. Hæc sunt hominum studia: Ephraim pascit ventum; Chamæleon vermis levis alitur ventis, & ad illos mutat colores: o pessimam voluptatem! O execranda amentia! Ille potens Xerxes cum validissimo Exercitu à sublimiori loco illum prospiciens, qui in brevi nullus remansurus esset, flevisse dicitur. Si è sublimi loco, vel levantes oculos in cœlum, vel deprimentes ad terram cum Sancto Ignatio de Loyola diceremus: O quàm vilescit terra cum Cœlum aspicio! Hoc mare magnum,

num, & spatiosum manibus; illic reptilia quorum non est numerus; majores pisces minores devorant; nec deerunt alii majores, ut etiam hos majores deglutiant. Nemo securus à socio, minus à seipso, dicto unius ex septem Sapientibus fertur: *Quanam perniciēs homini maxima? Alter homo, vel ipse sibi.* Iterum: Si è sublimiori loco velut Xerxes adnotetur mundus, alii nascuntur, alii moriuntur; alii ferro, alii strangulo, alii gladio, veneno alii, & quot genera vel mortis, vel morborum, alii rident, plorant multi; alius seducit alium, iste ab alio seducitur. Mundus carcer, quotidie multi educuntur quasi ad mortem damnati, nullus in brevi manebit. Sunt qui alterum judicent, cum tamen in occulto, aut etiam in publico pejus quam judicant faciunt. In reos capitalis sententia, plusquam ipsis reis dignioribus refertur. Deus stetit in Synagoga Deorum; in medio autem Deos dijudicat. Si ad Reges, & Dynastas levamus oculos, horrendum est illud: *Ad vos sunt, o Reges, hi sermones mei :: horrendè, & citò apparebit, quia durissimum judicium his, qui præsunt fiet. Exiguo enim conceditur misericordia; potentes autem potenter tormenta patientur. Ad vos sunt ergo, o Reges, sermones mei: Erudimini qui judicatis terram; terra terram; homo hominem judicet; sed Deus Judicem, & judicatum discutiet. Cæcitas, inconstantia, fallacia, brevitās, veluti ille equus pallidus, qui dicebatur mors, cui alius, cui nomen infernus, ut in Apocalypsi habetur, & viam, & finem mundi prænuntiant. Inquam cæcitas, tot ad hanc vitam congregare, nihil de æterna cogitare, nè timueris cum dives factus fuerit homo, & multiplicata fuerit substantia domus ejus: quoniam cum interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus; quantorum in brevi mortes prospicimus? Initium vitæ brevi*
fi-

Sapient.
6.

Pfal. 2.v.
10.

fini conjungitur ; & fortè brevi curriculo temporis jam thronos , dignitates , officia , jura , atque honores ab aliis in alios per mortem videmus transferri , ut tempus non ad fruendum , sed ad derelinquendum videatur pertransiens. O vita mors ! O vita somnium ! Qui in deliciis est vivens mortuus est , & si in auro vivat , in lecto blandiori quiescat , curæ insomnem reddunt ; suspirat in auro , insomnis est in culcitra. Si dives est , curæ insequuntur , si pauper necessitate premitur. Quantis divitiæ post dolores vitæ , quoniam omnis potentatus vita brevis ex curis , & doloribus , acceleratur mors , cum multoties pauperes inter labores foeliciori , ac longiori vita protrahantur. Si bonus Deum præ oculis habens , vita vivit , invidiæ patet ; malè viventium malitia torquetur , quamvis Deo perfectè servientes melior sit vita adversis tolerata , quàm foelicitatibus plena. O mors , o vita , o adversitas , o prosperitas , o dolor , atque timor ! Quisnam locus medius , vel à desiderio habendi , vel à timore perdendi securus ! Vel in corpore , vel in anima (quod plus dolendum) quis dolores , quis angores , quis singula mala percurrat ? Quis dies , vel quæ hora sine dolore , vel saltem sine timore pertranseat ? Si vigilas , adsunt curæ ; per somnia terrebis me , ajebat Job ; percurrere occupationes mortalium , variosque naturæ humanæ status , vide quid non sit labor , cuncta dolore sunt plena. Adest vita brevis , misera , periculosa , instabilis , laqueis plena , cæca , peccatis plena ; melior est mors , quàm vita amara. Quot dicere possunt , ut tæderet nos etiam vivere , propter quod Job , etsi in alio sensu protulerit cap. 7. v. 15. *Suspendium elegit anima mea , & mortem ossa mea , & quod quotidie pertæsi vitæ sic faciant. Vide vanitatis scholam , errorum labyrinthum , dolorum scrinium ; en homo verè naturæ ludibrium , quem ad*

om.

omnia flagitia natum in opprobrium sui indignata natura projecit. Homo Microcosmos vanitatis, mundus parvus iniquitatis, omnis homo mendax, omnis homo defectuosus. Quod si ad mundum in communi nostra transferatur oratio, renova Noe diluvium in quo pauci, id est octo animæ per arcam salvæ factæ sunt: descende inde in sacro textu ad diluvium sulphuris, & ignis in Pentapolim, de quibus textus: *Erat sicut Paradisus*, sed ardens sulphure, & igne facta est vallis cinerum; Palatia, arbores, fructus pulcherrimi, quasi visu, & aspectu pulchri, & ad vescendum suaves; cum tamen tangebantur in fumum, & cinerem disperiebant. Scribebam hoc feria quarta Cinerum: quid totus mundus in fine appareat quantumvis vallis speciosus? Acervus cinerum: O mortalium curæ! O quantum est in rebus inane! Rogavit quidam quantum fumi esset in ligno? Respondit alter: Cum combuseris, expende cineres, reliquum in fumum disparuit. *Cogitationes meae dissipatae sunt*, aiebat Job, *torquentes cor meum, noctem verterunt in diem, & rursus post tenebras spero lucem*. In fine mundi, juxta Apocalypsim Joannis, Babylon illa magna Civitas, cum qua fornicati sunt Reges terræ, ebria de sanguine Sanctorum, ornata Margaritis, sedens super bestiam habentem capita septem, & cornua septem, valido cum impetu quasi mola in profundum projecta est in infernum. Pictura Mundi juvenis pulcher: in capite mecum sapientia; in dextera mecum divitiæ; in sinistra mecum honores, in pectore mecum fortitudo; in femore mecum deliciae; in pedibus respice finem.

Job 17.

DECLAMATIO XX.

DE INFOELICI STRAGE LUXURIAE.

*Ruben Primogenitus meus :: effusus est sicut
aqua, non crescas, quia ascendisti cubile
Patris tui, & maculasti stratum ejus.
Gen. 49.*

GRANDES materias (ajebāt Maximus Hieronymus) ingenia parva non sustinent; tremit lingua, hæret animus; dùmque quidquid dici potest, minus est, quàm copia dicendi; obmutescit lingua, dùm copia dicendorum est major; mutus est Tullius, semperque restat dicendum. Aperi ergo, Altissime, labia dicentis, rhetorices laxare habenas: & quibus incipiam Declamationem hanc? Dilata os tuum, dùm minus semper erit quod dicas, majorque erit copia materiae, & nihil quod dicatur, valeat adæquare dicenda. De strage immani, inquam, luxuriæ: quibus verbis incipiam? Propono thema: Ruben, Jacob primogenitus, ascendens cubile Patris, maculans stratum ejus, nec verens (quod ipsa horret natura) dormivit cum uxore Patris sui: quid non audet improbus amor? *Sicut aqua effusus es.* Comune elementum aqua, semper ad manum, effusa nihil retinet: talis est luxuria. Universitas iniquitatis, virtutum, donorum, gratiarum depopulatio, cogita quidquid volueris, una tantum cogitatio culpabiliter admissa cuncta vitiabit, deperdet cuncta. In Exercitu Sultani in pulvere tormentario scintilla incidit ignis, totum in puncto consumpsit; tale est incendium luxuriæ: ignis est us-

O

que

que ad perditionem devorans. Vide in peccato luxuriae universalitatem, vilitatem, tenacitatem. Universalitatem, ut dixit S. Remigius: pueri sunt virgines, vix ad usum rationis pervenitur, in lapsum impingitur, & dum vix noscitur, excedit, & superat aetatem malitia: quanta ipsi miserrima vidimus, & quorum pars magna fuimus, vel ex notitia, & utinam in aliis experientia non in proprio capite terror; à principio mundi vix homines procreati, intenta cogitatio semper ad malum, sensus in pravum. Videntes filii Dei filias hominum quod essent pulchrae, adeo creverunt peccata, ut universale diluvium totam deleverit terram, quia tota erat immunda. Sequitur ex igne, & sulphure pluvia super Sodomam, & Gomorrham, illaque Provincias, quae Paradisus erant, redegit in cineres, quia tota igne turpitudinis immutantis usum naturalem ardebat. Inde descende ad singula; & o si non ita eveniat usque ad consummationem orbis!

Vilitas, & quid vilius immunda, ac foetente luxuria? Attende Prodigum pascentem porcos, cupientem de illorum siliquis satiare ventrem, fame pereuntem, nudum, horridum, extra se positum, ideo postmodum in se reversum caecitate, mentis laborantem, dissipantem substantiam suam, dona naturae, fortunae bona, gratiam, virtutesque omnes, & ad nihilum tandem redactum, velut dum in vase inverso omnia depereunt. Tenacitas, cujus animum semel luxuria tetigerit, velut pix irrepsit: vix tetigis picem, multis lotionibus non tollitur macula; à scintilla una augetur ignis, cuncta redegit in cinerem, sic etiam in Pentapoli evenit, pulcherrima aedificia, ad visum amoenissimae arbores onustae fructibus, cuncta tactu levi in favillam sunt redacta. Haec est Hydra septem, imo infinita capita prodiens, cuncta mala ex hac

radice procedunt: *Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia, idolorum servitus, veneficia, sectæ, homicidia, ebrietates, comessationes, & his similia.* Iterùm universale vitium, juxta Augustinum P. continua pugna, rara, & numquam secunda victoria; fortè ad horam eveniet, quod multis annis non evenit; nec in longa castitate fidendum, quoniam qui infirmitate cordis occultissimè laborant, ad multum tempus non sentiunt; colligitur tamen humor, qui dùm repentè incillit, etiam repentè mortem solet inferre. Accesserat propè in agonia mortis posito mulier, ut videret si jam expirasset, quam moriens impetu repullit dicens: *Recede, adhuc vivit igniculus.* Reliquis in vitiis peccat homo in animam suam: in hoc etiam in corpus quod maculat, quot foetoribus, infirmitatibus brevi in mortem adducit; animalia namque, quæ plus in luxuriam inclinantur, brevioris sunt vitæ. Implebitur homo vitiis adolescentiæ suæ, & cum illo in pulvere dormient: *adolescens juxta viam suam etiam cùm senuerit, non recedet ab ea.* Corpus ergo, quod est Templum Dei, fit membrum meretricis, in quo debuerat inhabitare S. Spiritus; Asmodæi, serpentum, atque draconum factum est spelunca; *porcorum mansit* quasi sus lota in volutabro, canis revertens ad vomitum suum. Corpus Sacrarium Corporis Sanctissimi, ac Venerabilissimi Domini in Eucharistia, cujus Sacrarium esse debuerat. Sapientes Philosophi ut rerum veritatem percipiant, de essentiis rerum philosophantur, ac disputant; quid sit res, quotuplex, & in quas divisiones partitur, propter quid, de causis, de effectibus, & ita quid, qualesque sint res disputant, sicque omnium venantur essentiam. O immane monstrum luxuriæ! Quis conclusit ostiis mare quando erumpebat quasi de vulva procedens? Dominus circumdedit terminis, dixit-

que: Hucusque venies, & amplius non procedes; & hic confringes tumentes fluctus tuos. Arenam mari terminum posuit: fidelis Dominus, qui non patietur tentari vos, supra id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione proventum. Verè dicebat Sapiens, quia scivi quod aliter continens esse non possum, nisi Deus det; propterea adii in oratione Dominum, & deprecatus sum in toto corde meo. Da, Domine, quod jubes, aiebat Augustinus Pater, & jube quod vis; disce facere quod potes, & petere quod non possis, quoniam Deus adjuvat ut possis: Sed quid est luxuria? *Inordinatus appetitus venereorum* ex nimio cibo, & potu: ex gulositate gutturis, ac ventris, talis enutritur humor; tolle ligna, nè incendium, ac flamma concrecant; flamma comburens montes, ignis ardens in corpore, sensus maculans, cor accendens, orbis naufragium; qui facilè cæteros laqueos vitat, incidit in hunc, in quem, & dæmones, & infernus suam confidentiam habent, quoniam qui facilè cætera vitia superant, ab isto facilè superantur: halitus dæmonis has prunas ardere facit: tolle luxuriam, ad minus tertia pars peccatorum, & inferni cessabit: hæc inferos adimplet, hæc tertiam partem, parum dixi, ferè paucis demptis, qui vel ob avaritiam, vel iram, cæteraque vitia damnantur, quasi stellarum, hoc est, eorum, qui pluribus virtutibus fulgentes, velut stellæ videbantur in mundo, denigrati carbonem accensi sint in inferno. O Deus misericors, ac clemens! *Pluviam voluntariam segregabis Deus hereditati tuæ*, & infirmata est; tu verò perficies eam. Sancti Spiritus, Domine, corda nostra mundet infusio, & sui roris intima aspersione fecundet.

De divisione verò, per quot capita, per quot species, satius esset quod nec nominentur in nobis.

bis. Qualibus insidiis pugnet, quàm occultis, quàm-
 que simulatis, quantos specie bonitatis (major
 dolor) ad ultima excidia deduxit! Quis Salomo-
 nem, Samsonem, Davidem, altissimamque virtu-
 tum Cedros accenso hoc igne redegit in cinerem?
 Audi Hieronymum: *Ex aspectibus* blandis, ex dul-
 cibus verbis, ex munusculis in amoris signum,
 ubi non timebatur periculum, quasi ex aspide
 occulto, in pulvere abscondito, ut Scriptura lo-
 quitur: fiat Dan coluber in via, Ceraustes in
 femita, mordens ungulas equi, ut cadat ascensor
 ejus retrò, vermiculus Ceraustes in pulvere abs-
 conditus talem casum ascensori casu retrò ad
 terram ellidit, tanta imo virulentia, ac virtute
 pollet, ut si eques hasta illum vulnerarit, ascen-
 dat venenum per ipsam, ut illum tradat in mor-
 tem. Venenum Aspidum insanabile tale ex Basi-
 lisco procedit, ut vidisse, periisse est, ideò ait
 Hieronymus: Vide cecidisse Cedros Libani, de quo-
 rum lapsis non magis timerem, quàm de lapsu
 Augustini, vel Ambrosii: quales autem sunt ef-
 fectus? Ipse Hieronymus: Audenter dico, cùm
 Deus omnia possit, virginem post ruinam resti-
 tuere non valet: valet quidem liberare de pœ-
 na, sed non vult coronare corruptam mente: con-
 querebatur olim fera quædam calida, cernens
 vestigia plura eorum animalium, quæ ingredie-
 bantur in Leonis speluncam, ut eum infirmum
 visitarent, & aiebat: *Vestigia spectantia te cerno,*
nulla retrorsum. Iterùm facilis descensus averni,
 noctes, atque dies patet atrii janua ditis; sed re-
 vocare gradum, superasque evadere ad auras, hoc
 opus, hic labor est.

Iterùm quibus, & occultissimis insidiis: recen-
 sui, dixit Dominus ad Saul, quæcumque fecit
 Amalech Israeli, & quomodo restitit ei quando
 egrediebatur de Ægypto, ut pergeret per viam in
 ter-

terram promissionis; percutite ergo Amalech, & demolite universa ejus: non concupiscas quidquam ex illo, non ovem, non bovem, non asinum, imò nec liberos & hominem senem, non parvulum, nec sugentem ubera matris: hoc fuit præceptum. Pepercit Saul quibusdam, & inter cæteros parvulum Amalechitam, ob hoc peccatum jam privatio Regni ei fuit intimata; decurrentibus porrò annis fugiens Saul de bello, irruit in gladium suum, dumque tota ejus anima adhuc in ipso esset, vidit virum quemdam, cui rogavit, ut irrueret in eum, ac interficeret, quoniam undique eum tenebant angustiæ; nec poterat vivere. Sed quis Saulem interfecit? Quid dixit postmodum David huic: Quisnam es tu? Et quomodo ausus es mittere manum tuam in Christum Domini? Cui ille: Amalechites ego sum: ergo parvulus in illo tempore servatus in vita contra Domini præceptum, crevit per annos, & mortem intulit Sauli, quoniam in vita servaret eum. Filia Babylonis misera, beatus qui tenebit, & alidet parvulos tuos ad petram: parvuli, cogitationes scilicet, dum vix evasce videntur. O filia Babylonis, ac confusionis misera, quæ tales parvulos nutris! Tunc pia anima tales alide illos ad petram, ad Christum scilicet in Calvario, ad Christum in cruce pendentem, velut Moyses percussit virga bis silicem, cujus gemina percussio duo ligna crucis significat, juxta Augustinum P. ut egrediantur aquæ largissimæ, ut bibat populus, ac mundetur anima, fiatque in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

Progrediamur ad alia: fovea profunda meretrix, viæ illius viæ inferi penetrantis in interiora mortis, nè innitaris verbis illius, nè dulcibus capiaris sermonibus ejus. Immisit Dominus in populum ignitos serpentes, ad quorum morsus me-

den-

dendos dixit Dominus ad Moysen : Fac serpentem æneum , &c. Ardorem veneni luxuriæ tabem accendere , ipsæ ejus proprietates declarant : venenum ardere facit , serpit , & extenditur , & per totum corpus diffunditur , corrumpit , & inficit carnem , odorem teterrimum causat , ita quod etiam ad distantes foctorem pertingere facit ; in alio , vel ex halitu , vel levi tactu pertransit ; hæc omnia facit luxuria ; sed nota inter alia teterrimum famæ odorem , cum melius sit nomen bonum , quam divitiæ multæ ; honorem deperditum , famam amisam , de qua verum habet illud : *Conscientia luxuriæ portatile infernum* , ignem , conscientia vermem , teterrimum odorem , vermem rodentem , quæ potiores sunt inferni pœnæ ; ita verum habet illud Gregorii Magni effatum : *Nulla major pœna , quàm conscientia delicti*. Et illud Hieronymi : *Et si bibat in auro , dormiat in pluma , non capiet somnium* ; non claudet oculos , quoniam peccata carnis majoris sunt infamiæ ; propter quod inter aliquos Gentiles , pœna erat turpis , quod amasiam nudam super humeros traheret , ut erubesceret præsentia turpitudinis suæ : quodnam vulnus intimius cordi , imaginationi , sensui , & cogitationi , quàm pensare , revolvereque in interiori imaginem turpitudinis , ac vilitatis propter quam peccasti ? O qualis erit illa cogitatio in inferno ! Filius matrem occiderat , & in pœnam cadaver illius expositum ductus ad supplicium habebat , clamabatque præco : *Matrem tuam occidisti , matrem tuam occidisti*. Quomodo non rumperentur viscera ad tale expectaculum ? Sic erit vel in vita hæc cogitatio , vel in inferno hæc imago. Conculcet inimicus , & comprehendat vitam meam , ajebat David , in pœnam admissæ culpæ : ò quàm conculcatam habet vitam inhonestus , & turpis ! Quid lætitiæ , quid gaudii in memoria perduto illo vi-

gore castitatis, illa pace; ac quiete cōscientiæ? Intrante horum loco tristi, ac nigra umbra cuncta obvolvante, qualitate morbida cuncta usque ad interiora mortis penetrante. Eleganti stilo depingit Salomon Proverb. 7. infœlicem occursum mulieris vagæ, & garrulæ, quæ quietis impatiens, & domi consistere non valens, per cancellos domûs suæ prospiciens vidit vecordem juvenem transeuntem per plateas juxta angulum, & prope viam domûs illius graditur in obscuro advesperascente die; & occurrit illi ornatu meretricio præparata ad capiendas animas, apprehensumque deosculatur juvenem: veni inebriemur, & fruamur cupitis amplexibus, & ignorat quòd quasi Bos trahatur ad victimam: *Nè intueris vinum (ait textus) quando flavescit, cum splenduerit in vitro color ejus: ingreditur blandè, sed in novissimo mordebit ut coluber, & sicut regulus venena diffundet.*

Prover.
23.V. 31.

Pfal. 72.

Unum inter alia communiùs adnotatur de luxuria: duplex est homo, etsi unus tantùm, & singularis sit: carnalis scilicet, & spiritalis; caro, & anima. Ex carne Brutis, ex spiritu Angelis comparatur. Ex carne dicit: *Ut jumentum factus sum apud te, computruerunt jumenta in stercore suo:* Homo comparatus est jumentis, & similis factus est illis. A spiritu, Angelorum æmulatur dignitatem: Minorasti eum paulò minus ab Angelis. In turpi homine spiritus in carnem quasi convertitur; absorbet caro spiritus, ut toto homo bestialis sit: in casto ipsa caro quasi qualitates induit spiritus. Degenerante spiritu in vilitatem carnis, in carnali homine ferè tantùm videtur bestia; in casto etiam ipsa caro ferè induit privilegia spiritus. Bestialis homo, totus est caro; castus homo totus videtur spiritus ex gratia Dei. *O mira metamorphosim! Magnificat anima mea*

Do.

Dominum : & exultavit spiritus meus in Deo salu-
tari meo. Attende qualiter nostra Tympanistria Sa-
 cra , Beatissima Virgo Maria cantaberit : bis vo-
 cat , jam nomine animæ , jam spiritus , hæc duo,
 ut gratiam referant Deo , quod Mater electa sit
 Dei. Num corpus suam partem non habet , ut gra-
 tes referat , quod ex ipso carnem sumpserit Ver-
 bum ? Cur bis jam nomine animæ , jam nomine
 spiritus , non semel adhuc carnem ad exhibendas
 gratias Deo meminit ? Et urgetur plus : David Pro-
 genitor Christi , cujus filius assiduè nominatur , bis
 carnem vocat ad regratiandum hoc beneficium :

Cor meum , & caro mea exultaverunt in Deum Psal. 83.

vivam ; non semel adhuc de spiritu mentionem
 facit ; Beata Virgo Maria bis de spiritu , nec no-
 minat carnem. David bis carnem , nec semel no-
 minat spiritum. Maria ob Virginitatem tota pul-
 chra , & sine macula , quasi carnem habuit , car-
 nis impedimenta nescientem , sed spiritus privile-
 gia fruentem. David peccavit cum Bethsabée : Ec-
 ce spiritus totus caro ; in hoc Mariano privilegio
 etiam caro privilegia habuit spiritus , excessit in
 puritatem Angelos ; David in carne totus factus
 est caro , ut verum habeat , quod ipse dixit :

Ut jumentum factus sum apud te ; & iterum : Ho- Psal. 72.
mo , cum in honore esset , non intellexit ; compara- v. 23.
tus est jumentis insipientibus , & similis factus Psal. 48.
est illis. v. 13.

DECLAMATIO XXI.

AD IDEM.

Verba congregantis filii vomentis ::: sanguisuga duæ sunt filiae dicentes: Affer, Affer. Tria sunt insaturabilia, & quartum quod numquam dicit: sufficit; infernus, & os vulvæ, & terra, quæ non satiatur aqua; ignis verò numquam dicit: sufficit. Prov. 30.

SALOMON Sapiientissimus virorum expertus (proh dolor!) irreparabilia mala luxuriæ, vel fortè prævidens quæ in posterum eventura erant, dictus, inter alia nomina, *Vomens*, vel *Concionator*, in verba thematis prorumpit, sub quibus plura implicavit, quàm dixit; & quasi de luxuria, semel dixisse non sufficit, exempla multiplicat, proponit similitudines, & dùm numquam potest esse sufficiens quod dicitur, numquam sufficit copia dicentis, quia numquam sat esse potest, quod dicitur. Sanguisuga duæ sunt filiae, irascibilis videlicet, & concupiscibilis: sanguinem fugit sanguisuga, sanguinem quidem corruptum, in tantum donec rumpantur viscera ejus, numquam dicit satis; si tamen cinis, aut pulvis ei apponatur, cessat ab appetendo. *Infernus dilatavit* animam suam absque ullo termino, flatus Domini succendens eum, ardebit usque in inferni *novissima*; succensus ignis in furore ejus, nec deficient ligna peccatorum, quæ ibi ardent, quoniam per totam aternitatem, nec retractatio peccati, nec doloris, aut amoris Dei actus elici poterit. Ecce ligna inferni,
quis

quis infœlicior status? Si semel peccatum retrac-
tarent, cessaret infernus; sed numquam istud. Ap-
paruit cuidam in inferno damnatus associatus dœ-
moni, qui ipsum tentatum in infernum detraxe-
rat; dictum est illis: Subjicimini Deo, volunta-
tem mutate; responderunt, & dixerunt: Plus va-
let torqueri, quàm subjici: plus à malo non flec-
ti, quàm à malo cessare. Sic ab initio diabolus
peccat, nec à malo cessabit; talis est duritia dœ-
monum, ac damnatorum. Et quoniam luxuria num-
quam dicit satis, quasi os vulvæ, quasi terra
quæ non satiatur aqua, quoniam ita fuit in vi-
ta, sic in morte, nec est locus pœnitentiæ, quam
non est invenire apud inferos. Qualis dignus planc-
tus! Te in æternum Deum non diligere, in
æternum odio habere, nec uno instanti cessare,
quia in hac vita numquam cessavit luxuria! Ad
omnem aquam turbidam aperiet os suum inho-
nestus: quid tibi, ut bibas aquam turbidam?

Immoderatus ardor est ignis, ac luxuriæ, ut
quemadmodum febris exardescit in corpore, sic
luxuria ardeat in mente. Frequentior infirmitas
corporis febris est, hæc febris in animo livido
est: quàm variæ febris species in corpore! qua-
liter etiam luxuria variè ardet in mente. Nullus
etsi repentina morte sublatus, quantumvis re-
pente sclopi ictu moriatur, instanti ei succendi-
tur febris. Qualia, & quàm varia symptoma-
ta, inquirunt Medici, in febrium vario genere;
quàm variæ qualitates, quàm variæ complexio-
nes, & in omnibus unus est mortis finis. Dici-
tur febris *Syncope*, quæ in instanti, vel ad ho-
ram occidit. *Hæctica*, quæ levis, ad tempus ap-
paret, aliquando videtur liber infirmus, iterùm
reddit, longa duratio, incurabilis omninò, & ta-
lis ut usquè ad singula tabes procedat, de qua
dicitur: *Principiis obsta, serò medicina paratur,*

cùm longas per moras convaluere tabes; halitu, vestibis, usque ad lapides, & parietes pervenit hæc qualitas, prava infectio: fortè progenies ab uno ad alium morte peribit; hæc erant initia parva. De cancro dictum est in principio facilis curationis, difficilis cognitionis: in progressu claræ cognitionis, impossibilis curationis. Quis in tertiana febris non mirabitur vicissitudinem frigoris, ac caloris? Ordinem temporis, immoderatum frigus præcedit, succedit febris nimius ardor; nonnè peccans humor, ex quo hujusmodi vicissitudo generatur? Quomodò ergo jam quiescit quasi non esset, jam tam varios, tamque oppositos in effectus prorumpit? Evenit istiusmodi quod illis, quibus cordis insilit dolor, quoniam colligitur humor insilit de repente, & interficit. Hæc sunt varia symptomata à Medicis dicta, à Philosophis qualitates vocatæ. Vide dæmoniacum illum Christo oblatum surdum, cæcum, ac mutum, ulterius, & lunaticum, ab infantia in aquam, vel in ignem projectum, ex ore salivas velut hebetem vomentem, in sepulchris habitantem, quasi lunaticum modò, quasi sanum, jam quasi sanctum, inter mortuos, in desertis, & quasi alium, sed ex alio motivo, Hieronymum in lapides impingentem, lapidumque ictibus se percutientem, ac conterentem: sic si quid potes adjuva nos, ajebat Christo Pater hujus misertus nostri: si credis omnia possibilia sunt credenti: credo, inquit, adjuva incredulitatem nostram; & iterum: Da nobis fidei, spei, & charitatis augmentum, & ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare quod præcipis.

Beato Henrico de Suson, Ordinis Prædicatorum, Viro admirabilissimæ poenitentiae, & altissimæ contemplationis munere illustrato, revelavit Deus in visione rupis, tractatu de novem rupibus, quæ ad præsens explicanda sumimus. In

medio mari altissima rupes, novemque mansiones in ascensu ejus: hominem, de quibus dicitur, facies hominis sicut pisces maris contendentes exire de aquis, ut ad culmen summæ rupis ascendant; frequentissimi casus in singulis rupibus, ita ut vix paucissimi pervenirent ad culmen: aqua luxuria est, *qui bibunt iniquitatem quasi aquam*. Qui bibit, & deglutit aquam, absque masticatione deglutit. In Hydropisi, quæ ponderositatem generat, intumescit venter, nec in ipsa sitis aqua extinguitur, sed quod plus bibitur, augetur sitis; si de avaritia dicitur: *Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit*, nihil minus de luxuria. Hydropisis infirmitas est ad mortem, incurabilis ferè est. De muliere Samaritana notanter advertitur, quod Samaritana erat, juxta D. Antonium de Padua, quia *Samaritana* idem est ac *Custodia*; detentus in carcere, impeditus ad omnia, ad progrediendum, videntum, &c. In custodia, & vinculis malè tractatus à Præposito carceris, à Principe, vel majori à quo detinetur, & fortè nec lucem videt: sic luxuriosus in carcere dæmonis detinetur.

Job 15.

Inter alia mala luxuriæ, quibus in hac vita, & in alia punitur, non minor est remorsus conscientiæ; sicut umbra sequitur corpus, sic tristitia, remorsusque conscientiæ, ejusque vermis sequitur peccatum. Cæcitas mentis prima filia luxuriæ; in hac vita tristitia, angor, etiam in somnis imaginationes: *Terrebis me per somnia*, ait Job. Diva Maria Magdalena de Pazzis ajebat: se de hac vita exire nesciens quomodò qui peccavit lætari valet; & hoc maximè de luxuria. Imaginatio torquebitur, ipsismet cogitationibus, sicut frænetici, & amentes in somnis somnia frænesim, quoniam Angelus Satanae, cui datæ sunt in hac, & alia vita colaphizat, discerpere vellent se

Cap. 7. v.

14.

se ipsos, si possent. O intellectus, memoria, & voluntas! In quibus stat perfecta beatitudo, gaudium, & fruitio Dei; in his major in inferno poena: hujusmodi potentiae datae sunt homini ad possidendum, & amandum Deum: qualiter ab hoc fine excidistis? His succedit odium, tenebrae, execratio, maledictio, blasphemia in Deum: haec erit vestra aeterna occupatio: quae cantilena! O infelix Matutinum! Quae desperationes! Et tu Domine in cruce pendens, qui sustinuisti maledictionem: quoniam maledictus omnis qui pendet in ligno, libera creaturam tuam ab aeterna maledictione, ne audiamus: *Discedite a me maledicti*; sed: *Venite benedicti a Patre, Filio, ac Spiritu Sancto*; & his dictis parum dicamus de remediis, finemque pariter faciamus in re tantae, tamque dilatatae materiae, quae ut agebat Apostolus, nec debet in nobis nominari, ne suo foetore inficiat aures, & corda. Oratio mentalis designatur principale remedium; qui considerat, non peccat: *Quoties*, agebat P. N. Augustinus, *memoriam delectationis carnis pulsat, ad vulnera Christi confugias*; abscondere ibi in petra, illa refugium Herinacis; peccatoribus scilicet, velut Hericii spinis peccatorum circumvoluti. Aliud remedium vita recte disposita, temperantia in cibis, jejunium, & mortificatio carnis, fuga occasionum, lectio librorum piorum, omnis abstinencia a luxu, & excessu, devotio ad Beatam Virginem Mariam, & Sanctos; oculis, auribus, linguae, ceterisque sensibus imponere frana; a lectione turpi, a donis, & munusculis, reliquisque redolentibus impuritatem, quasi a facie colubri fuge. O quam grave damnum experientia quanto dolore probatum, spernere parva! *Qui spernit modica, paulatim decidet*. *Capite nobis vulpes parvulas, quae demoliuntur vineas, nam vinea nostra floruit*. Veni auster,

&

Matth.
25.

Ecclesiastici 16.
Cantic. 2.
v. 15.

& perfla hortum plantationum intima aspersione.
Spiritus Sancte, tua nostra corda mundet infu-
sio. Amen.

DECLAMATIO XXII.

CONTRA SUPERBIAM INITIUM
omnis peccati.

*Vade, & lavare septies in Jordane, & reci-
piet sanitatem caro tua, atque mundaberis.*
4.Reg.3.v.10.

DIXIT Eliseus Nahaman Syro in in-
firmitate lepræ laboranti: Sicut mo-
tus cordis in homine est primum
vivens, & ultimum moriens, sic
superbia, quæ est appetitus excel-
lentia propriæ; de qua Augustinus
in Regula: *Alia namque* iniquitates in malis ope-
ribus exercentur, ut fiant; superbia verò, etiam
bonis operibus, insidiatur *ut pereant*. Qui-
nam perfectionis gradus, cui non insidietur su-
perbia? Et si locus detur diabolo, quantumvis
parùm ingrediatur, ipse se extendit, cunctaque
in vitium rediget. Per septena ostia Nilus emit-
titur in mare, tanto strepitu, ut surdos vicinos
reddat: per septena vitia superbia ruit præceps
in omnium mare vitiorum. O quàm surdi, vel
quàm surdis canitur, quæ in tantum se occul-
tat, nè percipiatur, quasi Syrenes surdò canen-
tes, vel mortuo verba facientes, quasi aures
habentes, nec audientes, nec illam percipientes,
adeò est occulta malitia! Lepra infirmitas ab
in-

intus ad extra procedens, habitu inficit, tactu-
que. *Lavare septies in Jordane*, dixit Eliseus:
Jordanis, fluvius Judicii; *descensus eorum* inter-
pretatur. Per septem ostia ingreditur animam:
propria excellentia, proprio judicio, voluntate pro-
pria, gloria vestium, divitiarum, proprietate pos-
sessionum, vanitate scientiarum. Ergo lavare
septies in Jordane, & recipiet sanitatem caro
tua, atque mundaberis. Humilitas superbiæ oppo-
sita tres gradus habet: subjici majoribus, æqua-
libus, & inferioribus; sic ab opposito superbia
majoribus non subjici, æqualibus superbire, infe-
riores despiciere. Vide humilitatis alios gradus,
nullum contemnere, contemnere se ipsum, con-
temni se contemnere.

Excusabatur Joannes Baptista dùm Christus
ab eo baptizari vellet. *Ego, inquit, à te debeo
baptizari*; cui Christus: *Sic decet nos implere
omnem justitiam*. Justitia est omnis virtus; tres
habet gradus: ad Deum, ad seipsum, & proxi-
mum; sic & humilitas ad majores, æquales, &
infimos. Subjiciebatur Joannes Christo superiori,
Christus inferiori Joanni; uterque majori, æqua-
li, ac inferiori: ergo omnis justitia impletur, cùm
omnis humilitatis gradus exequitur. Hanc virtu-
tem edocendam, à nobisque addiscendam, di-
cit in Evangelio Christus: *Discite à me quia mi-
tis sum, & humilis corde*. Et Augustinus: Dis-
cite non mundum creare, nec in ipso mundo mi-
rabilia facere, sed quoniam mitis sum, & hu-
milis corde. Hanc ad edocendam descendit Chris-
tus è Cœlo: quis non miretur? Quia respexit
humilitatem Ancillæ suæ. Non virginitatem, non
maternitatem, non potentiam, quam fecit Deus
in brachio suo; sed quia respexit humilitatem
Ancillæ suæ: *Ecce Ancilla Domini*. Per superbiam,
ut seipsum diligit homo ad despectum Dei per-
ve-

venit; per humilitatem ad denegationem sui, usque ad amorem Dei ascendit: apertissimum signum damnationis est superbia; sicut humilitas prædestinationis. Esau reprobos designans; Jacob prædestinatos: erat autem Esau asper, durus venator; Jacob lenis, habitans in tabernaculis: istò oves à dextris designantur; hœdi autem, illò à sinistris. Ovis humile animal; nec si cæditur vix emittit vocem, non ferit, licet excorietur, & non solùm lanam, verùm etiam pellem sine quæstu offert tondenti; hœdus autem animal ad luxuriam, cornu feriens, ac impetens, ore fœtidus, saltans, per abruptaque gradiens; hoc signum superbiæ. Sit ergò homo sibi ipsi, proprioque judicio vilis, ac humilis, seseque ducat pro nihilo, & quia plerumque spiritus vanitatis, sui que inordinatus amor ambulare se in magnis, super se levare conatur, exaltare cor, verbis, ac cogitatu seducens, eò Christus infundit homini humilitatem, ut se ipsum parvipendat, in centro nihilitatis suæ quiescens; omnibus Dei donis se sentiat indignum, nullo se audeat æquiparari; nihil sibi nisi vitia sua adscribat, & nedùm sub Deo, sed & creaturis omnibus sese submittat. Hæc humilitas totius sanctitatis vitale est fundamentum, quam qui adeptus est, omnium Dei donorum capacissimus est: humilitas hominem facit mitem, benignum, morigerum, clementem, misericordem, peccata sua memoriæ non oblivioni tradit, quasi extractum se ab inferis compunctione conteritur; unde dicit cum David: *Domine, eduxisti ab inferis animam meam*; & quia non minoris, sed & certè majoris beneficii est detinere labentem, quàm extrahere lapsum, quasi eductus ab inferis, quæ pro peccatis suis meruerat, semper memoria retinet, cogitatque: Quot sunt, qui vel cum mi-

noribus, vel cum minimò numero crutiantur in inferis! O quàm utilis memoria! O debita materia, & fomentum humilitatis! Alia est spiritualis superbia, corporalis alia. Ista circa res corporeas versatur; illa verò circa spirituales, virtutes, ac dona superna: corporalis suos actus habet, videlicèt, circa divitias, genus, vel nobilitatem, scientiam, pulchritudinem, honores, ac temporalem gloriam, &c. Spiritualis verò circa virtutes, atque à Deo dona, tribuendo sibi quod non habet, judicando ea sibi deberi, supra quod habet præsumere; atque extolli, non Deum Authorem de bonis agnoscere, sibi ipsi quasi debita præsumendo, quasi per propria merita habere, contra illud: *Quid habes, quod non accepisti?* Et *si accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* Jam saturati estis, quasi soli essetis, divites facti sine adjutorio alterius regnantes: Utinam ad regnum humilitatis potius intenderetis! Magnum præmium: Qui se humiliat, exaltabitur; sicut ex adverso: Qui se exaltat, humiliabitur. Quàm repetita sententia! Quàm experta! Circa primum, à miseris liberantur, in quæ ceciderant; conservantur in gratia; ad majora à Deo erecti. Pro secundo pariter tria damna; ab excellentia excidere, de qua superbiebant; desiderata negare, cujus loco vilitatem, & despectum ingerere, quod timebant. O quàm bonum, jucundum, atque proficuum propter peccata se humiliare! Contrito, & humiliato corde, quod non despicit Deus peccata confiteri; non est simile remedium adversus peccata; erigit Deus ad gradum sublimiorem gloriæ, quo plus ad humilem peccati confessionem procidit homo; accumulatur virtutes, supplicia merita minuuntur, quinimò & tolluntur: O quàm suavis medicina contra peccatum, se humilem peccatorem confiteri! Infer-

no dignum, damnatis parem, imò ipsis dæmonibus, hæc animam ad cœlum levant, hæc ab inferno educunt, ut qui dignus erat inter dæmones torqueri, inter Angelos Paradisi gaudiis perfruatur. Quot sunt exemplaria! Angeli propter superbiam dæmones sunt facti, donis, quæ habebant privati, in profundo inferni protrusi: exemplum proposuit Christus Apostolis se gloriantibus, quod etiam dæmonia ipsis subicerentur, quibus dixit Christus: *Videbam Satanam, sicut fulgur de cœlo cadentem*; hoc est: Similis erit vester casus, si similis fuerit vestra præsumptio: quoniam superbia ex Angelis dæmones facit, sicut & humilitas ex dæmonibus Angelos. Similes in exemplum positi sunt Nabuchodonosor, Cyrus, Herodes, aliique plures, qui quasi essent Dii superbierunt, cùm oporteret homines non Deo paria sentire, sed semetiplos humiliare. Dixit Pharaon: *Quis est Dominus? Nescio Dominum.* Dixit Nabuchodonosor: *Sciat omnis gens, quoniam Nabuchodonosor Deus terræ est.* Sic Danielis 4. Alius Nabuchodonosor à Deo flagellatus, humiliatusque coram eo confessus est potentiam Dei, semetipsum humiliavit, & dixit: *Laudo, & magnifico, & glorifico Regem cœli, ejusque potentiam agnoscens seipsum humiliavit, & sic veniam consequutus.* Idem de Antiocho, Herode, & aliis. De Anania, & Saphira dicitur, quòd ob vanam gloriam vendiderunt agrum, pretiumque apposuerunt ad pedes Apostolorum; eoque repentina morte puniti sunt, ut verum habeat: *Qui se humiliat, exaltabitur; qui se exaltat, humiliabitur.*

Lucę 10.

Exodi 5.

Judith 5.

Dan. 4.

Ex D.
Ber. Ser.
54. in Cantic.
Et D.
Greg. lib.
11. Moral. cap.
8. D. Basil.
Orat. 17. de humilitate,
& vanagloria.

DECLAMATIO XXIII.
IN FLAGELLO TERRÆMOTUUM
à die 23. Martii anno 1748. in hoc
Regno.

*De cœlo auditum fecisti judicium: terra tre-
muit, & quievit. Psal. 75. v. 9.*

Ad Heb.
10. v. 13.
Jeremia
10. v. 7.

HORRENDUM est incidere in ma-
nus Dei viventis: quis non time-
bit te, ò Rex gentium! Circa horam
septimam matutinam diei 23. Mar-
tii anni 1748. perceptus est terræ-
motus quasi parvus, dùm statim qua-
si à furore iræ viventis Dei impulsus, & subito,
profiliens spatio viginti septem milliarium, & ul-
trà usque ad trigesimum tertium pariter millia-
rium concussa terra de cœlo auditum judicium,
tremuit terra, & non quievit; ædificia plura,
præcipuè firmissimum B. V. Mariæ de Montesia
Cœnobium, inexpugnabileque Castellum æqua-
tum est solo, nec remansit lapis supra lapidem;
aperta est terra, parietes velut turbo contriti
sunt, mortui homines plusquam numero viginti;
Venerabile Sacramentum Eucharistiæ inter ruinas
projectum, cùm tamen (portentum mirabile!)
Sacra Hostia, simulque & parvæ, contactæ ser-
vatae sunt in Pyxide. Respicias Domine terram, &
facis eam tremere; impellens parietem quasi tur-
bo; in Locis circumadjacentibus modò à supra-
dicta die usque ad præsentem octavam Maji, in
omnibus his non est averfus furor ejus, sed ma-
nus ejus adhuc extenta. Quis temperet à lacry-
mis?

mis? Quis non commoveatur? *De cælo* auditum est iudicium, hæc sunt Iudicii signa: Erunt terræmotus magni per loca: ecce respectus iræ desuper. Civitates, Provincias, & Regna terræmotus obruisse in antiquis codicibus legimus; sed in nostris Provinciis, ac Regnis nec codicibus antiquioribus invenimus: *Ab ira tua, à flagello terræmotus, libera nos, Domine.* Contrita sunt ossa, consumpti sunt homines. Cogitatio hominis confitebitur tibi, & reliquæ cogitationis diem festum agent tibi: sicut excusa olea, parvæ quæ remanserunt signa sunt, & justitiæ, & misericordiæ: justitiæ in multitudine, quæ periit; pietatis, ac misericordiæ in paucis, quæ salvæ sunt factæ. Hac comparatione exprimitur vel multitudo reproborum, paucitasque salvandorum, vel in qualibet ruina, vel à Deo inflictio supplicio, & multitudo eorum, qui pereunt, & paucitas eorum, qui liberantur. Arescentibus hominibus præ timore, tunc qui fugerit ad montes, non revertatur in civitatem, nec in domum, nec veniat tollere tunicam suam; sic ad præsens, habitantibus hominibus in desertis locis, in tabernaculis, & pellibus, imò & ipso Venerabili, & Augustissimo Sacramento pariter sub his tabernaculis exposito. Quis tibi nunc sensus, dum talia respicis? Melius esset fortè mori, quam videre mala, & exitia talia. *Ubi fugiam, nisi ad te Deus meus?* Quò ibo à spiritu tuo? Si ascendero in Cælum, si descendero in infernum, si sumpsero pennas meas diluculò, & habitavero in extremis maris, illuc manus tua deducet me, & tenebit me dextera tua.

Non confidentiam amittamus, nec dicemus ut in fine mundi montibus, cadite super nos; & collibus, operite nos; sub umbra tua vivemus, & in habitaculo sancto protectionis tuæ erit ha-

bi-

bitatio nostra. *Tu terribilis es; & quis resistet tibi? Terra mota est, petrae scissae sunt, custodes quasi mortui facti sunt in die Resurrectionis Domini. Cum exiret populus de Aegypto, terra mota est, hi fuerunt letitiae motus: A facie Domini mota est terra: montes exultaverunt ut arietes, & colles sicut agni ovium.* Deus cum egredieris coram populo tuo iter faciens eis, terra mota est; sed nunc Domine, quia commovisti terram, sana contritiones ejus, quia mota est, quia conturbata est; praecipe ut quiescat, ut cujus corde terra, quam respicis, & facis eam tremere, ad tuam voluntatem quiescente cognoscamus, & talia flagella ex nostris peccatis prodire, ex tua misericordia cessare. Cor durum peccatoris, quod in fine male habebit, quod nec timore, nec minis, nec suppliciis terretur; quod nec Deum timet, nec homines veretur. Cor insensibile quidem, quasi illud de quo dictum est: *Ego indurabo cor Pharaonis*, non quidem impertiendo malitiam, sed subtrahendo gratiam, hac irrigante emollietur. Auferes cor lapideum, dabisque nobis cor carneum, quod te diligat, te sequatur; cor docile, cor humile, cor illustratum a te: sicut divisiones aquarum, ita cor hominis in manu Dei, ad quod voluerit converteret illud; sed convertere Domine ad nos, & convertemur ad te. Num adhuc tantis flagellis non emollietur cor nostrum? Usquequò peccatores, Domine? Usquequò peccatores gloriabuntur? Ingredere in terram, peccator, abscondere in fossa humo, introire in inferiora terrae, abscondere a facie irae Dei viventis in saecula saeculorum. Babylon, Babylon operta Margaritis, ebria de sanguine Sanctorum, cum qua fornicati sunt Reges terrae, venient in te una die plagae cunctae. Projecta es quasi lapis molaris usque ad profundum inferni. Corripe nos,

Do-

Psalm.

113.

Exod.

14.

Domine, verumtamen non in furore tuo, nè fortè ad nihilum redigas nos; & flagella iracundiæ tuæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte. Peccavimus, Domine, peccavimus cum patribus nostris; injustè egimus, iniquitatem fecimus. Patris nostri peccaverunt, & nos iniquitates eorum portavimus, visitans iniquitates usque ad tertiam, & quartam generationem. Arguit nos conscientia nostra: si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, mentimur, & veritatem non facimus. Multorum nobis conscii delictorum, nec sic desperamus; quoniam magnus venisti de cœlo Medicus, quia magnus in terris jacebat ægrotus.

Centurio, & qui cum eo erant in Calvariæ monte, viso terræmotu, & his, quæ fiebant, revertebantur percutientes pectora sua, & omnis turba eorum, quæ aderat ad spectaculum istud, dicebant: *Verè filius Dei erat iste. In fremitu conculcabis terram, & in furore obstupescies gentes.* In terræmotu sepulchri in die Resurrectionis Domini, custodes facti sunt velut mortui, quoniam Angelus, qui Resurrectionem nuntiabat, & aspectu fulguris terrorem, & vestimentorum ejus candidus aspectus quasi nix, & malis terrorem, & bonis consolationem indicabat: sic ad præsens, produc, mitissime Domine, de cordis nostri duritia lacrymas, quibus debita flammaram incendia extinguere valeamus. Quis ambiget intra filias pharetræ justitiæ Omnipotentis Dei flagellum terræmotus, vel primum obtinere locum? Quid jam restat? Quis non commoveatur? Sana ergo contritiones ejus, quia commota est terra. Quæ in infortunati statu peccati mortalis excipit tremor terræ, quasi Dathan, & Abiron, sub pedibus eorum aperta terra, devoravit eos, & quæ cum eis erant: deglutivit eos,

aut

Matth.

27.

Habacuch. 3.

aut pervenerunt vivi in infernum; aut brevissima morte perempti, rursus in corpore, & anima cruciabantur sine fine. Si nos similis culpa constringeret, cur non similis æterna puniat pœna? O altitudo divitiarum! Nabuchodonosor, & Pharaon, quantum ad naturam ambo homines, quantum ad dignitatem ambo Reges, quantum ad culpam æqualiter tenebant captivum populum Dei: Quid ergo fines fecit inæquales? Pharaon cum Exercitu suo in mari rubro fluctibus involutus descendet in profundum quasi lapis; Nabuchodonosor cum feris habitavit in desertis, septem tempora mutata sunt super eum; fœnum quasi bos comedit. Hæc sunt flagella misericordiæ, ut cognosceret quia solus Dominus est Deus cœli, & terræ, ut reverteretur ad mentem, disceret non superbire, sed humiliari, quoniam est Deus in cœlo sursum, cuncta respiciens in terra deorsum. Dicente autem Jesu ad turbas, astiterunt nuntiantes ei quomodo Pilatus sacrificantibus Galilæis miscuit cum sacrificiis sanguinem eorum; similiterque qualiter diruta turris Siloe decem & octo interierunt involuti ruina turris, tunc ait Jesus: *Num quia ipsi debitores fuerint præter omnes homines habitantes in Jerusalem? Non dico vobis: sed si pœnitentiam non habueritis, omnes similiter peribitis.* In punitione plurium alios exterrendo minatur ut resipiscant; *non te vult percutere*, ajebat M. P. N. Augustinus, *qui tibi clamat: Observa.* Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant à facie arcus, ut liberentur dilecti tui: ostendisti populo tuo dura, potasti nos vino compunctionis. Isaïæ 29. dicitur: *væ Ariel, Ariel; additus est annus ad annum: E suggestu verba faciens in principio Quadragesimæ declamabam in altera de his Civitatibus, quæ modò varias commotiones, & terræmotus est experta,*
di.

Luc. 13.

dicebam quidem: Ut veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram, à sanguine Abel iusti, usque ad sanguinem Zacharię filii Barachię, quem occidistis inter Templum, & Altare, quoniam à retroactis annis cernebantur in pavimento maculę multę sanguinis ex irruptione militari in ipso Templo, cum morte plurium, tum Sacerdotum, tum Laicorum, mulierum, adhuc & puerorum. Proh dolor! Etiam publicè exposito, in tali necessitate, Venerabili, & Augustissimo Eucharistię Sacramento, hæc contigerunt; post illas calamitates, quas etiam nostris vidimus oculis, non interjecto spatio annorum nullo, iterum formido, & pavor; de cœlo dimicatum est: *Et circumvallabo Ariel, & erit tristis, & mœrens: à Domino Exercituum visitabitur in tonitruo, & commotionem terra.* Mirum est, quod de B. Andrea de Monte Regali scribit Magister Arpe (in suo Pantheon pag. 229.) ubi Corpus ejus se vidisse testatur illæsum, cum manu dextera elevata, quam numquam deposuit; anno 1691. terramotu in Vestinis desæviente, coram omnibus manus erexit, pectus, caput, in modum orantis, & fama est à terræmotu tunc liberata fuisse triginta sex vicina Castella intercessione haud dubiè hujus Dei Servis; & manum non deposuit nisi transacto terramotu. Anno 1717. videbatur iterum manum elevasse. Anno 1726. cum dextera elevavit etiam pectus, & movit pedes, quasi extra cussinum. Pariter, & mirum de B. Rita de Cassia, cognomento Impossibilium Sancta, eoque ob frequentissima, & difficillima miracula pluribus implicatis impossibilibus, dum possibilia reddit, digna est in Ecclesia hac denominatione mirabili, in Approbatione R. P. M. Fr. Joannis Alvarez, Ordinis S. Augustini, in vita, quam scripsit

Isaia 29.

In vita
ejus.

Ita Magister
Benignus
Sichovvki, Bohe-
mus, in
suis Soliloquiis
Augustinianis,
pag. 37.

R

de

de B. Rita de Cassia R. Admodum P. M. Fr. Michael Figueredo, Prior Conventus B. M. de Gratia Ulyssiponensis, Ordinis S. P. N. Augustini; & ex eo in traductione R. P. Emmanuelis Gonzalez de Paz, Conventus S. Philippi Matritensis Concionatoris majoris, refertur, quod anno 1730. die 12. Maii, hora sexta in mane Romæ incepit terræmotus magnus, inde pertransiit Nursiam patriam S. Benedicti, ubi desolatione facta ferè totius Civitatis, ruinis plusquam quadringenta hominum sepelivit; pervenit terræmotus usque Cassiam, in distantia quatuor milliarium, ubi Corpus B. Ritæ asservatur in Conventu S. Mariæ Magdalene, ibique spatio quinque horarum talis fuit commotio terræ, ut judicarent habitatores Civitatis finem evenere mundi, & accurrentes, ut de more habent in aliis necessitatibus, ad Ecclesiam ubi custoditur Corpus incorruptum, & integrum B. Ritæ, cunctis videntibus, quod firmis sceris, & vectibus Sepulchri ruptis, & reseratis; quorum claves apud diversos, diversisque in locis servabantur, elevatum est Corpus, profiliens extra Sepulchrum, & integro spatio quinque horarum oculis apertis, detinuit iram exterminii Dei ultimum exitium imminentis. *Terra tremuit, & quievit*; & peracto terræmotu absque læsione ulla, corpus B. Ritæ rediit ad Sepulchrum, sicut & brachium B. Andreæ depositum est ad pectus: *Quod autem ascendit, quid est, nisi quia & descendit primum in inferiores partes terræ? Fecit potentiam in brachio suo.*

Psal. 75.
68.

Ad Ephes
4.
Lucæ 1.

Verùm rursus attendimus verba illa Psal. 75.
De cælo auditum fecisti judicium. Augustinus P.
De cælo judicium jaculatus es. Si acuero ut fulgur gladium meum, & arripuerit judicium manus mea, evaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea. Hieronymus: *Annuntiabis judicium,*
quo-

quoniam ante illud in fine mundi, & erunt ter-
 remotus magni per loca, & hæc sunt signa Ju-
 dicii. Iterum: *Auditum fecisti iudicium.* Quis es
 in cœlo ostendisti in terra; ex tunc ira tua, &
 pœna. *Terra*, id est, habitantes in terra, & qui
 de terra sumus, & præ timore quievit, & cessavit ab
 opere malo. Tu terribilis es futurus Judex, &
 tuo justo iudicio: Terribilis est quædam expec-
 tatio iudicii. Et quis resistet tibi? Nullus. Et
 Prælati, & Clerici debent ejus iræ resistere, &
 placare eum pro populo. Ergo quis non com-
 moveatur arescentibus hominibus præ timore, &
 confusione, dùm vident in puncto contritos mon-
 tes: quidni homo fragilis, contrita ossa, in
 pulverem redacta structura humana: devertitur
 pulvis in terram suam, ut spiritus redeat ad
 eum, qui fecit illum. Domine in terrore tanto,
 confidentiam non amitemus: cùm ignoremus quid
 agere debeamus, hoc solum residui habemus,
 ut ad te oculos nostros convertamus, & corda.
 Parce Domine, parce populo tuo, ut qui justè
 pro peccatis nostris affligimur, pro tui Nominis
 gloria misericorditer liberemur. Amen.

DECLAMATIO XXIV.

PRÆVIA DE MEMORIA NECESSARIA
Dolorosissimæ Passionis Christi.

Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. Thren. 3. v. 20.

AM de Sacratissima, amabilissima, ac dolorosissima Passione Christi sermo noster percurrat. De necessitate, utilitate, de effectibus, doloreque: quibus verbis eam commendare poterimus? Manna absconditum, ad quod quisque voluerit, se convertit, medicina, & Apotheca ad omnia vulnera peccatorum, sicut Piscina, *Domus misericordiae*, in qua jacebat multitudo languentium, cæcorum, claudorum, aridorum; quinque porticus habens, ad curandas infirmitates quinque sensuum, Thesaurus omnes virtutes continens. Panis die, ac nocte ad omnia, & singula animæ fercula sociandus. Si oblitus fuero comedere panem hunc, aruit absdubiò tamquam testa virtus mea: ad piscinam ergo, remediumque animarum, ad scholam omnium virtutum in medelam omnium vitiorum, cuncti omnes celeriter accurrite, incipientes, proficientes, & perfecti inde numquam avelli; toto corde concupiscamus. Dicamutque omnes cernui: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Vespere, mane, & meridie narrabo, & annuntiabo.* Vespere ad Cœnam, sermonemque de dilectione, lotionem pedum, orationem in Horto, cum captus est peccatis nostris, cum funibus peccatorum, qui.

quibus nōs ligati sumus, Filium Dei constringimus: *Captus namque est in peccatis nostris.* Mane cū adductus ad Tribunalia, jam Pilati, jam Herodis, iterū ad Pilati Tribunal reductus, pedibus conculcatus, flagellatus, spinis coronatus, irrisus, & illusus, ad necem postulatus, Crucis pondere gravatus, ductus in Calvarium. Meridie crucifixus, tribus horis pendens, testamentum suum condens, septem illis verbis in Cruce prolatis, *emisit spiritum.* O fasciculus myrrhæ inter ubera mea semper amplexus; in corde commorans, amaritudine nos replens! Intellectus, sensus, voluntas, totaque anima absinthio, dulcique amaritudine exundet. Incipientibus, qui spinis peccatorum, adhuc involuti sunt, ut convertantur in ærumna dūm configitur spina: proficientibus, donec dicat anima: *Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam?* Donec dicant: *Ecce elongavi fugiens, & mansi in solitudine:* Perfectis verò, quibus montis excelsi Cervis, quasi salientes in montibus, transilientes colles, hæc sit sola tuta habitatio, quæ in caverna maceræ, in foraminibus petræ, in vulneribus Christi secura est, ac quieta habitatio. *Montes Gelboe, nec ros, nec pluvia veniant super vos.* Arueruntque prophético maledicto, ajebat Ambrosius, quoniam licet insensibilia forent, sensum dispensare debebant, eo quod in eis occubuissent Saul, & Jonathas, amabiles, & decori valdè, qui in morte quoque non sunt divisi. *Anima, quæ non fuerit afflicta, peribit de populis suis;* eo agnus Paschalis cum lactucis agrestibus, paneque azymo comedebatur; qualiter enim amaritudo Passionis Christi, Passio tam dolorosa, tam ignominiosa, tam amorosa, pertransivit sine lacrymis? Si corda dura: *Petræ scissæ sunt;* si emortua: *Monumenta aperta sunt;* si omninò terrea; *Et ipsa ter-*

Thren.4.

Psal. 53.
v.7.2.Reg.2.
v.21.Leviticū
23.Matth.
27.

Gen. 37.
v. 33.

ra mota est. Cùm Jacob manibus tenens tunicam filii sui Joseph sanguine feræ tinctam, & excisam lamentabatur: *Fera pessima devoravit filium meum.* Orator, ac Declamator in Romanorum Senatu, ut excitaret auditores ad ulciscendam Cæsaris mortem, post Declamationem, tunicam ejus tulit dilaceratam, sanguine conspersam, pugionibus transversam, ut ad debitam vindictam provocaret. O Sanctissima humanitas! Tot flagellis, spinis, & clavis perforata! Quis tibi nunc sensus, Virgo, dùm talia cernis? Et tu Virgo Israel, devota anima, delicata per amorem, accensa per compassionem, qualiter sicci erunt oculi? Quando spectas ut dolore conficiaris, ut dulci amoris cibo vulnerata charitate soli ei vivas, qui pro te mortuus est? Orationem, ac meditationem nostrum oportere esse panem quotidianum, quis ignorat? Panem cum lacrymis die, ac nocte; potum cum felle mixtum, recordatione, & memoria absinthii, & fellis: *Lumina fel sanat*; nam virtus cordis, & jecoris diaboli expellit potestatem: fumus iste super carbones extricat omne genus dæmoniorum. Quæ ergo materia aptior, quàm Passio Christi? Quid non ibi ad victoriam tentationum? Ut ajebat M. P. Augustinus, ad vulnera Christi confugiens cùm memoriam peccatorum tentatio pulsaret. Pro beneficiis exsolvendis, quid aptius Passione Christi? Pro peccatis dolorem; da lacrymam cordis cum Christi sanguine mixtam, da pro beneficiis gratitudinem, & in perpetuas æternitates accipe Deum. Omnia elementa, ajebat Gregorius, Authorem suum venisse testata sunt. Cœli enarraverunt gloriam Dei, cùm in ejus nativitate protinus stellam miserunt. Mare cognovit, quia se calcabile præbuit sub pedibus ejus. Terra cognovit, quia eo moriente contremuit; & hunc quem omnia in-

sen-

sensibilia cognoscunt, adhuc infidelium corda non norunt, & duriora saxis corda scindi ad poenitendum nolunt. Ergo mortui mundo soli Christo viventes, in meditationibus sanctis, & in deliciis lætemur æternis. In tua meditatione, Christe, tota nostra vita: anima nostra desiderabit te in nocte, & in præcordiis meis, de mane vigilabo ad te; in umbra tua vivemus, in te moveamur, & simus; & quoniam nobis præcipis memoriam tuæ Passionis, quoties Corpus, & Sanguinem tuum sumimus, in tui memoriam facere videor, dum tuum Corpus sumimus, pectus nostrum, ac cor sepulchrum tui esse debere; sic in pluribus Sanctis species Sacramentales conservabantur ab uno die in alium cum sumerentur: ergo simus hoc sepulchrum vivum, & clausum, sicut illud novum, in quo nondum quisquam positus fuerat, vel quasi prophetavit Isaias: *Et erit sepulchrum ejus gloriosum: ibi mulieres sedentes contra sepulchrum lamentabantur flentes Dominum.* Et erit requies ejus gloria: gloriosum, propter miracula, quæ ibi sunt facta; lumen de cœlo descendebat pluribus annis Sabbato Sancto, quod lampades Ecclesiæ accendebat; sit novum excisum in petra, novum in quo nondum quisquam positus sit. Altare de lapidibus quos ferrum non tetigerit: excisum in petra propter firmitatem; clausum nè liber sit, aut ingressus, aut egressus: ibi Corpus Christi aromatibus myrrha, & aloes, quasi Christi bonus odor de eo in omni loco, conditum. O quale Sepulchrum in triduo mortis Christi fuit cor, ac pectus Beatissimæ Matris Mariæ Virginis! Imitemur quantum possimus hujus Sepulchri dotes, ita die, ac nocte ad nos metipsum nostra cogitatio revertatur. Non te quæramus, Domine, extra, cum tu sis intra: Eo enim, ajebat M. P. Augustinus, quærebam te,

&

Isaiæ 11.

v. 10.

Matth.

27.

& non inveniebam, quia te quærebam foris, cum tu esses intus. Ita emortui mundo, sit nostra vita assidua meditatio Passionis tuæ. Nihil expressius, quin & principalis, imò & totus effectus meditationis Passionis Christi; hic sit, amori nobis, in eandem imaginem transformari, & in solo Crucifixo vivere. Nihil expressius ad perfectionem Christianam, quam totalis mors in nobis, & abyssalis in Christi vita, & morte transformatio: mortuus præcipuè pro Sacerdotibus, & magis pro Religiosis, expressius habet hanc imaginem: sive laus, sive vituperium sit de ipso, nec quæritur, nec gaudet: à mundo oblitus, & ipse mundum oblitus. Viliori, ac quod tantum sufficit ad nuditatem tegendam tunica contextus. Tandem sicut nudus egressus est de utero matris, ita & nudus reversus in centrum matris communis omnium, quæ est terra. Hoc opus nostrum, hic totius vitæ scopus, hoc humillimè à te Præceptor noster tantum quærimus, & rogamus. Ergo principalior, & totalis nostræ orationis, ac meditationis materia sit dolorosa, & amabilis Passio Christi; hinc & major absque comparatione fructus, propter quod ajebat B. Albertus Magnus: Ex sola simplici elevatione ad Crucifixum major fructus habetur, quam ex jejunio per annum cum solo pane, & aqua, ex flagellatione usque ad efusionem sanguinis; quoniam plus amor, & virtutes excitantur, ita ut nullus elevet visum ad Crucifixum, quin melior ex compunctione, ac cordis teneritudine visum inclinet. Et quidem ad omne bonum assequendum quid utilius? *Ego sum via, veritas, & vita*, ajebat Christus: *via recta, occulta, investigabilis, pulchra, etsi spinis seminata, à qua divertens, viam civitatis, & habitaculi (cælestis) non invenit.* *Veritas, vera doctrina, vera miracula, veræ promiss-*

Joann.
14.
D. Tho.
à Villa-
nova.

missiones, verus Deus, verus Homo; cum tamen
 omnis homo, & quidquid in mundo est, men-
 dax. *Vita, sine qua omnis mors*; propter quod
 dixit Christus, juxta expositionem Villanovani:
Cum exaltaveritis filium hominis, tunc scietis
quia ego sum. Eò agebat D. Bernardus: Circum-
 eam, aut perambulem terram, imò ferè & Cœ-
 lum, nullibi te utiliùs inveniam, quàm Cruci-
 fixum. In Christo ergo Crucifixo, cum cuncta
 bona inveniantur, specialiùs consideranda mag-
 nitude dolorum, peccatorum nostrorum gravi-
 tas, beneficii magnitudo, Divinæ Bonitatis ex-
 cellentia, multitudo virtutum in Passione, con-
 venientior modus hujus Redemptionis. Ex his pro-
 cedunt principales effectus: compassio Christi,
 odium peccati, gratitudo beneficii, amor divinæ
 bonitatis, Christi virtutum imitatio, laudatio divi-
 næ Sapientiæ, simulque confirmatio nostra in fi-
 de hujus mysterii circa dolorum gravitatem;
 juxta Angelicum Doctorem, ille omnes excessit
 dolores, si excipias Inferni, & Purgatorii. Cha-
 ritas, & amor in Passione excedentia ex desi-
 derio Redemptionis copiosissimæ, ac abundantis-
 simæ, ex Passione absque solatio, ab omnibus
 derelictus, juxta quod ad Patrem dixit: *Deus*
meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Eò
factus sum sicut homo sine adjutorio. Et Psal. 90.
Infixus sum in limo profundi, & non est substan-
tia. Hujus figura, oblatio duorum animalium
 in sacrificium, & victimam pro peccatis populi,
 qui offerebantur, quorum alter mactabatur, &
 in holocaustum Deo offerebatur; alter in solitu-
 dinem dimittebatur, liberque evadebat, quoniam
 primum animal quasi morte pro libertate alte-
 rius offerebatur. Agnoscamus ergo, dilectissimi,
 quisnam paritur, quantum, à quibus, & pro
 quibus, quibus circumstantiis. Sed & multitudo

Joann. 8.

Mar. 15.

v. 24.

Psal. 78.

Psal. 90.

virtutum; quas nos Dominus docet, & quas imitari debemus, sit principalior finis, juxta Petrum Apostolum Epist. 1. cap. 2. *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus, qui peccatum non fecit, qui cum malediceretur, non maledicebat, &c.* Hinc charitas, humilitas, obedientia, patientia, mansuetudo, reliquæ cunctæ virtutes, ubi melius effulgent? Hinc ad singulas procedamus.

DECLAMATIO XXV.

DE ORATIONE IN HORTO, Agonia, & Captione Christi.

Et hymno dicto, egressus est Jesus trans torrentem Cedron. Joann. 18.

B Horto voluptatis Paradiso in Eden plantato procedamus, anima mea, ad Hortum Gethsemani in monte Olivarum: quomodò ad invicem sibi astipulantur illi, ut quemadmodum in primo primus Adam de terra terrenus, præceptum transgrediens, comestione de ligno scientiæ boni, & mali, inobedientiæ peccatum in mundum induxerit, quod secundus Adam de Cœlo cœlestis obediens factus usque ad mortem, illius inobedientiæ transgressionem, damnaque ejus dissolverit. Paradisus in Eden locus voluptatis, Hortus Gethsemani in Olivarum monte, ubi Christi anima tristis usque ad mortem, ubi tædere cœpit, & pavere, agonizare usque ad mortem, ubi positus in agonia uberrius

rius sanguineum sudorem emiserit, quo totum corpus Ecclesiæ abluatur, & sanctificetur, quasi si in primo, fons, qui egrediebatur de terra, divisus in quatuor capita, totam, universamque superficiem terræ irrigaret. Ergò hymno dicto in gratiarum actione, Psalmo scilicet: *In exitu Israel de Aegypto*, quod canebant filii Israel, post Cœnam agni Paschalis in memoriam egressus de Aegypto, &c. Explica materiam, circumstantias, & aliqua mysteria hujus Psalmi. Hic melius pariter sudoris sanguinei animas irrigans tempus felicissimæ gratiæ, ad nos adduceret: O qualia, & quanta mysteria! Veniat dilectus meus in Hortum suum, & comedat fructus pomorum suorum: fructus quidem illius inobedientiæ, sicut nunc istius obedientiæ fructu ad totum corpus Ecclesiæ Christus transfudit: non sicut delictum, ita & donum, in omnes inobedientia transivit, quos omnes quotidie experimur, sed ubi abundavit delictum, superabundavit & gratia. Ingreditur Hortum Christus, sequamur & nos: relictis ad ingressum aliis Discipulis, assumpto secum Petro, & duobus filiis Zebedæi, procidens in faciem suam, cœpit pavere, & tædere: Petro quidem, in quo signatur fides; Jacobo, & Joanne filiis tonitruï: primo, qui luctator dicitur; secundo, qui gratia interpretatur: hi sunt qui eum viderunt in gloria transfigurationis, ut verum habeat illud: *Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ latificaverunt animam meam.* Orans ad Patrem dicebat: *Domine, exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat: à voce ergo gemitus mei, &c. Similis factus sum Pelicano solitudinis, &c.* De quo scribitur, quod pullos præmortuos rostro rumpens peccatus fervido sanguine irrorans illos, ad vitam restituit sicut nicticorax. *Sicut Passer solitarius, &c.*

Psal. 93.
v. 19.

- Matth. 28. v. 27. *Quasi servus oblatus debitori suo summæ decem millium talentorum debitor, procidens aiebat: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Fidejussor sum, Pater, pro homine, quoniam hic levavit animam suam contra Deum, ut sumeret de fructu arboris prohibitæ: parva est distantia à modo ad sequentis diei vesperam: Ecce modò levo manus meas ad te, manus quidem puras, in oratione, sed sequenti vespera levabo in Cruce, ut clavis durissimis perforentur: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Si voluit esse sicut Deus, ego hîc sum vermis, & non homo. Si illud cor superbum, vide istum humilem: si pedes ambulando, legem tuam conculcando præcepta despexit, ecce pedes mei in hujus culpæ satisfactionem, pariter durissimis clavis transfigentur, & cùm nec possim fidejussionem despiciere, in satisfactionem tot prohibitorum passuum, hos acerrimos dolores offeram tibi citò: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Coronam spineam pro tot cogitationibus pravis, superbis, & immundis tibi offero, parum à modo distat usque ad vesperam sequentem, flagella, sputa, irrisiones tibi offero, non tantùm ad satisfactionem, sed & ad infinitam compensationem, sat erat suspirium, sat erat una gutta sanguinis: sed quid Theandricæ Dei actiones viriles, in quas suppositum Divinum totam Dei virtutem, valoremque refundit. Vide, Pater, si ista tibi sufficiunt, à primo instanti meæ Incarnationis usque ad ultimum vitæ meæ: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Vide si est copiosa Redemptio, & plusquam delictum, donum. Procidit in faciem suam: O immensum pondus peccati! En in flagella paratus, supra dorsum meum fabricabant peccatores; sulcos fecerunt: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Quis tuos, Domine,

repetens angores ; percurrēns labōres , lacrymas ,
 imò & sudorem sanguineum attendens , non
 conlacrymetur ? O foelix terra , tali sanguineo su-
 dore irrigata , & frugifera facta ! Jam non in
 transgressionem pœnam in sudore vultus tui Adam
 primus vesceris pane ; non jam cùm eam colue-
 ris spinas , & sribulos germinabit tibi : quot flo-
 res , quos ructus , quas virtutes , quid germi-
 nabit hæc terra ? Refert Egesippus , quoniam de-
 currente sanguineo sudore abundanter super ter-
 ram , nascebantur flores , illam habentes inscrip-
 tionem : *O mors , quàm amara est memoria tua !*
 Si licuit Poetis effingere , quòd ex sanguine cur-
 rente in terram in morte Aiadis nati sunt flo-
 res hyacinthi , cum inscriptione : *A , & T* , quasi *væ* ,
 non dedignetur anima has Declamationes lege-
 re : *O mors , quàm amara est memoria tua ! O*
balneum salutiferum ! Omnes sitientes venite ad
aquas , & qui non habetis argentum , properate ,
emite absque argento , & absque ulla commuta-
tione vinum , & lac . Quidquid indigueritis , à
 Deo postulate , qui dat omnibus affluenter , &
 non impropertat : affluenter , ac abundanter , non
 parcè : generaliter , non uni , sed omnibus : libe-
 raliter , non vendens , sed sine pretio dans ; pos-
 tula autem , ò anima ! *In fide , nihil hæsitans :*
 nam si hæsitaveris , nè æstimes quidquam à Do-
 mino receptura . Tribus oravit horis , in cujus
 memoriam tribus nocturnis in Matutinis Ecclesia
 laudes in Deum concinavit ; additis insuper ipsis
 laudibus , in quibus omnes creaturas invitatur , qua-
 si effectus ad suum factorem , & Deum , à quo
 illud esse acceperunt , ut licèt insensibilia ejus
 voluntatem facientes , quoniam *ipse dixit , &*
facta sunt , ipse mandavit , & creata sunt ; cuncta
 benedicant Deum de Coelis , & terra , lau-
 dent illum ; omnis spiritus laudet Dominum : om-
 nis

Ecclesiast.
 tici 41.

Isaia 55.

nis spiratio, nec ulla est, quæ non sit à Deo; nè ergo aliquam ab ipso furemur, omnis spiratio laudet Dominum. Erubescere, & confundere, tu homo, qui & majora debes, & rationalis es, nec sic exolvis Deo sicut inanimantia, & bruta. O fœlix nox tribus ad minus horis in Oratione impletis! Vide David Regem inter curas, inter bella dicentem: *Media nocte surgebam ad confitendum tibi.* O media nox, quieta hora! *Dùm medium silentium tenerent omnia, & nox in suo cursu medium iter haberet: omnipotens sermo tuus, Domine, de Cœlis à Regalibus sedibus in mediam exterminii terram profiliivit.* Hac hora extitit occisio primogenitorum Ægypti; hac hora Verbum Dei caro factum est. Hac hora quietissima natus est; & hac eadem hora, qua tenebris noctis faciliùs perpetrantur mala, & tot occultantur peccata in silentio, & quiete noctis, Deus fortè sua Myſteria loquitur, & revelat hominibus suam voluntatem; loquens illis illustrationibus frequentioribus manifestat arcana. O verè beata nox! Tristitiam, angorem, & pavorem tamquam fluctus in animam exprimens, illud cogitabat: *Omnes fluctus tuos induxisti super me.* In anima apprehensio plus est, quàm in corpore passio: *A timore inimici eripe animam meam;* quid erit potestas, dùm sic terrebat timor, exponit Augustinus: *In me transferunt ira tua, & terrores tui conturbaverunt me. Intraverunt aqua usque ad animam meam; tædet animam meam vite mea,* ajebant Job, & Paulus; *ita ut tæderet nos etiam vivere.* Ecce tædium, angor, & tristitia, cæterique fluctus; tempestas demersit me; timor, & tremor venerunt super me, & contexerunt me tenebræ. O Sanctissima Anima! Tunc præsentia, futura tormenta, peccataque omnia sicut in plano in puncto totum pondus globi innititur; si nos

Pſalm.

118. v.

62.

Pſal. 87.

v. 8.

Pſal. 63.

v. 1.

Pſal. 87.

v. 17.

Pſal. 68.

v. 1.

Job 10.

v. 1. 2. ad

Cor. 1.

nostra peccata non fuissent, minus fuisset dolor, minus pondus, minus agonia, tedium, & tristitia; tunc verum habuit illud: *Circumdederunt me canes multi: circumdederunt me vituli multi: erue à framea Deus animam meam.* Framea fuit cogitatio peccatorum, canes, & vituli multitudo eorum, sicut & dolorum. O iterum anima Sanctissima! Quis tuas repetens lacrymas non conlacrymetur? Quis tuos percurrens labores non commoveatur? *Pro justitia agonizare pro anima tua, & usque ad mortem certa pro justitia.* Qualis agonia mortis! Si Filium Dei sic pro alienis peccatis ultima nocte vitæ exterruit, quid nobis in hora ultima vitæ? Breve mappa ubi in carta brevi Provinciæ, & Regna brevissimo spatio depinguntur: sic erit cor hominis pro nunc; pro singulis membris plures erunt dolores, quàm membra: *Si cognovisses, & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis? Quia venient dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo, & ad terram prosternent te, & non relinquent in te lapidem super lapidem.* Hæc quidem adimpleta sunt in vallo, & excidio Jerusalem civitatis, adeò ut etiam usque ad fundamenta arata sit civitas, ut nec ipsi lapides fundamenti in suo loco manerent; nec in ipsis lapis super lapidem maneret, cogitantes inimici Thesaurus sub terra fuisse absconditos. Ad mores autem nostros in mystica animæ nostræ Jerusalem, hæc sunt adimplenda: quid non excidet loco? Cuncta subvertentur, nec remanebit lapis super lapidem. De torrente in via bibet, si in æstate torrentem pertransieris, siccatus est torrens; ludens absque periculo pertransies; accessit hyems, congregantur pluvix, nequit pertransiri torrens: qui prius nimia siccitate nullum signum dabat qua-

li-

Psal. 21.

Ecclesiasticus 4. v.
33.Lucæ 19.
v. 42.

ter sic crescere posset: nunc ergo hæc abscondita in lucem procedent. Tempore agonis dum venerint dies illi super nos, quorū impetus ex concursu aquarum, peccatorum, dolorum, conscientiarū angoris, ac turbulentiarū? Quis aquam adeò intolerabilem pertransiet? Oremus Dominum, nè in hora exitus prævaleat inimicus, & cum Angelis Sanctis transitum habere mereamur ad vitam. Hæc ventura sunt super nos in die illa, nunc abscondita ab oculis nostris. Ad eos qui venerant Jesum apprehendere, dixit Christus: *Hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum*, tunc derelictus in manus eorum tamquam Diaboli ministri, plus in eorum voluntate, quam Job in manus Sathanæ, cui dictum: *Verumtamen animam illius serva*; qualis exceptio modò non est facta, cum imò ad mortem sit traditus: tunc ergo accesserunt, eumque comprehenderunt, ac ligaverunt; Judas, ex Apostolo factus apostata, Principes Judæorum, & Magistratus populi, qui locum tenebant sanctitatis, ac justitiæ, deteriores facti, quoniam corruptio optimi pessima; sic & generosioris vini plus acidum fit acetum: sic Lucifer primus inter Choros Angelorum, & Seraphinorum in infimum inferni projectus, nos docet, qualiter à majori altitudine plus timendum; *elevans* namque, dicit Scriptura, *allieisti me, & ab altitudine diei timebo*. Ergo permissione facta, irruit illa cohors, & quasi exultant victores capta præda, præcipuè die desiderata, irruunt in Agnum mansuetissimum, sicut Apes circumdantes; sicut ignis exardescens in spinis, quasi canes, & impetu facto, projecto in terram mansuetissimo Agno, conculcaverunt eum, adimpleto vaticinio Psalmi: *Miserere mei Deus, miserere mei, quoniam conculcavit me homo; conculcaverunt me inimici mei,*

Lucæ 22.
v. 53.

Job 2. v.
6.

Psal. 55.

quo-

quoniam multi bellantes adversum me. Dixerat Jesus interrogans quem quærent: *Ego sum*, & ad primam vocem: *Abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram.* Iterum interrogavit: *Quem quæritis?* Responsoque: *Jesum Nazarenum*, permissus est se teneri. Primum *Ego sum*, indicat omnipotentiam, & divinitatem; secundum humilitatem, & permissionem in natura assumptam; ad primum non timentes duro, & obstinato corde, *Quoniam nemo potest corrigere quos Deus deserpserit*, ad malitiæ complementum processerunt, Christum pedibus conculcaverunt: *ò pedes sacrilegi!* *Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui filium Dei conculcaverit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit.* Cecidit Daniel ad pedes ejus, qui loquebatur: ab humiliore loco, Domine, respectivè ad majorem altitudinem, tua gratia hominem sublevat, non nos permittas in duritiam cordis, obstinatamque voluntatem incidere. Primum *Ego sum*, tuam omnipotentiam, absque ullo termino, tuam infinitatem, cæterasque infinitas perfectiones veremur; abscondemus facies nostras, quoniam quis vultum tuum in suo splendore poterit videre: quia non es agnitus ad præsens, propter quod interrogati: *Quem quæritis?* Non responderunt: *Te*, sed: *Jesum Nazarenum.* Quæremus ergo vultum tuum, illumina illum super nos, in quem desiderant Angeli prospicere, irradiatæ intellectui, ac menti nostræ; hinc per fidem te agnoscamus, donec in Patria Beati semper tuâ præsentia fruamur.

Joann.
18.

Ecclesiast.
7. v.
14.

Ad Hebr.
10. v.
29.

DECLAMATIO XXVI.

AD CHRISTUM PRINCIPIBUS,
ac Concilio Sacerdotum præsentatum.

*Et adduxerunt eum ad Annam primùm, qui
erat socer Caiphæ, &c. Joann. 18. v. 13.*

INDICTA acceptâ à filiis Jacob Si-
meon, & Levi de Sichemitis ob stu-
prum sororis suæ Dinæ, horrendum
scelus perpetrarunt fictâ amicitîâ,
& pacto irruentes in civitatem, de-
populaverunt eam, & arreptis gla-

diis occiderunt omnes masculos, irruentes super
occisos, & uxores duxerunt captivas, specie
quidem religiôsæ circumcissionis, verè tandem
deceptionis, ac vindictæ. O sacrilegum scelus!

Gen. 34.
v. 30.

Gen. 49.
v. 7.

Quo audito, Jacob dixit filiis suis: *Turbastis me,
& odiosum me fecistis Chananæis, & Pheræis.* In-
deque ad hæc prospiciens, sic ad eos loquutus
est: *Simeon, & Levi vasa iniquitatis bellantia male-
dictus furor eorum, quia pertinax, & indignatio
eorum, quia dura.* Ex tribu Levi Sacerdotali pro ma-
jori parte componebatur Concilium Sanhædrim ex
septuaginta duobus Judicibus, præcipuè ad cau-
sas Religionis ex Scribis, & Pharisæis, videlicet
Scribis, qui habebantur ut periti in lege; & Pha-
risæis, qui virtutem, & Sanctitatem videbantur
specialiter in populo profiteri: sed quales isti erant,
qualeque concilium? Lege invektivam Christi ad
eos Matthæi 23. Ibi apparet vita iniqua eorum,
qualiterque tenentes locum sanctitatis, legis, &
doctrinæ, perversi pejores essent omnium: de his
etiam

etiam Danielis 13. dicitur: *Egressa est iniquitas ab his qui videbantur regere populum. Ecce concilium malignantium! o agnus innocens, ac mansuetus: hi sunt vituli multi, tauri pingues, qui circumdederunt te; hi erunt Judices tui: *Vi-di aliud malum sub celo, aiebat Salomon, in loco Judicii sedere impietatem, & in loco Justitiæ iniquitatem: propterea egreditur judicium perversum.* Hinc, & Gentiles pro explicando majori damno, ac inversione mundi, depinxerunt in tribunali Judicis sedentem draconem, ad cujus pedes judicanda apparebat veritas, & innocentia, in forma juvenulæ pulcherrimæ. Sed veniamus ad doctrinam sacram: *Erudimini qui judicatis terram, aiebat David; horreo quoties incido in illa verba: Ad vos sunt, o Reges, hi sermones, qui placetis vobis in turbis nationum: horrendè, & citò apparebit vobis, quia durissimum judicium his qui præsumunt fiet: exiguo enim conceditur misericordia: potentes autem potenter tormenta patientur. Quid non inversum, si injustitia justitiam judicat? Deus stetit in Sinagoga Deorum, in medio autem Deos dijudicat: Ego dixi Dii estis: vos autem sicut homines moriemini, & sicut unus de Principibus cadetis.* Ingrederere ergo mansuetissime Agnus, hic te injustitiæ tribunal expectat, Annas, Cayphas, reliqui pro tribunali astantes. Interrogavit Pontifex Jesum de doctrina, & ad mansuetissimam responsionem, unus assitens ministrorum dedit alapam Jesu dicens: *Sic respondes Pontifici? Exhorrescat Cœlum, contremiscat terra, dicebat Sanctus Chrysostomus, de militis impudentia, de Salvatoris patientia. Vultum, in quem desiderant Angeli profpicere, quem plusquam Salomonis desiderabat videre universa terra; cujus sola visione beantur Angeli, & Sancti in Patria. Michæam in maxilla percussit Sedecias filius Chanaana, coram Prophetis iniquis-**

Ecclesiastes 3. v. 16.

Habacuc 1. v. 4.

Psal. 2. v. 10.

Sapientię 6.

Psal. 81.

Joann. 17. v. 22.

3. Reg. 22. v. 24.

simis; comminataque fuit Sedecia abscondio intra cubiculum, ut mortem effugeret, inde mors Regis Achab, cujus sanguinem linxerunt canes, infortunatissimusque exitus vitæ ejus in bello. Sic quia levavit Oza manum, tetigitque arcam, percussit eum Dominus super temeritate, & mortuus est ibi juxta arcam. Tunc tumultuosi, & confusi irruerunt omnes in Jesum percutientes eum, conculcantes, expuentes, omnibus convitiis in eum, qui non aperuit os suum, & cum malediceretur, non maledicebat. Hinc ad Caypham ductus. Modò negationes Petri memorandæ sunt. Negationibus execrationes adjungendæ, cœpit detestari, & jurare, sed conversus Dominus respexit Petrum; egressus Petrus flevit amarè. In domo Cayphæ post sputa, cæterasque irrisiones, quas solus dæmon in eorum mentibus, manusque ministrorum ejus inducere posset. Memoremus illud David Psal. 87. *Posuerunt me in loco inferiori, in tenebrosis, & in umbra mortis: collocavit me in obscuris, sicut mortuos sæculi, & anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.* De his propheta: *Et castigatio mea in matutinis.* O sacra nox usque ad horam matutinam! de qua D. Hieronymus: Quæ Christus in hac nocte pertulit, ac sustinuit, in die Judicii notum erit; non tantum in carcere foetido oneratus ferro ac catenis, stetit Christus, sed ut Patres prou, in suis considerationibus habent, ut olim Jeremias in lacu, in cœno, & ab inimicis deterioribus ab ira, & odio in majori gradu ad quem nusquam videtur homines pervenisse, ibi jacuisti bone Jesu. O cœnum peccatorum! Hæret animus, obmutescit lingua: da Domine, ascendat in cor, quod in lingua ascendere nequit: sed dic nobis modò, Redemptor noster, quid cogitasti cum stares solitarius, & faceres? *Cogitavi, inquit, dies*

Matth.
26. v. 74.

Psal. 72.
v. 14.

Psal. 76.
v. 6.

*antiquos, & annos aternos in mente habui: & meditatatus sum nocte cum corde meo. Nonne tu Deus sedes super Cherubim ad dexteram Patris in Coelis? Tribus digitis appendens molem universae terrae? Aequalis Patri in omnipotentia, sapientia, & bonitate, in attributis, cunctisque perfectionibus, quæ quia Dei sunt, Deus sunt? Quid ergo cum his vilitatibus, dum in Cælo non potest esse major exaltatio; in terra nec major vilitas, & despectio? Ibi nos omnes habuisti in mente, pro omnibus exorasti, pro me vilissimo, ac indignissimo peccatore, vadem te obtulisti Patri: quis jam diffidet, licet infinita sint peccata? O bone Jesu! *Infixus sum in limbo profundi: intraverunt aquæ usque ad animam meam. Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me. Mitte manum tuam de alto, eripe me de aquis multis, & de profundis aquarum.* Laborabat David in gemitu suo per singulas noctes, lavabat, & rigabat lectum suum, fortè memorans, quod in eo peccasset in Deum cum Bethsabee; ut ubi voluptatem peccando habuerat, in quo latatus fuerat, ibi dolorem, & pœnitentiam ageret: ergo nos in matutinis meditemur in te, ad te de luce Deus vigilemus: *Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.* O nox Sacra diei Jovis Sancti, à Christo in his doloribus perfecta! Consurge, ò anima mea, in nocte in principio vigiliarum; effunde cor tuum in conspectu Domini: *Anticipaverunt vigilias oculi mei, turbatus sum, & non sum loquutus; nunquid in aeternum projiciet Deus? Nunquid obliviscetur misereri Deus? Aut continebit in ira sua misericordias suas? Nunquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, & justitia tua in terra oblivionis?* Manè autem factò concilium inierunt in Jesum Principes Sacerdotum, ut eum morti traderent, statue-*

Psal. 72.

tuerunt eum in concilio; illuxit optatus dies; quem exultavit Abraham, ut videret, quem desiderio desiderasti, quo baptismo habes baptizati, & quomodo dixisti, coarctor usque dum perficiatur. Dies sæculi ab æterno prædestinatus jam irradiat æterna lux sedentibus in tenebris, & umbra mortis: jam diem redemptionis novæ, reparationis antiquæ, fœlicitatis æternæ: citò portas areas, & vectes ferreos confringes, ut educas vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua. Appropinqua Domine ad concilium plus gressibus amoris, quàm corporis. Dies mortis, & dies vitæ, dies lætitiæ, & tribulationis, & angoris: O metamorphosis sacra! Noli timere, aut erubescere, anima: inter cæteras irrisiones Christus purpurâ indutus Regem fictum repræsentat, veste albâ indutus, mente captum, & amentem proponit. O munde verè amens! verè fictus! O homo microcosmos, mundus parvus, ubi in tuo corde cuncta residet fictio! *Filii hominum usque quò gravi corde? Omnis homo mendax, tu solus Deus verax: vae qui dicitis malum bonum, & bonum malum: qui ponitis lucem in tenebras, tenebras in lucem, dulce in amarum, amarum in dulce. Mendaces filii hominum in stateris, ut decipiant de vanitate in idipsum.* In unum, glossat Augustinus, quasi sit unum genus, multæque species, ac individua sub uno genere. Sic ratio generica coloris continens sub se species colorum, albi scilicèt, nigri, &c. sic varii errores, mendacia, falsitates, &c. Sed unum genus mendacii, ac vanitatis, quæ in cunctas species vanitatis, & errorum dividitur: ut decipiant de vanitate in unum.

Statuerunt itaque Jesum in concilio: *Prima sputis replet*, in cujus memoria primam horam continuo summo manè recitamus. *Prima sputis*

Pfal. 4.v.

3.

Isaia 5.v.

20.

Pfal. 61.

v.10.

replet, oportet prævenire Solem, & ad orientem lucis adorare: *Repleti sumus manè misericordia tua.* Hinc in mane Manna colligebatur, quoniam radiis Solis tabescebat, & liquefiebat; hæc hora est initium diei, primitiæ Deo offerendæ sunt; statuamus ante oculos nostri cordis Christum in domo Cayphæ in concilio præsentatum, extractum de lacu, tot convitiis, & doloribus ex hac nocte laboriosa fatigatum: & qui nos ad principium diei pervenire facis dùm dies abcefferit, conserva nos sine peccato; & cùm dies ultimus advenerit post mortalis vitæ cursum, tu lux vera nos illumina, ut in æternum tibi cantemus gloriam. Amen.

DECLAMATIO XXVII.

DE CHRISTO MANE FERIÆ SEXTÆ
in Parasceve coram Pilato, Herode, &c.

Manè autem factò Concilium inierunt Principes Sacerdotum, & Seniores Populi adversus Jesum, ut eum morti traderent :: & tradiderunt eum Pilato. Matth. 27.

VIGILANT mali in pravum: *Non enim dormiunt nisi malefecerint, & non rapitur somnus ab eis nisi supplantaverint.* Desiderabat Christus quasi impatiens amoris hunc mortis diem, quo Cœli erant aperienti: mali desiderabant ad complendam malitiam, Christus ad dimittenda peccata: unde & verum habet: *Quoniam completa est malitia ejus, dimissa*

Proverb.
4. v. 16.

Isaia 40.
v. 2.

Ja est iniquitas illius. Interrogavit ergo Pilatus de accusatione adversus Christum, ipsumque de regno suo, de veritate: *Quid est veritas?* Exculationem illius procurabat; è contrà Judæi de subversione gentis, de commotione populi, quod se etiam faceret Regem, quod illis non liceret interficere quemquam, & ut veri hypocritæ, qui est repræsentator alterius personæ, non introierunt prætorium, quasi quod legem observarent, atque dicebant: *Nobis non licet quemquam interficere, quasi in Judicem hominem delictum impingere volentes, quasi possent Deum*

- Aug. P. *Judicem fallere, iniquitatem facinoris sui in hominem Judicem refundere volebant, sed numquid Deum Judicem fallebant?* Et quasi tot voces: *Crucifige, crucifige, illæque præcipuè: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros; cujus supplicium, atque maledictio in filios, filiorumque filios evenire, & amodò eventuram esse conspicimus. Hæc fuerunt accusationes; hæc examina Judicis; sed notemus pauca: Ergo Rex es tu?* ait Pilatus; respondit Christus: *Regnum meum non est de hoc mundo: si ex hoc mundo esset Regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non traderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc: habes in femore scriptum: Rex Regum, & Dominus dominantium: Non eripis mortalia, qui regna das cœlestia, ut in regnum credentes, sperantes, amantesque perducas, ut inquit Augustinus P. de Cœlo ad terram descendisti; unum Cœlorum regnum idem præmium diversis nominibus expressum hominibus promittis:*
- Matth. 5. *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum Cœlorum. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Regnum Dei non est esca, aut potus, sed*
- Ad Rom. 24. v. 17. *justitia, & pax, gaudium in Spritu Sancto, &c.*

Tuis laboribus, quot vigiliis, orationibus, passione, ac morte, æternum nobis comparas regnum. Quid de mundi Regibus, aut temporali Regno? *Rex est hodie, & cras morietur: fui Rex in Israel, & primam vocem similem omnibus emisi plorans, in volumentis nutritus, & curis magnis, neque enim quiquam ex Regibus aliad habuit natiuitatis initium, sed regnum Dei intra vos est.* Appropinquavit regnum Cœlorum; regnum, quo paupertate thesauri, lacrymis gaudia, laboribus requies, imo & instantaneis laboribus gaudia æterna comparantur. Vide quàm meritò dictum est: *Regnum meum non est hinc.* O mira metamorphosis! Da terram, ut accipias Cœlum. Sustine, spera, & videbis; caput tuum, & Rex tuus sub vexillo Crucis milites vocat ad Cœlum: verte terga mundo, sequere Deum, thema inter sapientes Christianos. Duas civitates, altissimis illis libris de Civitate Dei, proposuit Sol Ecclesiæ M. P. N. Augustinus, Civitatem scilicet Dei, à Seth filio Adami, Patre autem Enos, *qui cœpit invocare nomen Domini*; civitas verò Diaboli à Cain, & per filios suos propagata. Hæ sunt duæ civitates assiduè gerentes bellum inter se; ad quam pertinebis, o Christiane? Quod initium? Quis progressus? Qui mores? Qui finis? De civitate Dei intelligendum est: *Arcta est via, quæ ducit ad vitam, & pauci gradiuntur per illam*: de civitate Diaboli: *Lata est via, quæ ducit scilicet ad perditionem, & multi gradiuntur per eam.* Quàm longe propagata est ista Civitas? Et usque modo cum Dei civitas, populus videlicet Christianus, quasi funiculus sit hæreditatis, paucissimi, & numero brevi, paucissimi, & incolæ ejus.

Ferè totus mundus in tenebris infidelium, paganorum, & hæreticorum, imò & numero

Ecclesiastici 10.

Ecclesiasticus 1.

Lucæ 17.

Joann. 18.

Gen. 4.
v. 26.

Christianorum ; ubi fides cum operibus ? Ubi zelus ? Ubi pietas ? Ubi lingua , & manus conveniunt , nec discordant ? Quis ad brevem hanc Declamationem deducet ? Quis es tu professione ? Christianus ; in Baptismo dixisti : *Abrenuntio mundo , diabolo , & pompis ejus*. Quid tibi cum his ; quibus abrenuntiasti ? Modò agebat Augustinus ingrediens Templum orationes fundere ; inde cum histrionibus impudicè clamare : Quid tibi cum pompis diaboli , quibus abrenuntiasti ? Populus Christianus , quæ tibi lex ? quæ præcepta ? Quid credis ? Primi in dignitate , ac in beneficiis sumus Sacerdotes ; Prælati alii in honoribus , & beneficiis ; sæculares Principes , Nobiles , Divites ; sapientes omnes à majori usque ad minorem , omnes avaritiæ student ; quid dicam vobis ? Recogitabo tibi omnes annos meos , vel interrogabo generationes singulas in amaritudine animæ meæ :

Isaïæ 38. *Domine , si sic vivitur :: ecce in pace amaritudo*
v. 17. *mea amarissima*. Bernardus : *Amara* in persecu-

Cantic. 1. *tionem Paganorum : Amarior* in conflictu hæretico-
v. 6. *rum : Amarissima* in Christianorum , & filiorum prava operatione : *Filii matris meæ pugnaverunt contra me* : durior hæc pugna , quoniam à filiis ; si extranei , minus esset doloris ; plus namque periculi semper est in insidiatore occulto , quàm in

Psal. 54. *hoste manifesto : Si inimicus meus maledixisset mibi , sustinuissem utique : & si is qui oderat me , super me magna loquutus fuisset , abscondissem me forsitan ab eo : tu verò homo unanimes , Dux meus , & notus meus , qui simul mecum dulces (Eucharistiæ , & Sacramentorum) capiebas cibos*. Veniat mors super illos , & descendant in infernum viventes ; ita ut non descendant morientes. Dicebat Christus Discipulis , & Apostolis , & in his ad totam Ecclesiam : *Intra in cubiculum tuum , & clauso ostio ora Patrem tuum : clauditur ostium ,*

Matth. 6.
v. 6.

inquit Augustinus, timore, & amore: ò si unum tantum ex his Declamationibus possem ego mea tepiditate reportare! Jam alibi de oratione, & meditatione, sed semel tantum dixisse, non sufficit; ostia sunt timor, & amor; non timetur Deus, damna temporalia timentur; diligitur mundus, despicitur Deus. Sic ostia, cui debebant esse aperta, clauduntur; cui clausa, aperiuntur: timeamus, nè timeamus; Deum timeamus, nè inaniter timeamus: *Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Nolite timere eos, qui occidunt corpus, sed potius timete eum, qui potest & animam, & corpus perdere in gehennam.* Augustinus: Hic docetur, & non timendo timere, & timendo non timere: secùs autem. O perversa inversio! Qui eligit in civitate diaboli, & inhabitare, & frui, gaudia civitatis Dei omninò contemnit: quis audivit umquam talia quæ fecit horribilia nimis, virgo Israel? Anima Christiana, siste gradum, parùm immorare: ò dolorosa commutatio! Scribitur de Agesilao Rege dùm necessitate compulsus in captivitatem traderetur, petiisse & citharam, & spongiam: citharam, ut cantu dolorem temperaret; spongiam, ut lacrymas ab oculis tergeret; exclamasseque: Dii boni, quàm vilis pretio servum me de Rege fecisti? Sed qualis comparatio in hac nostra commutatione: in hac nostra captivitate. Versa est in luctum cithara nostra, defecit chorus noster: ò civitatis Dei foelix civis! O infelix ad civitatem Diaboli transiens!

Regnum meum non est de hoc mundo; hæc tibi, Christiane, dicit Christus: vide cui nomen das, sub quo vexillo militare decernis, ut prudenter agas respice finem. Imago mundi est juvenis formosus: in fronte hæc inscriptio: Mecum

Matth.
10.V.28.

Joann.
18.

Scientia; in dextera: *Mecum divitiæ*; in sinistra: *Mecum honores*; in pectore: *Mecum delitiæ*; in tibiis: *Mecum fortitudo*; in pedibus: *Respice finem*. Nonnè hæc digna sunt, & nostræ cogitationis, & curæ? In his expendendi dies, menses, anni, & vita tota: O digna cogitatio! O deplorabilis oblivio! Et tu, Omnipotens Domine, qui sedes super Cherubim, qui quotidie venis ad animas nostras, illumina cæcitatem nostram, dita paupertatem nostram, lava foeditatem nostram, aperi surditatem nostram, vivifica mortem nostram; jam non enim dormientes sumus, sed mortui. Quisnam letargiens somnus insensibilis, obturatus oculus, jam mutus est Tullius: Leo rugiet, quis non timebit? Læna rugibus filios excitat ad vitam; fac luctum quasi draconum, & placentum quasi struthionum. Sit ergo nostra occupatio hæc meditatio; nec poteris meditari quin statim tibi sequatur conteri. Sat sint verba: de hoc numquam satis.

Remisit Pilatus Jesum ad Herodem, qui & veste albâ indutum remisit ad Pilatum; nec Herodi verbum Jesus loquutus est, quoniam interfecto Joanne, qui obtruncaverat vocem, anathema factus, dignus non erat audire vocem. Veste ergo albâ remissus est Christus. Veste purpureâ quasi Rex fictus in domo Pilati; veste albâ quasi mente captus in domo Herodis. O Sapientia Patris, quæ ex ore Altissimi prodiisti primogenita ante omnem creaturam! Noli timere, Christiane, sapere, & amare vix Deo conceditur, aiebat Bernardus. Samson amore Dalilæ fortitudinem perdidit; non perdidit Christus, sed occultavit. Vestis alba, vestis purpurea; quanti facis Domine, & purpuram, & candorem! Dilectus meus candidus, & rubicundus; sanguine rubicundus, candore amabilis: ecce sancti tui
sto-

stolas suas dealbaverunt in sanguine tuo: sanguis in passione, candor in innocentia; ecce totus desiderabilis. Sanguis dolorem designat, quoniam oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam: quomodo qui nihil pati volunt, intrabunt in alienam? Candor lucis æternæ, speculum sine macula, & imago bonitatis illius.

DECLAMATIO XXVIII.

DE CHRISTI FLAGELLATIONE, ET
spinea Corona.

Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit; & milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus. Joan. 19.

PILATO jam blandiente, vel potius frangente virgam judicariam, ad flagella Jesum destinavit, injusta, prorsus crudelis, dolorosa, atque verecunda sententia! Ut mansuescat Leo flagellis in conspectu ejus ceditur canis; hic contra: Leo fortissimus ceditur, cum canes pessimi non mansuescant: poena tantum latronum, vel servorum, aut infantium, ita ut nullus civis Romanus, aut nobilis, quantumvis enormium, & graviorum delictorum reus, flagellis cædi posset, ut constat ex D. Paulo. Jam comparatione factâ inter Barabbam, & Jesum, ille dimissus, hic flagellatus, postmodumque crucifixus. Et nudaverunt eum: O crudele, & acerbum spectaculum! Amictus lumine sicut vestimento, qui operit Cœlum nubibus, illudque ornat astris, terram herbis, floribusque exornat, nudus ap-

Lucę 15.

apparet, quoniam Adam, & uxor ejus transgressionem facta nudi absconderunt se; sibi perizomata fecerunt, à Deo vero pelliceis induti vestibus, projecti sunt de Paradiso, eò Christus quasi ad prodigium ferè nudum exclamans, servis ait: *Citò proferte stolam primam, & induite illum*; eò voluit Christus hanc summam verecundiam sustinere, tum, ut hanc stolam nobis restitueret, tum ut profanis nuditatibus satisfactionem pararet. Quia viderunt nudam arcam Philistæi percussi sunt, occisione multorum millium; quia Cham irrisit nuditatem Patris maledictione punitus ipse, totaque progenies ejus; quia verò Sem, & Japheth incedentes retrorsum operto pallio Patris nuditatem cooperierunt, benedictionibus donati. Speciosus inter filios hominum nuditate irrisus, quid in purissimo dolentius esse poterit? Quia ausus est Heliodorus ingredi ad profanandum Templum, ac furandum, apparuerunt duo Juvenes pulcherrimi incessanter flagellantes; flagellum non appropinquavit tabernaculo tuo, & tu popule meus, quid feci tibi? Ego pro te flagellavi Ægyptum, & tu me flagellatum tradidisti ad crucifigendum. Quæ conventio tua, Christe, ad flagella! Et quàm dura: supra dorsum meum, inquit, fabricaverunt peccatores, prolongaverunt iniquitates suas; sulcos fecerunt, ad dentes flagellis flagella. Jam non torquebantur membra, sed vulnera; fluebat sanguis, qui multitudinem peccatorum nostrorum irriguo dulci sopiret: quàm ad præsens; non enim est terra hæc sicut terra Ægypti, in qua hortorum more aquæ ducuntur irriguæ, sed de Cœlo spectans pluviam: da ergo irriguum superius, & inferius. Rigans montes de superioribus suis, de fructu operum tuorum satiabitur terra: O sanguis imber gemmeus, hæreditas ditissima, cujus

cruen-

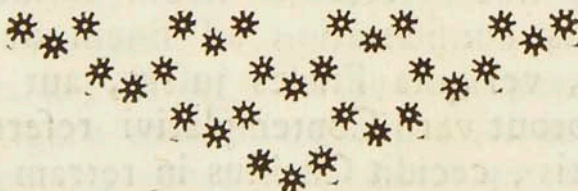
eruenta vulnera nos ad medelam præmonent: hæret lingua, tremit cor, pallet aspectus, & quæ verba dignè poterunt tam dolorosum, ac crudele spectaculum verbis dignis exprimere! Factum est diluvium super terram quadraginta diebus, & quadraginta noctibus: rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataraçtæ Cœli apertæ sunt. Sed considera, ò anima mea, si illud diluvium fuit aquarum, istud tamen sanguineum; illud ad delendam terram, istud ad omninò lavandam. Dominus diluvium inhabitare facit; inhabita, ò anima, istud sanguineum diluvium; illo inebriare, ut terra cordis spinas, ac tribulos germinans reddat fructum aliud centesimum, trigesimum aliud. Meditare hujusmodi dolores. Varia fuerunt instrumenta (juxta doctrinam Sanctorum Patrum) virgarum spinas habentium, funium in extremis ferreis catenulis, acutissimisque trahentibus, & sulcantibus carnes. Multi pariter, varique flagellantes; aliis fatigatis, alii succedebant: *Congregata sunt, aiebat, super me flagella, & ignorabam: quæ non rapui, tunc exolvebam.* Nos debitores, tu solvis: ego in flagella paratus sum, quia dignus sum; visita in virga iniquitates meas, & in verberibus peccata mea: misericordiam tuam non auferas à me. Patris amorosa castigatio erit, non pro meritis, sed secundum tuam misericordiam, idcirco exolvisti, ut à poena me liberares: flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Sed in hoc spectaculo flebili adhuc restat lacrymabilis consideratio; ad finem ductâ flagellatione, vel quia Præses jussit, aut aliis ex motivis, prout varii Contemplativi referunt, funibus solutis, cecidit Christus in terram involutus proprio sanguine, quem circa columnam effu-

derat: vestibus ut iterum indueretur vadens, & illas quaerens, ludentes Domino Majestatis, dum hic quaereret, alibi projiciebant: quisnam sicis oculis tale praesens habebit spectaculum? Domine Deus virtutum, cujus est totum, quod est optimum, imprime cordibus nostris, tam durum, & acerbum spectaculum: adjuvet nos, Deus, gratia tua, sine qua nihil possumus; emolli cor nostrum durum, imprime spectaculum illud, de quo Isaias: *Vidimus eum non habentem speciem, neque decorem, quasi absconditus vultus ejus: disciplina pacis nostrae super eum, cujus livore sanati sumus*: quoniam cum omne caput languidum, Ecclesiae suae scilicet, omne cor moerens, à planta pedis usque ad verticem capitis non erat in eo sanitas; eò totum corpus tuum, Christe, flagellandum fuit, donec responderet infirmitati medela, ut toti corpori vulnerato totum tuum corpus flagellatum responderet.

Post dolorosam flagellationem aliud sequitur spectaculum, dolorosa scilicet spinea Corona; & milites quidem plectentes spineam coronam imposuerunt ei. In modum pilei totum caput cooperientis, spineis acutissimis terebrantes usque ad cerebrum, quoniam hi fructus terrae maledictae Adami: spectata quidem es, ut uvas faceres, sed fecisti spinas. Time nè istae tecum ardeant in inferno. Inter aenigmata (ut refert Pineda de rebus Salomonis) quae ipsi proposuit Regina Saba, fuit annulus circum circa his litteris exaratis, ut explicaret aenigmata earum.

A. C. F. R. I. C.

A. C. F. R. I. C.

A. C. F. R. I. C.

Hoc est anigma, hæc interpretatio sermōnis: hæ litteræ sunt initiales horum nominum: Aurea, Corona, Fortissimus, Regnat, In, Cœlo. In secundo versu: Aspera, Corona, Filius, Redimitus, Inferiora, Calcabit. In tertio versu: Amoris, Cognita, Fortitudo, Regalium, Insigniarum, Copulatio. Quid namque nisi amor unire potuit, & insignia tanti doloris, tantæque gloriæ, ac magnitudinis! Doloris scilicet in prætorio Pilati; gloriæ verò in Cœlo, ut aspera corona redimeretur in terra, quia aurea corona fortissimus regnat in Cœlo. Vide ergo nunc, anima devotissima, quam coronam ex his eligis in terris, ut videas quâ coronaberis in Cœlis: in terris spinea, in Cœlis aurea. Divæ Catharinæ Senensi, ut refertur in ejus vita, obtulit Christus spineam, alteramque coronam auream; elegit spineam in hoc mundo, ut auream haberet in Cœlo: hæc amoris cognita fortitudo, hæc regalium, ac pungentium spinarum copulatio; per spineam, & florentem ad fulgentem, pretiosamque in Cœlo coronam est perveniendum. Vide quid elegeris. Jerunt ligna, ut sibi Regem eligerent, Rhamnus electus est Rex, non Oliva speciosa, non Cedrus pulcher, non vitis dulcis, non ficus, sed Rhamnus. Egredia-
 tur, inquit, ignis de Rhamno, & devoret Cedros Libani: *O altitudo divitiarum sapientiæ, & scientiæ Dei! Quàm incomprehensibilia sunt iudicia ejus, & investigabiles viæ ejus!* Juniores, ac inexperiencederidentes simplicitatem, virtutemque Job, cui non erat similis in terra, quorum partes cum ca-

Judic. 9.
v. 8.Ad Rom.
11.

Job 30.
v. 7.

nibus ponebant digni; tabescentes fame; quia vita ipsa putabantur indigni, esse sub lentibus delicias computabant. Conversus sum in ærumna mea dum configitur spina: quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus; lumbi quidem, è quibus radices impuritatis, ac carnis formantur; inde cogitationes ad memoriam, intellectum, ac voluntatem ascendunt; eò tot dolorosa, tantisque spinis circumdata, quasi septuaginta duabus linguis, quibus mundus dispersus est, juxta plurium applicationem; eò igitur tot spinæ in Corona Christi, ut cogitationibus tum superbiæ, tum luxuriæ, omnisque tandem iniquitatis, ac vanitatis, in auxilium, defensionisque remedium, nobis essent in medelam. Quis cogitationum quasi spinarum pungentium tota die, & tota nocte numerare valeat? *Cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor meum.* Etiam in somnis per ipsa terrebis me, ajebat Job: perversæ autem cogitationes separant à Deo; Spiritus enim Sanctus disciplinæ effugiet fictum, & auferet se à cogitationibus, quæ sunt sine intellectu: quàm ergo longa, & abundans malarum cogitationum pravitas: multum ergo Domine, Agnus mitissime, tibi sustinendum est, quia pro tantis cogitationibus satisfaciendum. *Modò ergo egredimini filia Sion, & videte Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua in die desponsationis ejus, & in die lætitiæ cordis illius; sed potius ingredimini,* ajebat Sanctus Thomas à Villanova; videte Regem pacificum Salomonem quasi illusum Regem, quasi hujusmodi fabula vana foret: diademate ex spinis compacto: in manu pro sceptro arundine vacua, purpura disrupta, & conscissa, veste alba, quasi amens: ò Regiæ hominum dignitates! Ò coronæ curis adeò pungentes! Ò sceptra quasi arundines ven-

Cantic.
3. V. 11.

to agitatae! Vacuae, ac sine substantia. Attendite, mortales, quoniam praeterit figura hujus mundi, qui gaudent tanquam non gaudentes, qui flent tanquam non flentes, & qui emunt tanquam non possidentes: *Non doctas fabulas sequi*, notam fecimus vobis Domini virtutem, & potentiam, quam nemo Principum hujus saeculi cognovit, quam praedestinavit Deus *in gloriam nostram*. Si verè, fratres, divites esse cupitis, veras divitias amate. Videte ergo, fratres, qualiter Dominus noster totus amabilis, & desiderabilis Jesus ex malitia Judæorum in Theatro mundi hujus repræsentat. Vestis alba mentium, purpura scissâ, quasi ejus, qui se Regem facit; spinea corona: sed quæ insignia tam dolorosa, simulque irrisoria! Quis sic cum irrisionibus dolores copulavit? Facies repleta sputis, caput arundine percussum, salutationes genu flexu irridentes; quis tanta cumulavit? Cui malefactori talia facta sunt? An in feris: an in tota historiarum serie per totum orbem, tot in uno collecta sunt: quis barbarus? Quis Scythia talia copulavit? Cui tanta potuerunt in memoriam venire? Sed hæc à Diabolo adinventata sunt: O invidia pessima fera, & hydra tot capitum! Sed nè glorieris, Lucifer: nè exultetis, dæmones: prævalet, ac superat in immensum charitas, & amor Christi: certum namque est cuncta hæc à Domino permessa fuisse; in immensum Christi amor vestram malitiam excedit: ut ergo copiosa esset redemptio, & voluit Deus pro nobis sustinere, nec aquæ multæ extinguere charitatem potuerunt: ergo Dei bonitas malitiam dæmonum absque comparatione exsuperat: si ergo hæc talia excogitavit malitia Dæmonum, charitas Dei absdubiò majora illis desiderio desideravit, atque immensa charitate sustinuit.

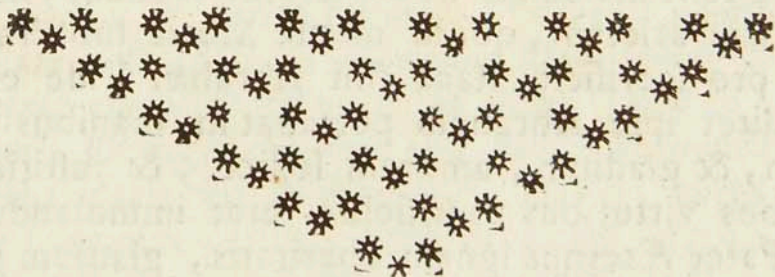
Michæ
2. v. 3.

Excogitate verò aliam ignominiosam, ac dolorosam injuriam; comparatione facta cum Barabba (invalescunt voces) non hunc, sed Barabbam; tolle, tolle, crucifige, crucifige. Quis talia unquam audivit? Barabbas latro, homicida, Republicæ ejus vita nociva: *Popule meus quid feci tibi? aut in quo contristavi te? Responde mihi.* O qualis abjectio, & humilitas! In cruce inter latrones quasi unus ex illis, modò quasi peior, pessimus; verè novissimus virorum, opprobrium hominum, & abjectio plebis, infunde in nobis veræ humilitatis exemplum: qualis locus, cui nos comparabimus, & exæquavimur, dum Verbum Patris peior pessimo hominum judicatur? Nè avellamur ab hoc exemplo; simus humiles, ut simus Sancti; humiliores, ut sanctiores; humillimi, ut Sanctissimi, ajebat Augustinus Pater.

En autem accedit alia dehonoriatio, aliisque dolor amotis simul, nobisque ad exemplum, misericordiam, ac confidentiam imago proposita. Adducitur Christus à Pilato coram populo, & ait illis: *Ecce Homo.* Verbum breve, sed quantis mysteriis, diversisque sensibus gravidum! A Pilato populo dicitur: *Ecce Homo*: quot vulnera, quæ plagæ! A planta pedis usque ad verticem capitis. Ubi figendi oculi, quod non scindatur pectus? Siste gradum; paulisper siste, immora aliquantulum: *Ecce Homo*, sed non homo tantum, sed Deus; quid in utroque? Immora, non parum, sed multum: *Ecce Deus; Ecce Homo.* Quilibet nostrum, charissimi fratres, hoc expectaculum Patri proponat; ipse Deus, & Homo pro nobis Patri se offert; fidejussor ipsi se proponit; nobis singulis, & unoquoque nostrum totam infinitam satisfactionem, & offert, & exhibet: O me divitem tantis meritis! Jam judicio tecum

cum contendam: non ex gratia, sed ex justitia spero mihi dimittendum; tua merita nostra sunt; jam cogitabam, quia dum merita nostra coronas, non nostra merita, sed tua dona coronas; ita meditabatur cor illud sagittis tui amoris vulneratum M. P. Augustini, ita ergo cogitando: *Ecce Homo*, infinitum debitum, infinita solutio; ita se exhibet Patri vadens, Deus Homo. Sic etiam ipse Pater proprio Filio, cui non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, loquitur ad nos dicens: *Ecce Homo*. Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur, & simus. En proponit illum propitiatorem per fidem in Sanguine ipsius. Sed & nos singuli dicamus Patri, simul ac Christo: *Ecce Homo*: quid homo facere potuit? Numquid non homo putredo, & filius hominis vermis? Quid homo? Leve naturæ ludibrium, quem ad omnia flagitia natum, in opprobrium sui indignata natura projecit. Recordare figmentum nostrum, quoniam pulvis sumus: homo sicut fenum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorescit. Spiritus pertransibit in illo, & non subsistet: misericordia autem Domini ab æterno, & usque in æternum; *Ecce Homo*.

DECLAMATIO XXIX.

AD CHRISTUM CRUCIS PONDERE
gravatum, & in Calvariam ductum,
ibique crucifixum.

*Et bajulans sibi Crucem, exiit in eum, qui
dicitur Calvaria locum. Joan. 19. v. 17.*

LEAMUS igitur cum eo extra castra, improperium ejus portantes: quoniam Jesus extra portam passus est. In festo Expiationis congregabantur super victimam arietis omnia maledicta, extra castra holocaustum offerebatur, eò quod in illum maledicta in gesta declararent Christum extra portam passum, in quem quotquot fuerunt delicta, & peccata à Domino ipsi imposita sunt in satisfactionem omnium. Rex Josias combussit lucos, succidit aras, & combussit Sacerdotes Idolorum, projiciens omnium cineres in torrentem; ita Dominus imponens omnia peccata super Christum, deduxit in Calvaria locum. Vide arietem, in quem congesta sunt maledicta ut expiaretur mundus, illum inquam arietem, qui in monte Moria substitutus est pro sacrificio Isaac filii Abraham. Vide ergo qualiter ipse Abraham portabat in manibus ignem, & gladium, amorem scilicet, & justitiam, quibus virtutibus sacrificium erat immolandum; sic Pater Æternus ignem charitatis, gladium justitiæ in manibus portabat ad sacrificium. Sed ubi est, inquit ipse Isaac, victima holocausti? Dominus providebit sibi victimam holocausti, fili mihi,

mihi, dixit Abraham. Hoc autem fuit discrimen, quod Isaac non est mortuus, sed loco ejus aries; at verò Christus mortuus in ara Crucis, oblativus victima, cum pariter Abraham non indicasset uxori, nè talem dolorem haberet; at B. V. Matri Mariæ non est tale occultatum; sequuta est ad Calvariæ locum, stetit juxta Crucem, simul cum Filio, victima facta amoris, adimpleta prophetia Simeonis: *Tuam ipsius animam pertransibit gladius*, dum unum pariter holocaustum offerrent Deo, Christus Hostia in Altari Crucis, Maria in ara cordis Martyr, & plusquam Martyr; cum Martyr fuerit in anima. Vide duo altaria in Calvariæ monte: sed quid sibi ista indicant? O Beatissima Virgo! Dixerat Angelus nuntians Filii Incarnationem: *Ave gratia plena*; sed nunc te dicemus: *Ave dolore plena*; dices nobis: *Nè vocetis me Noemi (id est, pulchram) sed vocate me Mara (id est, amaram) quia amaritudine valdè replevit me Omnipotens. Dominus tecum, non tantum per immensitatem, nec solum ut in anima justis per gratiam, sed per majorem, & altiorem gradum, quam in justis omnibus; excessa in primo instanti ad totam Sanctorum, & Angelorum gratiam, juxta illud: Fundamenta ejus in montibus sanctis; sed per elevatiorem gradum ad ordinem hypostaticum Mater facta Filii Dei, & quid vult illud: Concipies in utero, & paries Filium, & vocabis nomen ejus Jesum, & dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus, & regnabit in domo Jacob in æternum, & regni ejus non erit finis? Perpende singula: quale est istud regnum David, cujus præconium inter latrones reputatus cum iniquis dignus morte: latronibus, & Barabbæ postpositus, & pejor illis habetur; nisi vaticinium David habeatur: Dominus regnabit à ligno. Si quomodo*

if-

Ruth 1.
1. v. 20.

Psal. 86.

Lucæ 1.
v. 31.

- Lucæ 1. v. 31. istud fiet percontamur, statim dicetur: *Non erit impossibile apud Deum omne verbum.* Filiae Jerusalem quid me admiramini? Divinum est Mysterium hoc, quod cernitis: siste tamen gradum, pia anima, in egressu portæ ad Calvariam; videns Jesus mulieres, quæ sequebantur, flentes, dixit ad illas: *Filiae Jerusalem nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros: quoniam ecce venient dies in quibus dicent: beatæ steriles, & ventres, qui non genuerunt, & ubera quæ non lactaverunt; tunc incipient dicere montibus: cadite super nos; & collibus: operite nos, quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? Attendite modò Judæi vestram cladem, ejusque comminationem amodò, & ex tunc, & usque in finem, sine intermissione complendam. Videte quid dixistis: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros; nos enim alio piissimo sensu dicimus, & in finem in nobis implendum speramus: Sanguis tuus, Domine, super nos, & super animam nostram: super opera nostra, super nostra peccata ut deleantur, ut sit Sanguis in lavacrum, ad delendas maculas, in pretium, & satisfactionem pro culpis, in holocaustum, & victimam pro beneficiis, pro peccatis; in pretium pro præteritis, ad impetrandum pro futuris. Omnia hæc in sanguine habemus: *Omne quod est in mundo concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, superbia vitæ.* Pro concupiscentia, & delectatione carnis in sanguine tali cum dolore effuso; pro concupiscentia oculorum in ipso, pro ejus paupertate, ac humilitate. Pro superbia vitæ in tali vilitate, & despectu. Quis non pavet cum minatur: venient dies, in quibus dicetur: *Beatæ steriles, quæ non parturierunt, & ubera, quæ non lactaverunt? Quia si hoc fit in viridi, quid erit in arido?**

Matth. 27
v. 25.

1. Joann.
2. v. 16.

do? Quid autem erit post spiritalem assensum in Moria, seu Calvariae locum ad sacrificium? Descensus ad planitiem montis, iterum assumere jumentum corporis, rursus ad ejus curas, & cogitationes, quasi ad sensus corporis, ejusque curas, ac pugnas reverti. Redire ad famulos, scilicet sensus, curas, & cogitationes illorum habere. Vita carnis vivere, qui conversationem in Coelis fortè jam coepimus. Eamus ergo in montem Myrrhae, & ad collem thuris: quis temperet à lacrymis? Quis non doleat? Cujus non emolliatur cor? Dederunt ei bibere vinum cum felle mixtum, & cum gustasset, noluit bibere. O acetum acidum, & crudele! Non gustat Dominus ex vino acidum acetum; conversa est anima in acetum ex vino felle mixtum: obstupescunt dentes ex uva acerba; quomodo conversa es in amaritudinem vitis aliena, quæ expectata es ut faceres uvas, fecisti autem spinas? Aceto, ac felle potasti Christum: quanta est amaritudo? Dirupta maceria vineæ facta est hæreditas in conculcationem, quam devastat singularis ferus, & aper de sylva, quam plantavit dextera tua; ascendent vepres, & spinæ. Respice de Coelo, & vide, & visita vineam istam, quam plantavit dextera tua: *Posuerunt me custodem in vineis, vineam meam non custodiui: filii matris meae pugnauerunt contra me.* Qui non eram ad custodiendam vineam meam, aliarum factus sum custos. O synagoga iniqua! Eris in conculcationem, atque in diruptionem, incensa, & suffossa igni. Servos iterum, atque iterum occidisti, imò & filium extra vineam extractum, ut hæreditatem præriperes: sed malos malè perdidit; vos homicidas, & Deicidas; & vineam suam locavit aliis agricolis, qui ei reddant fructum temporibus suis. Videte Sacramentum

Cantic.

1.

magnum reprobationis Judæorum ; & vocationis Gentilium, cum essemus velut Oleaster amarus, inserti sumus in bonam olivam, facti sunt rami illius, ut tu sis insertus loco ejus. Sacramentum magnum, inenarrabilia judicia, altitudo divitiarum sapientia, & scientia Dei: quis consiliarius ejus fuit? aut quis prior dedit ei, & retribuetur ab eo?

Joann.
#7.

Ad culmen Olympi ascendamus, in quo pax summa tenent, nam nubes excellit Olympus. Jam Christus ad Calvaria montem pervenit, iterum nudatur, ut affigatur Cruci; iterum, iterumque irrisiones, nuditasque dolorosa! Dum paratur Crux, vel cum jacens super eam, extendit manus, & pedes, ut crucifigatur, orat ad Patrem: *Pater venit hora, clarifica filium tuum: Clarifica me Pater claritate, quam habui apud te priusquam mundus fieret.* Manus omnipotentis suffixæ, pedes in quaerendo ovem perditam lassati, pariter & distenduntur, & affiguntur Cruci: qui tribus digitis appendit molem universæ terræ, potentia scilicet, sapientia, & bonitate: timore scilicet, spe, & charitate, ait Villanovanus. Qui medius est in Trinitate, hic est medius inter latrones, qui etiam in nativitate in medio duorum animalium jacebat in præsepio, & fulgebat in Cælo: sic consideravi opera tua, & expavi; & in medio Doctorum in Templo, qui mirabantur super sapientia, & responsis ejus. Elevatur Crux in aere, ut ad umbram sedeamus; ibi corrupta est mater tua, & violata genitrix tua, Synagoga scilicet. Contremiscit totus orbis, petra scissæ sunt, monumenta aperta sunt, ab hora sexta usque in horam nonam tenebræ factæ sunt. Præfiguratis his tribus horis in tribus diebus horribilium tenebrarum in Ægypto: non sustinet Sol, nec mundus videre Christum in Cruce pendentem. Tenebris offusis quasi lugubres vestes induens, & quidem ut omnino clausis oculis redeamus homines
ad

ad cor, non ad alia objecta distrahamur; sed clausis oculis, tenebrarumque velis oculis obfuscatis, ad nihil aliud distrahamur, sed ibi sit tota mens, tota intentio. Per te, o bone Jesu, vivamus, in te moriamur, in te perfectissimè transformemur, ut in te tantum vita vivamus æterna. Prepara nunc te, anima, ut attendas, quale testamentum in Cruce condidit Christus pro te; hæreditatem tibi legavit Sanguinis, & Corporis sui Sacramentum. Sacramenta omnia quidem, quæ sunt reliquæ passionis Christi, virtutemque ejus mortis continentia; vestes in sortem deposuit, animam Patri, Ecclesiæ, animæque fidei cuncta reliquit. Attende modò verba, quæ tanquam Magister sedens in Cathedra, cunctis hominibus loquitur: vide quoniam quæ in fine vitæ dicuntur, nunquam debent oblivisci, sed semper in memoria sunt habenda. *Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt*; lectio de amore, & dilectione. *Ecce Mater tua, ecce filius tuus*; quale pignus dum designatur specialiter peccatorum Mater, & in hora mortis Advocata: *Ecce Mater tua, ecce filius tuus*. Tertium verbum: *Hodie mecum eris in Paradiso*; o solatium peccatorum! O confidentia majorum! *Sitio*, prosequitur lectio; majora tormenta, salutem animarum, aquam lacrymarum, quæ fluant die, ac nocte, dum dicitur per singulos dies: Ubi es Deus tuus? Derelictio, vel illius questus filii ad Patrem: *Quare me dereliquisti?* Noli me derelinquere in hora mortis, eo filium videris dereliquisse, ut non me derelinquas, ut nunc supplex imploro pro hora ultimæ necessitatis. *Consummatum est*, inquis, quoniam citò sine consummabuntur, vel blanda, & falsa fraudum mundi fabula, cum incipient dolores numquam terminandi; vel si sancta vita fuerit fœlix exitus, & finis, labores, jejunia, & cruces omnes finem accipient; fœlicitas, beatitudo, & gloria initium capient, quod in æternum non

Lucæ 23.

Joann.
19. v. 26.Joann.
23. v. 43.Marci
15.Joann.
19. v. 30.

Luce 23.
v. 46.

non finietur: *Ergo in manus tuas Domine commendo spiritum meum*; quot Sancti his verbis expirarunt! *Moriatur anima mea morte justorum, & fiant novissima mea illorum similia*; si autem dissimilis vita, qualiter novissima quæres similia in morte justorum? sed si similis fuerit vita, pariter & mors similis erit. *In manus tuas*, quoniam manus tuæ fecerunt me, & plasmaverunt me, *commendo spiritum meum*, ut cum corpus revertatur in terram suam,

Pfal. 30.
v. 15.

spiritus redeat ad eum qui fecit illum. *In manibus tuis sortes meæ tempora mea*. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: *Propter nomen tuum propitiaberis peccato meo, multum est enim*, amodò si pro tunc tempus defuerit, hæc omnia propono, voluntas perseverandi, nulla oro sit retractatio; hic incipit charitas, quæ numquam retractabitur in patria. Jam Centurio, & qui cum eo erant revertabantur percutientes pectora sua, & dicentes: *Verè*

Matth.
27.

filius Dei erat iste, & turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud, idem dicebant. En totus concutit orbis, elementa confunduntur, terra tremuit: nè obliviscaris vulneris illius lateris, quod

Joann.
19. v. 34.

vulnus amoris est: *Unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exiit sanguis, & aqua*. Vulnus in latere arcæ ut à diluvio liberentur, unde Sacramenta manant; ex latere Adæ dormientis in Cruce Heva formatur, quæ est Ecclesia. Sacramentum hoc magnum est. Elongare fugiens, & mane in hac solitudine, ibi me abscondes in abscondito cordis tui; in nidulo meo moriar, & multiplicabo sicut palma, & sicut Phoenix dies meos: eris mihi in domum refugii, & in locum munitum, donec pertranseat furor tuus, & constituas mihi tempus in quo recorderis mei. Amen.

O. S. C. S. R. E.

De a. Imperator - val. 1945. 25/5

